Revista ECONOMICA

ILIUL SUPREM AL DEZVOLTĂRII ECONOMICE ŞI SOCIALE — INSTITUTUL CENTRAL DE CERCETARI ECONOMICE

RŢA ECONOMICO-SOCIALĂ
ORÎNDUIRII NOASTRE
CIALISTE

„În aceste momente grele, în această aspră încercare cu natura, poporul român s-a dovedit, ca în atîtea rînduri în trecut, ferm, hotărît să facă faţă tuturor greutăţilor. El şi-a strîns şi mai mult rîndurile în jurul partidului şi a dat dovadă de o profundă maturitate politică, de o înaltă ţinută cetăţenească, de un adînc umanism — aceasta fiind dealtfel caracteristica dintotdeauna a fizionomiei morale a poporului nostru.“

NICOLAE CEAUŞESCU

CEL MAI IUBIT FIU AL ŢĂRII – LA POSTURILE DE COMANDĂ ALE OPEREI DE RECONSTRUCŢIE. Conducerii directe a acţiunilor de degajare ruinelor, de consolidare a imobilelor avariate, secretarul general al partidului îi adaugă grija pentru viitoarea dezvoltare urbanistică Capitalei. La consfătuirea de lucru cu specialişti în arhitectură şi construcţii, ce a avut loc marţi la C.C. al P.C.R., tovarăşul Nicol Ceauşescu a dat indicaţii pentru începerea unor vaste lucrări de reconstrucţie, pentru accelerarea activităţii generale de sistematizare a Bucureştiulu

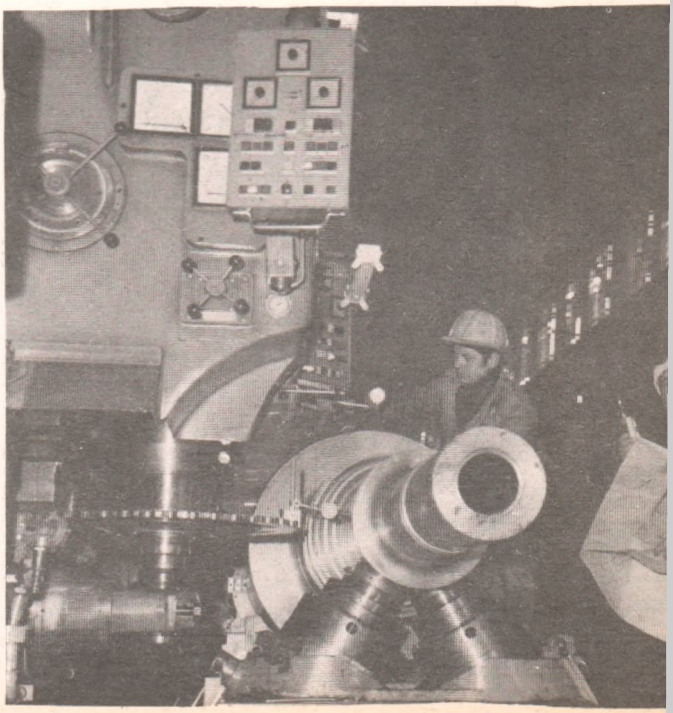

FORŢA UNEI NAŢIUNI ÎN EPOPEEA RECONSTRUCŢIEI ŞI DEZVOLTĂRII. Ţara cu-

PARTIDUL COMUNIST ROMÂN, CENTRUL VITAL, FORȚA CONDUCĂTOARE A ÎNTREGII NOASTRE NAȚIUNI

S-AU SCURS doar trei săptămîni de la acea crîncenă seară de 4 martie, cînd, brutal, forța stihinic dezlănțuită a pămîntului a întrerupt pentru moment munca noastră creatoare, a provocat ıne uriașe în vieți omenești și bunuri materiale. A întrerupt doar ıtru moment, pentru că printr-o maximă încordare a tuturor for-ȯr sale, unindu-și mai strîns rîndurile în jurul partidului comunist, ȯorul întreg a început o eroică muncă, o eroică luptă, pentru în-ıurarea urmărilor cutremurului, pentru diminuarea pierderilor, pen-refacere. Zile și nopți bătălia a fost purtată concomitent pe multi- planuri fiind rezolvate, într-un timp extrem de scurt, probleme de nare complexitate : salvarea fiecărei vieți omenești — și mijloacele ȯrme puse în acțiune pentru fiecare dintre ele demonstrează cît de lt prețuim noi viața, omul —, ajutorarea grabnică a sinistraților, gajarea zonelor cel mai grav afectate, buna aprovizionare a pulației, înlăturarea avariilor și reintrarea rapidă a întreprinderi-în circuitul productiv, compensarea pierderilor în vederea înde-nirii integrale a planurilor noastre de dezvoltare economico-socială. zultatele pe care le-am obținut, cărora le-am fost și le sîntem ırtori și la a căror realizare am participat direct, sînt rodul efortu-ȯr neprecupețite, a muncii pline de abnegație, de dăruire, a ȯorului, a tuturor oamenilor muncii, fără deosebire de naționali-e, sub conducerea dîrză, încercată, a Partidului Comunist Român. de data aceasta, în clipele grele prin care am trecut, partidul co-ınist s-a afirmat concret, cu deosebită putere, ca forța politică nducătoare a întregii noastre societăți, indisolubil legat de intere-e națiunii și urmat cu toată încrederea de întreaga națiune, ca organizatorul tuturor victoriilor noastre. Pentru că este o incontestabilă victorie pe care am dobîndit-o în lupta grea purtată cu vitregia naturii faptul că într-un atît de scurt timp am putut să înlăturăm rănile cele mai grave provocate de cutremur, am putut să ne consacrăm eforturile, energiile pentru refacere, pentru recuperarea tuturor pierderilor suferite de economie și de populație. Și dacă aceasta a fost posibil, dacă pretutindeni s-a acționează și se acționează energic, organizat și eficient, cu calm și disciplină, aceasta se datorește tocmai faptului că partidul comunist, imensă forță conducătoare, capabilă să mobilizeze și să organizeze energiile poporului să-l îmbărbătează, să îi insufle curaj, puterea de a birui toate greutățile, sentimentul încrederii în viitor, a fost în fruntea aprigei lupte, așa cum a făcut, de fiecare dată în momentele grele.

În fiecare localitate, în fiecare întreprindere, la fiecare loc de muncă, organele și organizațiile de partid la fiecare nivel și verigă, s-au constituit în adevărate state majore care au coordonat eforturile spre înfăptuirea sarcinilor celor mai arzătoare. Pretutindeni, activiștii de partid, comuniștii s-au aflat la datorie, în primele rînduri, acolo unde bătălia era mai grea, au mobilizat prin propriul exemplu, prin curaj și abnegație, toate forțele din jurul lor. Odată mai mult, partidul s-a dovedit a fi centrul vital al națiunii noastre și aceasta și-a dobîndit expresia cea mai elocventă, cea mai concretă, în activitatea permanentă, neobosită, a conducerii partidului, a Comitetului Politic Executiv, a secretarului general al partidului, tovarășul **Nicolae Ceaușescu**, în deciziile de cea mai mare importanță ce au fost adoptate.

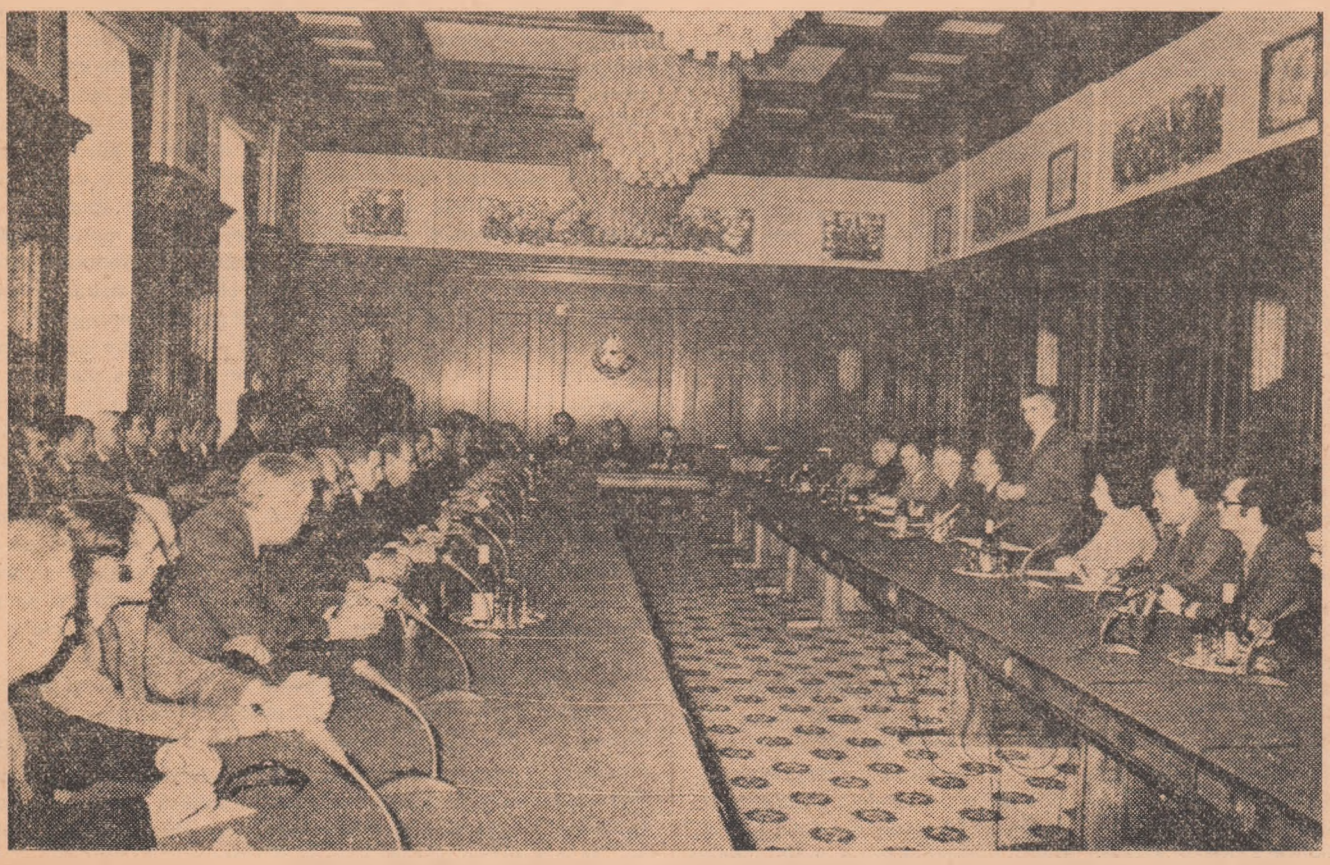

Prin stabilirea de către secretarul general al partidului a obiectivelor privind reconstruirea unor zone și sistematizarea Capitalei, anul 1977 va intra în cronica țării nu numai ca un an de grele încercări, ci și de renaștere a Bucureștiului.

REÎNTORS GRABNIC, prezent în toate punctele grav lovite de cutremur din Capitală și din alte localități ale țării, în întreprinderi, în unități spitalicești și de învățămînt, prezent, cu temeritate, chiar în locuri expuse primejdiei, secretarul general al partidului a condus personal aprига bătălie care începea, a dat indicații concrete, a stabilit adevărate planuri de acțiune pentru salvarea vieților omenești, în primul rînd a vieților omenești, pentru recuperarea pierderilor și pentru refacere într-o nouă perspectivă, a controlat personal, în repetate rînduri, modul cum ele sînt aduse la îndeplinire. Cu fermitatea și exigența ce îi sînt caracteristice secretarul general a cerut să se acționeze cu tot mai multă intensitate, a criticat unele situații necorespunzătoare găsite pe teren. Primul și cel mai iubit fiu al poporului a dat și cel mai înalt exemplu de dîrzenie revoluționară, comunistă, de abnegație și de fierbinte patriotism, a insuflat prin vorba și fapta sa încredere și curaj, a înzecit, prin neistovita sa activitate, forțele întregului popor.

Ca o materializare a principiului muncii colective, un rol de cea mai mare importanță a jucat în acele zile grele Comitetul Politic Executiv al C.C. al P.C.R., adevărat comandament suprem al bătăliei pe care am purtat-o. În ședințe zilnice, sub președenția secretarului general al partidului, care a fost în centrul prodigioasei activități desfășurată de conducerea partidului, Comitetul Politic Executiv a analizat cu atenție evoluția situației, progresele înregistrate în acțiunea generală pentru înlăturarea urmelor cutremurului, pentru diminuarea și recuperarea pierderilor. În funcție de această evoluție, de fiecare element nou care intervenea, conducerea partidului nostru a adoptat operativ măsurile care se impuneau, măsuri de mare complexitate și importanță, care prin rezultatele obținute, au dovedit capacitatea partidului de a face față oricărei situații, de a acționa științific, concret și eficient pentru organizarea, sincronizarea acțiunilor pe întregul teritoriu al țării.

În localitățile lovite de cutremur, organele și organizațiile de partid, constituite în comandamente de intervenție, au condus și au participat la toate acțiunile desfășurate pe plan local. Membri ai conducerii partidului, toți activiștii de partid, aflați permanent la fața locului au îndrumat și supravegheat îndeaproape întreaga activitate, au luat operativ măsurile necesare. Indiferent de profesie, muncitori, ostași, medici, profesori, studenți, membrii de partid au fost în centrul acțiunilor, coordonînd eforturile și mobilizînd forțele prin propriul lor exemplu, dînd dovada unui înalt spirit partinic, revoluționar, a unui fierbinte patriotism. Odată mai mult întregul popor s-a convins că partidul comunist este organic legat de viața și interesele sale, că, așa cum spunea tovarășul **Nicolae Ceaușescu,** dînd glas sentimentelor generale, **„Partidul Comunist Român este singurul partid din istoria țării care a făcut și face totul pentru a da României viață demnă, liberă și îmbelșugată. Aceasta a dat și dă poporului nostru forța necesară învingerii oricărei greutăți".**

Convinsă de aceste adevăruri fundamentale ale societății noastre, avînd deplină încredere în forța sa conducătoare, întreaga națiune a răspuns ca un singur om chemării partidului de a face totul pentru a învinge. După cum aprecia secretarul general al partidului, în aceste momente grele, în această aspră încercare cu natura, poporul român s-a dovedit, ca în atîtea rînduri în trecut, ferm, hotărît să facă față tuturor greutăților. El și-a strîns și mai mult rîndurile în jurul partidului și a dat dovadă de o profundă maturitate politică și înaltă ținută cetățenească, de o puternică stăpînire de sine, voință și forță de luptă, de un adînc umanism — acestea constituind, de altfel, caracteristici dintotdeauna ale fizionomiei morale a poporului nostru. Tocmai datorită acestor virtuți istorice perene ale poporului am reușit într-un timp scurt, să ducem la bun sfîrșit și activitatea de salvare și de punere în stare de funcționare a întreprinderilor avariate. A fost o mare încordare de forțe, un uriaș efort colectiv în fruntea căruia s-au aflat organizațiile de partid din întreprinderi, comuniștii, pentru a înlătura în timpul cel mai scurt avariile și pentru a relua producția, atît de necesară în aceste zile. Au fost demonstrate din nou, prin fapte, vitalitatea, resursele, forța economiei socialiste, superioritatea orînduirii noastre. Pentru că numai orînduirea socialistă putea declanșa asemenea mobilizare de forțe, putea să generalizeze asemenea acțiuni de solidaritate și întrajutorare. Muncitorii, inginerii și tehnicienii, din zonele care nu au avut de suferit, au lucrat, uneori, fără întrerupere pentru a asigura buna aprovizionare a localităților calamitate. Echipe de mineri, de constructori din țară au venit imediat în Capitală, în alte localități, pentru a contribui la înlăturarea ruinelor și consolidarea clădirilor. Specialiștii din diverse întreprinderi au lucrat, alături de colectivele întreprinderilor avariate, pentru înlăturarea grabnică a stricăciunilor, după cum unitățile economice cu profile similare au dat producții suplimentare, deosebit de mari, pentru a compensa pierderile, pentru ca pe ansamblu planul național de dezvoltare economico-socială să fie îndeplinit integral. Numai oameni deplin conștienți de calitatea lor de proprietari ai avuției naționale puteau să acționeze cu atîta devotament, cu atîta abnegație, zile și nopți în șir, punînd, nu odată, interesele obștii mai presus de cele personale.

Simțul responsabilității și al datoriei, conștiința socialistă a poporului român au funcționat în aceste zile ca un puternic generator de energie, au constituit resortul intim care a mobilizat voința fiecărui cetățean al patriei noastre, fără deosebire de naționalitate. Totodată au fost demonstrate marile virtuți ale principiului de bază al organizării activității partidului și statului nostru, ale centralismului democratic. Conducerea centrală a permis coordoanrea eforturilor întregii țări, dirijarea și concentrarea forțelor pe direcții hotărîtoare, mobilizarea tuturor resurselor în sprijinul refacerii. În același timp, inițiativa colectivelor de oameni ai muncii a contribuit la găsirea unor soluții și la mobilizarea unor energii care, în multe situații, au permis rezolvarea mai grabnică a unor probleme, repunerea mai rapidă în funcțiune a unor întreprinderi.

REVĂZÎND comunicatele publicate în urma ședințelor zilnice ale Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R., constatăm ca o caracteristică esențială a uriașei activități desfășurată în aceste zile de conducerea partidului, de secretarul său general a fost faptul că, în permanență, activitatea și preocupările pentru rezolvarea problemelor imediate, stringente, s-au îmbinat cu cele de perspectivă. Într-adevăr, măsurile operative pentru înlăturarea distrugerilor, pentru salvarea oamenilor, pentru adăpostirea și ocrotirea populației sinistrate, au fost însoțite de indicații de perspectivă pentru perfecționarea activității în diferite sectoare, pentru a trage învățămintele necesare și a ține seama de ele în viitor, pentru a împiedica, în orice situații, repetarea distrugerilor. Este un fapt care demonstrează cu tărie forța partidului nostru comunist, care a insuflat un puternic spirit de încredere întregii națiunii. Aceasta a cut, de altfel, ca în același timp cu înlăturarea dărîmăturilor să se treacă la elaborarea proiectelor, în spiritul indicațiilor date de cretarul general al partidului, pentru reconstrucția orașelor distrua zonelor greu afectate ale Capitalei patriei, pentru ca, odată mobilizarea unor uriașe forțe pentru înlăturarea efectelor cutrenrului, activitatea pe marile șantiere ale cincinalului să nu înceteze nici o clipă. Sarcini deosebit de importante și indicații prețioase fost date de secretarul general al partidului arhitecților și inginelor constructori la recenta Consfătuire de lucru de la C.C. al P.C consacrată discutării problemelor legate de reconstrucția, sistemtizarea și modernizarea Capitalei.

AVEM, desigur acum, după 3 săptămîni de muncă înfrigurată, gazul să constatăm că cele mai mari distrugeri din Capitală și din alte localități au fost înlăturate, că s-a trecut cu toate forțele și s-au înregistrat progrese în repararea și consolidarea clădirilor avariate, că în imensa majoritate a întreprinderilor activitatea se desfășoară normal. Dar pagubele provocate de cutremur economiei noastre naționale sînt extrem de mari, fiind apreciate pe baza calculelor preliminare între 9 și 10 miliarde. Iată de ce acum ni cere să trecem cu toate forțele la lichidarea în cel mai scurt timp tuturor distrugerilor provocate și recuperarea tuturor pagubelor, materiale, la realizarea exemplară a indicatorilor planului de stat acest an, astfel încît dezvoltarea economiei noastre, a întregii noastre societăți să nu sufere în nici un fel. După cum spunea tovarășul **Nicolae Ceaușescu** în conferința de presă din 10 martie, **„așteptăm principalul de la munca poporului român. Prin eforturile poporului nostru vom reuși să refacem tot ceea ce a fost distrus — așa cum de altfel am reușit să facem aceasta și în alte împrejurări".**

În această vastă activitate va trebui să acționăm cu aceeași dăruzenie, cu aceeași hotărîre ca și în zilele grele care au urmat cutremurului. Cu cît vom recupera mai repede pierderile, cu atît țara noastră va păși mai ferm înainte pe calea progresului și civilizației, a creșterii bunăstării materiale și spirituale a tuturor celor ce muncesc. Mai mult ca oricînd organizațiile de partid din unitățile economice trebuie să se manifeste ca un adevărat catalizator al energiilor, să stimuleze larg inițiativa muncitorească, să valorifice deplin potențialul de creație al maselor, pentru a da patriei cantități suplimentare din produsele care îi sînt atît de necesare pentru reconstrucție, pentru a găsi noi căi de economisire a resurselor materiale, de creștere a productivității muncii, a eficienței.

După cum își exprima convingerea Comitetul Politic Executiv, eroicul nostru popor, care a dovedit atîta forță, energie și elan revoluționar în zilele grelei încercări prin care a trecut, va reuși să depășească cu succes toate consecințele economico-sociale ale calamității, asigurînd îndeplinirea neabătută a politicii partidului și statului, edificarea în cele mai bune condițiuni a societății socialiste multilateral dezvoltate în patria noastră.

Nicoară IONESCU

EXPRESIA VIRTUȚILOR UMANISTE ALE POPORULUI ȘI SOCIETĂȚII ROMÂNEȘTI

„Esențialul este că construcția societății socialiste a dus nu numai la dezvoltarea bazei economice, dar și la dezvoltarea unei conștiințe noi, a spiritului de solidaritate între cetățeni. Întregul popor este convins că tot ceea ce se face în România este îndreptat spre ridicarea bunăstării și fericirii sale, că întreaga politică internă și externă a României servește dezvoltării generale a țării, asigurării unor condiții tot mai bune de viață pentru oamenii muncii".

NICOLAE CEAUȘESCU

UMANISMUL, problemele umanitare constituie unul din subiec-
e cel mai amplu discutate dar și controversate în zilele noastre.
crul este firesc dacă ne gîndim că omenirea — datorită extinderii
jloacelor de informare — are ocazia să cunoască mai bine decît
cînd condițiile de viață ale oamenilor de pe tot cuprinsul pla-
tei și poate sesiza cît de profunde sînt decalajele, cît de strin-
nte sînt problemele pe care le ridică necesitatea asigurării
or condiții civilizate de viață pentru întreaga populație a globu-
. Unele discuții pe această temă alunecă însă de la probleme de
nd, principiale și esențiale pentru definirea unui adevărat umanism,
probleme colaterale, uneori de cazuistică particulară, în scopuri
opagandistice, de estompare a veritabilelor probleme umanitare —
esea de mare dramatism, injustiție și inechitate — cu care este con-
ntată o parte însemnată a omenirii în zilele noastre. Unii merg
nă acolo încît încearcă să conteste chiar caracterul profund uma-
t al orînduirii socialiste.

Omul și Istoria

DACĂ ÎN ÎMPREJURĂRILE obișnuite ale vieții virtuțile morale ale
ului sînt mai dificil de sesizat, momentele hotărîtoare ale istoriei,
mentele dramatice ale confruntării cu forțele dezlănțuite
naturii scot la iveală tot ceea ce este mai autentic creator,
i nobil și mai profund, mai caracteristic adevăratei firi a po-
rului. Forța morală, energia vitală, tăria de a relua de la
eput, înaltul simț de omenie, patriotismul înflăcărat admirabila
mportare a poporului nostru cu prilejul puternicului seism din
martie, precum și caracteristicile de umanism ale acțiunilor și
ncționalității societății noastre socialiste manifestate cu deose-
ă vigoare și în momentele critice și în perioada de refacere
i-a urmat constituie nu numai un test al unei colectivități, al
filului și resorturilor sale morale, ci și o formă de exprimare
ectă, nemijlocită a amplelor trăsături umane ale socialismului.
vădit cu acest prilej cît de mari sînt prefacerile produse în
nștiința oamenilor, cît de puternic s-a dovedit liantul țelurilor
mune. S-a vădit modul cum obiectivele înscrise în Programul
ologic al partidului nostru au început să-și pună nobila am-
ntă pe fibra vie a sufletului poporului român.

Nu vom încerca să elucidăm aici valorile filozofice care contu-
ză umanismul socialist; amintim numai că reluînd ideea valo-
supreme a omului din gîndirea renascentistă și iluministă, uma-
mul bazat pe materialismul dialectic și istoric o fundamentează
dezvoltă științific, îi dezvăluie coordonatele specifice societății so-
liste, pornind de la premisa că orînduirea socialistă lichidează
versitatea mecanismului social față de imensa majoritate a oame-
or, instaurează principiul egalității sociale, asigură libertatea
lă și stimulează creativitatea oamenilor, ceea ce antrenează
elarea intereselor individuale cu cele sociale.

Valorile etice pe care le conturează umanismul socialist : încre-
ea în viitor, în forțele proprii și în forța orînduirii noastre s-au
ncretizat în atitudinea de profundă maturitate politică,
ltă ținută cetățenească și nobil umanism a întregului nostru
por în momentele deosebit de grele prin care a trecut în această primăvară. Actele de comportament individual, de grup restrîns și de masă, reacțiile spontane ale oamenilor în acele momente, constituie mesaje ale unor semnificații cu largi rezonanțe pe plan social-uman. Actele de hărnicie, de curaj și demnitate în durere, actele de eroism, perseverență în munca neobosită, de dăruire și ajutorare a celor aflați în pericol sau în suferință dezvăluie structura morală exemplară a unui popor greu încercat de-a lungul istoriei sale milenare și, în același timp, efectele unei educații moral-politice într-un spirit de nou și adevărat umanism, umanismul comunist.

Din primele clipe omul a sărit în ajutorul omului, cel surprins pe stradă, a alergat la locul dezastrului și a salvat viața semenului său. Omul a plecat în miez de noapte, înăbușindu-și durerea și temerea, pentru a vedea ce s-a întîmplat la locul său de muncă. Electricienii au refăcut instalațiile și redat lumina într-o oră, s-au reluat comunicațiile telefonice, ziarele au apărut cu primele informații și Decretul asupra stării de necesitate, medicii au alergat în clinici, ostașii, bravii noștri ostași au trudit din răsputeri la locurile de dezastru, mecanicii unor uriașe macarale de pe șantiere au sosit rapid la locurile devastate de cutremur, autobuzele și taxiurile, trenurile au circulat, am putea spune, cu excepțională rigurozitate.

Cine a văzut chipurile împietrite de durere și de hotărîre ale celor ce munceau din răsputeri pentru salvarea omului și a avutului țării, cine a văzut femeile ocrotind din primele momente copiii sinistrați, cine a văzut gesturile spontane ale unor tinere ce veneau cu apă ori ceai cald și mîncare să le întărească forțele celor ce munceau zi și noapte, cine a văzut poporul nostru întreg înzecindu-și forțele în munca pentru refacere nu poate să nu fie impresionat de această totală dăruire, de acest comportament impregnat de înalt și profund umanism și responsabilitate socială. Scrutînd cu realism și obiectivitate comportamentul general al poporului nostru în aceste împrejurări dramatice nu putem să nu arătăm că — așa cum e și firesc — au apărut pe moment și unele ezitări, dar că, în acele momente comuniștii au fost exemplu de bărbăție, fiind primii la greu, contribuind prin pilda lor la ridicarea moralului, la întărirea demnității în fața durerii, la menținerea emulației în dăruire și eroism. Comportamentul imensei majorități a oamenilor muncii, tineretului, intelectualilor, practic al întregului popor s-a caracterizat printr-o atitudine demnă, de înfruntare a dezastrului cu stăpînire de sine și devotament față de om și față de patria aflată în grea cumpănă. Comportamentul exemplar al membrilor societății noastre socialiste în aceste împrejurări a relevat cu puternică forță de expresie principiile acțiunii umaniste, ale eticii socialiste ca ansamblu de relații interumane. S-a dovedit, pe viu, concret, că unele fenomene secundare, parazitare ce ne mai umbresc uneori viața sînt străine de structurile de rezistență ale nobilei fibre morale a poporului nostru, că ceea ce predomină în societatea noastră sînt omenia și solidaritatea, iar reziduurile unor tare ale trecutului vor putea fi lichidate.

Profundul simț al datoriei, al responsabilității, izvorît din conștiința de proprietar și de stăpîn al întregii avuții naționale, înalta conștiință socialistă a poporului nostru s-au concretizat într-o amplă creativitate de masă, într-o bogată paletă de forme de solidaritate umană, de inițiative constructive menite să grăbească ritmul înlăturării distrugerilor pricinuite de cutremur și al refacerii fondului locativ, al repunerii în funcțiune a unităților economice, ritmul îndeplinirii planului cincinal.

Analiza elementelor actualității, a comportamentului poporului român în înfruntarea cu urmările dramatice ale seismului ne aduce

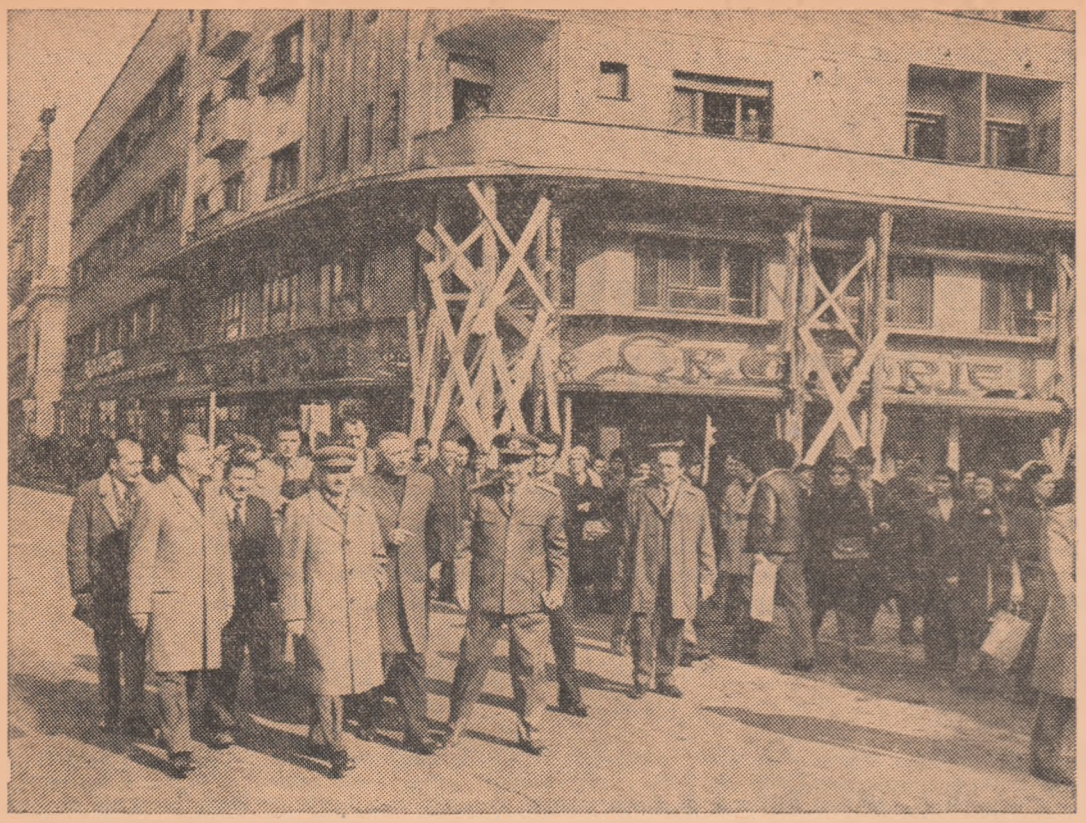

În cadrul preocupării constante pentru accelerarea muncii de reconstrucție, tovarășul Nicolae Ceaușescu a dat indicații prețioase privitoare la sistematizarea unor artere centrale ale Capitalei.

în memorie momente din istoria sa reflectate în creația marilor gînditori ai neamului și în geniala creație folclorică. Paginile nemuritoare ale cronicarilor, scrierile lui Bălcescu, Iorga, Eminescu, doinele și baladele, legendele aduc mărturii impresionante despre legătura indisolubilă a românului cu pămîntul străbun de care nu s-a desprins — în pofida vicisitudinilor de tot soiul — pămînt pe care l-a iubit și l-a apărat, l-a fertilizat cu propriul său sînge și pe care a năzuit întotdeauna să-l facă să înflorească cu forța imensului său har de făurar, de frumos și frumusețe. Niciodată românul nu s-a lăsat înfrînt nici de cerbicia vrăjmașului, nici de vitregiile naturii care este atît de armonioasă și darnică îndeosebi, dar care poate fi uneori cumplită în zvîrcolirile ei.

Statornic și unit în cuget și-n simțiri — chiar atunci cînd istoria îl dezmembra ca stat — poporul român și-a făurit istoria cu propriile forțe, a aspirat întotdeauna ca printr-o muncă neobosită, plină de abnegație să-și făurească propriul destin, să urce treptele unui înalt nivel de civilizație și de bunăstare. Acțiunea colectivă a întregului popor — strîns unit în jurul partidului — a dovedit și în aceste împrejurări faptul că unirea este izvorul puterii unui popor. Unitatea indestructibilă dintre popor și partid, virtuțile morale vădite în comportamentul individual și colectiv constituie dovada faptului că poporul român este păstrătorul unor străbune virtuți morale, dar și al valorilor morale nobile, superioare acumulate — prin educația comunistă — și concretizate în conștiința socialistă a maselor largi populare.

Omul și Societatea

EXPERIENȚA de pînă acum a funcționării societății socialiste și examenul trecut în aceste momente de excepție, relevă unitatea dintre scop și mijloace, faptul că societatea, membrii săi sînt atît forțe ale activității, ale creativității sociale, ale realizării tuturor țelurilor, dar și scopul lor suprem. Făurirea unității dintre scop și mijloace în societatea noastră este un proces complex care se constituie pe baza esenței sale structurale, a procesului de perfecționare a metodelor de conducere și organizare a economiei și societății, și a adîncirii formelor și metodelor democrației socialiste, a participării libere a maselor largi populare la opțiunile politice ale țării.

Finalitatea umană a orînduirii noastre și-a vădit expresia cea mai clară în măsurile adoptate de partid și de stat, din inițiativa președintelui țării, p salvarea vieții omului. lovit de cataclismul natu fost înconjurat de societ noastră cu imensă căldu solicitudine. Cei ce pierdut întreg avutul au adăpostiți deîndată, au mit ajutor medical, apoi cuință dotată cu conf necesar, li s-au creat con de refacere a sănătății. menii lipsiți de apărare fața forțelor distructive naturii au fost ocrotiți de cietate, care a veghe veghează la alinarea suf țelor lor fizice și morale recuperarea pagubelor m riale, la refacerea locuint avariate.

O trăsătură caracteris a societății noastre, car ieșit la iveală cu și mai m forță în împrejurările ex ordinare prin care trec este **responsabilitatea,** co ința consecințelor acțiun ce se referă atît la societ la instituțiile ei, cît și membrii societății. Deos de acut s-a vădit sim responsabilității, capacita organizatorică a partidul statului nostru. Forța de ganizare impulsionată deosebitul talent organiza ric și energia revoluționar președintelui **Nicol Ceaușescu** au cons

tuit elementele esențiale ale unei ample și deosebit de complexe ții de analiză la fața locului a situațiilor create și de adopt de decizii operative de importanță esențială, atît pentru remedie distrugerilor, cît și pentru activitatea constructivă de perspectiva țării.

Valențele centralismului democratic au permis concentrarea armonizarea forțelor materiale și a energiilor maselor popul acolo unde era mai stringentă nevoie, au permis adaptarea tregului complex al economiei naționale la condițiile excepțion create. Măsurile concrete, eficiente, operative au condus între mecanism economic la angrenarea imediată în eforturile de im nire a exigențelor dictate de împrejurări și la refacerea într- termen scurt a unui mare potențial economic afectat de cutrem au permis atragerea unor forțe suplimentare noi pentru refacer cît mai grabnică a fondului locativ atît de crunt lovit.

Printre elementele ce atestă fără putință de tăgadă superi ritatea orînduirii noastre este cazul să remarcăm, încă o dat imensa forță de participare a maselor. Ca un singur om, popor în întregul său, a acționat la chemarea partidului cu un spi de solidaritate umană excepțional, cu o voință și energie constru tivă exemplare pentru a pune umărul la ștergerea dureroasel amprente ale seismului.

Și nu putem încheia aceste rînduri fără să menționăm că, aceste împrejurări, umanismul socialist s-a manifestat și prin aj torul moral și material pe care statele socialiste l-au acord poporului greu încercat al României socialiste. De asemenea, sp ritul de solidaritate umană față de suferințele și pierderile pric nuite țării noastre de cutremur au generat o mișcare de ajutora materială în numeroase țări ale lumii. Toate aceste manifestă ne ajută să înlăturăm mai repede urmele dezastrului, contribui la stimularea eforturilor deosebite pe care poporul nostru le fac pentru reintrarea în normal a activității economico-sociale, pen tru refacerea fondului locativ și a clădirilor social-culturale car au avut mult de suferit.

Secretul dăinuirii milenare a românilor pe aceste meleagu adînc frămîntate de istorie, al faptului că deși a fost crunt lovit d puternicul cutremur, este neclintit în hotărîrea de a nu-și schimb cu nimic programele stabilite privind evoluția sa viitoare rezidă i virtuțile morale ale poporului nostru, în hotărîrea sa de a nu s lăsa înfrînt de vicisitudinile soartei și în tăria cu care își transfi gurează vrerile și, adeseori durerea în muncă dîrză, eroică, neobosi tă, în munca în care își găsește rostul și împlinirea.

Maria D. POPESCU

FORȚA ECONOMICO-SOCIALĂ A ORÎNDUIRII NOASTRE SOCIALISTE

- **Capacitatea de a orienta toate resursele într-un singur impuls — continuarea neabătută a progresului economico-social al țării**
- **Puterea economiei noastre socialiste — un organism unitar, cu o mare forță de mobilizare, de adaptare și echilibrare a funcțiilor sale**
- **Virtuți ale centralismului democratic în acțiune: dirijarea și coordonarea întregului organism, concentrarea efortului principal și dinamizarea funcțiilor sale vitale**
- **Înalta conștiință muncitorească de producători și proprietari ai mijloacelor de producție — ampla mobilizare a energiilor, dăruire și abnegație în muncă, identificarea profundă cu destinele națiunii**

Prin mobilizare, organizare și eficiență: PRODUCȚII MEDII ZILNICE SUPERIOARE

În industria materialelor de construcții

PULSUL refacerii bate viguros în întreaga țară. Simțul datoriei și al înaltului patriotism acționează cu putere în toate domeniile de activitate. Răspunzînd chemării partidului, a secretarului său general, oamenii muncii depun eforturi susținute pentru a asigura acele sporuri de producție atît de necesare economiei naționale în această perioadă. În perioada ultimelor trei săptămîni, de pildă, întreprinderile producătoare de materiale de construcții au pus la dispoziția economiei naționale și a cetățenilor, **în plus față de plan, peste 20 000 tone de ciment, cîteva mii de metri cubi de panouri prefabricate, mai multe milioane de cărămizi, cantități sporite de faianță și obiecte sanitare etc.**

Mobilizarea deosebită a muncitorilor acestei ramuri se poate constata pe toate planurile, unul dintre cele mai relevante fiind acela al **creșterii producției medii zilnice realizate.** Punînd în valoare toate rezervele existente, utilizînd la maximum capacitățile și organizînd mai bine producția și munca, marea majoritate a întreprinderilor au **ajuns** la producții medii zilnice ce **garantează** satisfacerea deplină a nevoilor **suplimentare** de materiale de construcții, atît în prezent cît și în lunile ce vor urma.

		Producția medie zilnică U.M. 1-4 III	5-23 III
Ciment			
1 C.L.A. Tîrgu-Jiu	tone	7 000	7 300
2 C.L.A. Aleșd	„	4 500	4 600
3 C.L.A. Cîmpulung Muscel	„	3 250	3 700
4 C.L.A. Fieni	„	4 000	5 400
5 C.L.A. Medgidia	„	4 300	4 750
Panouri mari din prefabricate	mc		
1 I.M.C. Brașov	„	187	207
2 I.M.C. Călărași	„	150	190
3 I.M.C. Iași	„	196	213
4 I.P.B. Craiova	„	124	195
5 „Prograsul"-București	„	113	152
Cărămizi și blocuri ceramice	mii buc. echivalente		
1 I.P.C. Jimbolia	„	106	112
2 I.P.C. Sibiu	„	152	197
3 I.M.C. Turda	„	147	157

DUPĂ cum se știe, cimentul reprezintă unul din materialele de cea mai mare importanță pentru șantierele de construcții și pentru întreprinderile producătoare de alte materiale de construcții (panouri de prefabricate, beton celular autoclavizat, tuburi etc.). În condițiile actuale, orice tonă de ciment produs peste plan este imperios necesară pentru reclădirea și repararea mai devreme a construcțiilor distruse sau avariate de cutremur. În bătălia pentru obținerea de producții suplimentare, fabricile producătoare au obținut în perioada 5-23 martie, producții medii zilnice ce depășesc, uneori substanțial, cele realizate în perioada 1-4 martie. Bunăoară, la combinatele de lianți și azbociment din Aleșd și Tîrgu Jiu, producția medie zilnică din intervalul 5-23 martie este mai ridicată cu 2-4 la sută față de cea din perioada 1-4 martie, iar la combinatele similare din Medgidia și Cîmpulung Muscel creșterea producției medii zilnice a fost de 11-14 la sută. O sporire record a producției medii zilnice s-a înregistrat la Fabrica de ciment din Fieni — 35 la sută — creștere procentuală ce se traduce printr-un spor zilnic de 1 400 tone ciment față de producția zilnică din primele patru zile ale lunii martie.

Și în cazul altui element important de construcții, **panourile mari de pre-**

fabricate, mobilizarea exemplară a colectivelor din întreprinderile producătoare a condus la rezultate deosebit de fructuoase. Astfel, comparînd același indicator — producția medie zilnică — pentru cele două intervale de timp avute în vedere, constatăm sporuri absolute de la 20 metri cubi, ca în cazul întreprinderilor de materiale de construcții din Iași și Brașov, pînă la 40 metri cubi, la „Progresul" — București și la Întreprinderea de materiale de construcții din Călărași. La Întreprinderea de prefabricate din beton din Craiova sporul producției medii zilnice de panouri mari a ajuns la 57 la sută, adică o producție zilnică suplimentară de peste 70 metri cubi. Echivalentul în apartamente ce se pot construi din aceste sporuri zilnice de producție este de 3 pentru întreprinderile din Iași și Brașov, 6 la întreprinderile „Progresul"-București și Călărași și, respectiv, 11 la întreprinderea din Craiova.

Producția medie zilnică de **cărămizi și blocuri ceramice pentru construcții** a înregistrat, de asemenea, creșteri substanțiale. Aceste sporuri au variat, de la o întreprindere la alta, între 6-10 mii și 45 mii de bucăți echivalente. De exemplu, producția medie zilnică de cărămizi și blocuri ceramice a sporit, în ultimele 3 săptămîni — față de primele 4 zile ale lunii martie — cu 7-8 la sută la Întreprinderea de materiale de construcții din Turda și la Întreprinderea de produse ceramice Jimbolia. Printr-un efort deosebit, colectivul Întreprinderii de produse ceramice din Sibiu a ridicat producția medie zilnică de cărămizi și blocuri ceramice cu 30 la sută, situîndu-se în fruntea unităților producătoare de asemenea materiale.

Pozitiv este și faptul că, la acele întreprinderi care au avut stagnări în producție, ca urmare a avariilor provocate de cutremur, creșterea producției medii zilnice din ultima perioadă este printre cele mai mari, comparativ cu celelalte întreprinderi similare. Există, deci, în cazul acestor întreprinderi, certitudinea recuperării, încă din această lună, a producției pierdute ca urmare a stagnării și a realizării unei producții suplimentare importante în lunile următoare. Astfel, la Combinatul de lianți și azbociment din Cîmpulung Muscel, producția medie zilnică în perioada 5-23 martie a crescut cu 14 la sută față de producția medie zilnică din perioada 1-4 martie; la Întreprinderea „Progresul"-București și la Întreprinderea de prefabricate din beton Craiova — și ele avariate de cutremur — producția medie zilnică de panouri mari din prefabricate a crescut cu 35 la sută, respectiv cu 57 la sută în ultima perioadă față de primele patru zile ale lunii martie.

DIN FAPTELE analizate reiese cu pregnanță hotărîrea oamenilor muncii din ramura materialelor de construcții de a nu precupeți nici un efort pentru sporirea peste plan a producției acestor materiale, atît de necesare etapei actuale de reconstrucție a țării și de realizare exemplară a planului de investiții pe acest an. Rezultatele bune obținute pînă în prezent prefigurează realizări și mai însemnate pentru perioada următoare.

I. SOARE

În industria de prelucrare a lemnului

COLECTIVELE din unitățile de prelucrare a lemnului răspund cu însuflețire chemării partidului de a realiza cantități suplimentare de material lemnos deosebit de necesar în aceste zile pentru lucrările de consolidare și refacerea construcțiilor avariate, pentru fabricarea mobilei și produselor din lemn destinate locuințelor atribuite gratuit sinistraților, precum și unităților comerciale. Astfel, de la începutul anului s-au realizat peste plan cca. 4 000 garnituri de mobilă (în valoare de peste 20,7 milioane lei și 55 900 m^2 de uși-ferestre pentru cca. 2 000 de apartamente etc.

În întreprinderile de prelucrare a lemnului instalațiile supravegheate cu pricepere și răspundere de muncitori, tehnicieni, ingineri, lucrează în ritm intens în vederea depășirii sarcinilor de plan, îndeosebi pentru creșterea producției la sortimentele ce se obțin printr-o valorificare superioară a masei lemnoase : plăci aglomerate din lemn și plăci fibrolemnoase, care se realizează din deșeuri și lemn de calitate inferioară.

Sporirea producției de plăci aglomerate din lemn se impune astăzi mai mult ca oricînd, datorită folosirii acestora pe scară largă în producția de mobilă corp, a mobilei pentru bucătării, a dulapurilor și altor obiecte de uz casnic, după ce sînt supuse unui proces de înnobilare. Pe de altă parte, folosirea plăcilor fibrolemnoase pe șantierele de construcții, la producția de mobilă și de ambalaje conduce la evitarea utilizării cherestelei, sortiment de mare valoare, care poate fi valorificat superior.

Din datele cu privire la producția medie zilnică realizată în perioada 5—20 martie 1977 în comparație cu cea obținută în perioada 1—4 martie 1977 rezultă că, după tragicul eveniment, au sporit eforturile oamenilor muncii din ramura prelucrării lemnului pentru realizarea unor sporuri însemnate la plăci aglomerate din lemn și de plăci fibrolemnoase (tabelul).

Rezultă că atît la nivelul Centralei industriale a prelucrării lemnului, cît și la unele combinate cu pondere în producția centralei, s-au obținut însemnate sporuri de producție care sînt destinate satisfacerii cerințelor economiei naționale. De asemenea, în primele două decade ale lunii martie a.c. s-au obținut peste plan 2 100 mc cherestea rășinoase, 2 900 mc cherestea fag, 200 mii mp furnir estetic care se vor utiliza pentru realizarea a cca. 15 mii garnituri de mobilă etc.

Este de subliniat în același timp faptul că unitățile de mobilă din București, datorită măsurilor energice luate, au încheiat încă în ziua de 6 martie a.c. remedierea integrală a defecțiunilor determinate de cutremur și lucrează în schimburi prelungite cu întreaga capacitate.

Datorită rezultatelor deosebite obținute în realizarea și depășirea planului de producție, întreprinderile de prelucrare a lemnului au livrat în devans cantități suplimentare de material lemnos municipiului București și județului Teleorman (pentru orașul Zimnicea), care au fost afectate în cea mai mare măsură de cutremur, ca de exemplu : 1 060 mc cherestea rășinoase și diverse specii ; 300 mc placaj ; 23 700 mp plăci aglomerate din lemn ; 220 tone plăci fibrolemnoase ; 220 mc bile manele și 125 mp uși ferestre. Aceste materiale au fost destinate cu precădere populației în vederea refacerii locuințelor avariate de calamități.

Pentru realizarea în continuare de cantități sporite de material lemnos apt pentru industrializare s-a luat măsura creșterii cu încă 1,2% a procentului de lemn de lucru din totalul masei lemnoase exploatate de către unitățile Ministerului Economiei Forestiere și Materialelor de Construcții, precum și a majorării proporției deșeurilor lemnoase reintroduse în procesul industrializării lemnului cu 3,5%.

În vederea creșterii în continuare a ritmului de producție este necesar să se urmărească în principal funcționarea la întreaga capacitate a tuturor utilajelor, organizîndu-se corespunzător activitatea de aprovizionare cu materii prime, materiale, piese de schimb, combustibil, precum și de întreținere a utilajelor și executare a reviziilor, în așa fel încît să nu se piardă nici un moment din timpul optim de funcționare al acestora.

Nicolae MATEI

	U/M	Producția medie zilnică 1—4 martie 1977	Producția medie zilnică 5—20 martie 1977	Creștere %
Plăci aglomerate din lemn (total)	mp	134 000	166 940	24,6
Plăci fibrolemnoase (total)	t	863	995	10,7
Plăci aglomerate din lemn				
— Combinatul de prelucrare a lemnului Suceava	mp	22 500	23 500	4,4
— Combinatul de prelucrare a lemnului Bistrița	mp	7 600	13 600	78,9
— Combinatul de prelucrare a lemnului Tg. Jiu	mp	13 000	14 000	7,7
Plăci fibrolemnoase				
— Combinatul de prelucrare a lemnului Comănești	t	84	108,5	29,2
— Combinatul de prelucrare a lemnului Bacău	t	114,8	128,1	11,6

Indici înalți de UTILIZARE A CAPACITĂȚILOR DE PRODUCȚIE

● Acțiuni eficiente pentru realizarea integrală a sarcinilor de plan ● Refacerea întreprinderilor afectate și recuperarea pierderilor, sarcină îndeplinită în cea mai mare măsură ● Valorificarea la un nivel înalt a potențialului tehnic și a resurselor interne ●

ÎN ACEST AN — cel de-al doilea din cincinalul revoluției tehnico-științifice — industria metalurgică urmează să realizeze o producție globală mai mare cu 10,5 la sută față de cea obținută în 1976. Îndeplinirea integrală a acestei sarcini constituie obiectivul de prim ordin al fiecărui colectiv, astfel încît aprovizionarea economiei cu metal să fie pe deplin satisfăcută, atît cantitativ, cît și calitativ. În acest scop, se au în vedere, în primul rînd, folosirea deplină a capacităților aflate în producție, cît și punerea în funcțiune, la termenele planificate, a unor importante investiții.

În împrejurările în care întreaga economie a avut mult de suferit în urma cutremurului, unitățile metalurgice sînt chemate să-și organizeze în așa măsură activitatea, încît să recupereze cît mai grabnic restanțele de producție survenite ca urmare a întreruperii activității unor agregate mari și, totodată, să producă cantități suplimentare de metal, solicitate de acțiunile de refacere a economiei.

Acțiuni în scopul recuperării pierderilor de producție

ÎN PERIOADA primelor două luni din 1977, industria metalurgică a reușit, datorită măsurilor tehnico-organizatorice luate din vreme, să îndeplinească și chiar să depășească, la principalele sortimente, prevedrile de plan. Cu excepția unor sortimente de oțeluri speciale, unde prevederile nu au fost atinse, toate unitățile siderurgice au reușit să treacă pragul celor două luni din 1977 cu bune rezultate.

Seismul din 4 martie a.c. a afectat însă serios activitatea unor mari unități : Combinatul siderurgic Galați, Combinatul de oțeluri speciale Tîrgoviște, Întreprinderea de țevi „Republica"-București, Întreprinderea de cărămizi refractare Pleașa etc. Cu toate eforturile depuse pentru repunerea grabnică în funcțiune a acestor unități, timpul de inactivitate a dus la nerealizarea unor importante cantități de cocs, fontă, oțel, laminate etc.

Pornind de la această situație, principalul efort se cerea îndreptat spre recuperarea rapidă a acestor pierderi, în care scop atenția a fost concentrată în direcția valorificării mai rapide a unor resurse interne (eliminarea unor timpi morți în aprovizionarea cu materii prime a agregatelor, organizarea unor echipe de lucru mai omogene, îmbunătățirea asistenței tehnice la locurile-cheie de muncă etc.), menite să contribuie la depășirea zilnică și cît mai substanțială a prevederilor de plan. Este meritoriu faptul că unitățile respective nu au pregetat să facă totul pentru ca, prin eforturi proprii, să ajungă nu numai la recuperarea aproape totală a pagubelor, dar chiar să depășească sarcinile de plan la zi. Consemnăm situația existentă la 20 martie : C.S. Galați a recuperat 500 tone cocs, 5 000 tone fontă, 4 300 tone oțel, 12 000 tone tablă și bandă laminată la cald; Întreprinderea de țevi „Republica" a recuperat întreaga pierdere încă de la 14 martie, obținînd, în continuare, depășiri sensibile de plan; C. S. Tîrgoviște a recuperat circa 100 tone oțel special.

Prin eforturile tuturor întreprinderilor s-a ajuns la o situație mult îmbunătățită în privința realizării sarcinilor de plan la nivelul ministerului. Dacă în perioada 1—10 martie producția de fontă se afla sub prevederile de plan cu 4 800 tone, la 20 martie planul era depășit cu 4 200 tone, la laminate finite, s-a recuperat în aceeași perioadă, o cantitate de peste 3 000 tone. **La alte produse ca, de pildă, laminate mijlocii și ușoare, oțel beton, au fost menținute depășirile inițiale de plan (2 600 tone și respectiv 600 tone).**

În ultimele săptămîni, unitățile metalurgice au realizat, în general, producții medii superioare celor premergătoare zilei de 4 martie. La Întreprinderea de alumină Oradea, de pildă, prin mai buna organizare a muncii, întărirea disciplinei tehnologice etc., s-a ajuns să se realizeze zilnic, după 5 martie, un plus de 80 tone alumină; la Întreprinderea de alumină Tulcea, o mai judicioasă repartizare a forțelor de muncă și dezvoltarea întrajutorării între echipe și schimburi au permis depășirea zilnică a sarcinilor de plan cu 40 tone alumină, iar la Combinatul de aluminiu din Slatina, prin ridicarea producției în schimburile 2 și 3 la nivelul schimbului 1, se realizează zilnic, peste prevederi, 4 tone aluminiu.

Producții medii zilnice ridicate sînt înregistrate și în unitățile siderurgice. La Tîrgoviște, oțelarii și laminatorii, prin mai buna conducere a proceselor tehnologice, aprovizionarea ritmică și de calitate a locurilor de muncă cu cele necesare, realizează zilnic o producție mai mare cu 10 la sută. La Hunedoara, Reșița, Cîmpia Turzii — depășirile zilnice de plan se înscriu între 8 și 10 la sută.

De la fiecare agregat— producții superioare

ÎMBUNĂTĂȚIREA indicilor de utilizare a agregatelor, obținerea de pe aceleași suprafețe sau volume utile de producție, a unei cantități tot mai mari de metal, reprezintă resurse principale a căror atragere în circuitul economic a contribuit în bună măsură la sporirea realizărilor medii zilnice. Asemenea acțiuni, care au la bază o organizare temeinică a producției, utilizarea unor tehnologii înaintate (insuflare de aer cald în furnale, accelerarea procesului din cuptoarele de oțel cu insuflare de oxigen, desfășurarea activității la laminoare după grafice-program etc.), fac cu putință să se înregistreze adevărate recorduri de producție.

La C. S. Hunedoara, de pildă, îmbunătățirea indicilor de utilizare la furnale cu 1,2 la sută a condus la obținerea peste plan (pînă la 20 martie) a circa 7 700 tone fontă, din care 5 000 tone numai în perioada 8-20 martie; de asemenea, ridicarea indicilor de utilizare a cuptoarelor de oțel cu 2,5 la sută s-a concretizat într-un spor de producție de 2 800 tone, din care mai bine de 1 300 tone s-a realizat în perioada 8-20 martie; la laminate finite, tot ca urmare a utilizării mai bune a agregatelor, depășirea planului înregistrată se ridică la peste 2 700, din care circa 1 500 tone obținute în perioada 8—20 martie.

Indici înalți de utilizare a agregatelor a obținut, ca urmare a activității bine organizate, a optimizării diferitelor operațiuni, care se interpătrund în procesul tehnologic, și siderurgiștii din Reșița. Pentru cantitatea de fontă peste plan dată pînă la 20 martie a.c. de 3 800 tone (din care 2 000 tone realizate în perioada 8-20 martie) elementul esențial l-a constituit îmbunătățirea indicilor de utilizare a cuptoarelor înalte cu 1,2 la sută. De asemenea, îmbunătățirea indicilor de utilizare la cuptoarele Martin și electrice și la laminoare în medie cu 1-3 la sută a condus la depășirea producției de oțel în perioada amintită cu 1 800 tone (din care 1 200 tone s-au realizat în perioada 8-20 martie) și 2 560 tone laminate (din care 1 500 obținute în perioada 8—20 martie).

RITMUL înalt imprimat actualmente producției în unitățile siderurgice se va menține în continuare. Există condiții (ne referim la valorificarea altor resurse tehnice și organizatorice) ca el să fie chiar mai dinamic. Menționmă faptul că, în condițiile realizării unor indici înalți la fiecare agregat a unor producții record pe unitatea de suprafață sou volum util de agregat, a consumurilor specifice de cocs, gaz metan, energie electrică s-au redus simțitor : în perioada care a trecut din 1977, industria metalurgică a înregistrat cele mai scăzute consumuri specifice din anii din urmă, fapt ce atestă marile posibilități ce există și în acest domeniu

B. VASILE

ÎNNOIREA ȘI MODERNIZAREA PRODUCȚIEI — teren fertil de manifestare a creativității

CREAȚIA tehnică reprezintă unul din factorii cei mai importanți în acțiunea de normalizare a vieții economico-sociale, de realizare în continuare a unor ritmuri înalte de creștere. Înnoirea și modernizare producției, dezvoltarea acțiunii de autodotare se înscriu ca „rezervoare" de bază care, eficient și operativ utilizate, pot asigura baza materială necesară realizării unor produse cu performanțe tehnice superioare, cu un înalt nivel de competitivitate.

Tehnica modernă și implicațiile sale în ridicarea calității

COMPONENTĂ esențială a progresului economic și social, acțiunea de înnoire a produselor și tehnologiilor are stabilită, pentru întregul cincinal actual, un program-cadru bine fundamentat, prevăzut să acopere cerințele impuse de dezvoltarea susținută a economiei românești. În acest context, creativitatea tehnică de masă are asigurat un teren fertil de afirmare, baza materială care să permită dezvoltarea sa în ritm accelerat.

În cincinalul revoluției științifice și tehnice, în întreprinderile industriale din sectorul 6 al Capitalei ponderea produselor noi și modernizate în totalul producției se va situa sensibil peste 90%, urmînd ca, pînă la finele acestui an, ponderea amintită să fie de cel puțin 35%, proporția covîrșitoare fiind reprezentată de produse realizate prin concepție proprie. Asemenea obiective reprezintă o continuare, dar și un rezultat al preocupărilor din ultimii ani îndreptate spre valorificarea capacității de gîndire și creație tehnico-științifică a maselor de oameni ai muncii. Iată cîteva dintre principalele direcții de concentrare a efortului creativ :

● **îndeplinirea și depășirea prevederilor din planul tehnic.** La Întreprinderea de stofe de mobilă au fost realizate produse noi din fire sintetice cu caracteristici superioare, supervolumice, care permit reducerea consumului specific la această materie primă cu circa 25 g/m² și creșterea productivității muncii cu circa 10%. În ce privește producția de stofe de mobilă, pînă la începutul lunii martie au fost introduse în producție circa 60 000 m² de articole și modele noi, ceea ce a condus la realizarea integrală a sarcinii de înnoire pe întregul an la aceste produse numai în primele două luni a.c. De asemenea, la „Tricodava", atît prevederile planului tehnic privind asimilarea unor noi tehnologii în trim. I a.c., cît și cele privind produsele noi, au fost integral realizate ; mai mult decît atît ; la acest din urmă capitol prevederile valorice au fost depășite cu 5 milioane lei ;

● **orientarea către tehnologia cea mai modernă pe plan mondial, încă din faza de proiect a noilor capacități de producție,** reprezintă o premisă însemnată în realizarea unor produse cu competitivitate ridicată. Este adevărat că, și din acest punct de vedere, s-au înregistrat o serie de rezultate bune la noile obiective industriale de la întreprinderile „Vulcan", „Tînăra gardă", „Munca textilă", Întreprinderea de relon Panduri, cea de piele sintetică etc. Nu este însă mai puțin adevărat și faptul că în continuare, se cer substanțial amplificate și mai operativ întocmite studiile de marketing și prognoză, în așa fel încît cerințele beneficiarilor să fie cunoscute într-un orizont de timp mai larg, paralel cu o mai bună coordonare a eforturilor tuturor factorilor implicați, pentru ca noile capacități să atingă la termen parametrii proiectați ;

● **ridicarea continuă a calității produselor** a fost un alt domeniu beneficiar al înnoirilor. Prin modernizarea utilajelor din dotare cu ajutorul unor mecanisme și dispozitive originale care să execute, suplimentar, o serie de noi operații tehnologice a fost simțitor sporit gradul de finisare al unor produse (prin ignifugare, apretare, latexare, celofobizare etc.), iar prin extinderea tehnologiilor de degresare și dezanodare a țesăturilor în foaie s-a îmbunătățit aspectul comercial și durabilitatea produselor textile ;

● tot în industria ușoară, **scurtarea drumului produselor noi din expoziție la consumatori** a constituit o preocupare prioritară. În acest sens, a fost îndeaproape urmărită și stimulată activitatea comisiilor pe produse și tehnologii noi (din întreprinderile care au expus produse noi la tîrguri și expoziții), în scopul introducerii operative, pe bază de grafice, a noutăților în fabricația de serie și desfacerii lor în timp scurt către beneficiarii interni și la export.

Deși semnificative, aspectele prezentate nu reprezintă decît o parte din realizările însemnate obținute în domeniul înnoirii produselor, utilajelor și tehonolgiilor. În acest context trebuie scos în evidență faptul că **portofoliul de produse noi ale întreprinderilor se realizează prin strînsa colaborare a acestora cu institutele de cercetări,** prin faptul că, mai mult decît în trecut, cercetătorul este prezent în întreprindere, în viața tehnică a acesteia. Semnificativ în această privință este și faptul că, în acest an, valoarea micro-producției institutelor de cercetări — constituită în mare parte din produse noi unde a fost eliminat complet importul — va însuma zeci de milioane de lei.

Totodată, însă, trebuie spus că mai există situații în care soluții valoroase rămîn uneori vreme îndelungată în sertare, în diferite stadii de avizare, că invenții premiate la expoziții internaționale nu sînt aplicate efectiv și se devalorizează prin uzură morală. În același timp, trebuie subliniat faptul că preocuparea pentru sporirea creativității trebuie să se reflecte în mai mare măsură și în fabricarea unor produse pe baza concepției proprii. Cu atît mai mult cu cît mai există situații ca cea înregistrată la unele din noile produse ale întreprinderilor „Vulcan", la care, institutul de specialitate (I.C.P.E.) a recomandat folosirea unor echipamente din import, în loc să se gîndească la aplicarea soluțiilor din țară. Aceeași deficiență s-a făcut simțită și în echiparea tehnologică (pe baza proiectelor I.P.I.U.) a Fabricii de piele sintetică sau în asigurarea unor piese de schimb la „Munca textilă", „Aurora", „Relon" etc.

În activitatea de înnoire a produselor și tehnologiilor există încă importante **rezerve neutilizate.** Pentru mobilizarea lor se cere acordată o mai mare atenție realizării unui „acord" mai corespunzător între prevederile planului tehnic și cerințele reale ale producției, pentru scurtarea perioadei de asimilare în producție a produselor noi cu performanțe superioare, în general pentru creșterea operativității pe traseul idee-produs nou.

Amplificarea acțiunii de autodotare

AUTODOTAREA contribuie în mod substanțial la accelerarea procesului de înnoire și modernizare a produselor. Eforturile în acest domeniu s-au materializat nu numai în obținerea unor mașini și utilaje cu randamente superioare, ci au determinat și realizarea unor noi produse cu performanțe înalte, situate la nivelul celor mai bune realizări pe plan mondial.

În aceste zile **acțiunea de autodotare a căpătat dimensiuni substanțial sporite — cantitativ și calitativ — manifestîndu-se ca o formă principală, operativă, „de intervenție" a creativității tehnice în sprijinul producției. La întreprinderea „Munca textilă",** de exemplu, specialiștii întreprinderii, acționînd prin forțe proprii, au reușit să repună în funcțiune în timp record cele patru utilaje de cardat avariate. Eficiența acțiunii este cu atît mai mare dacă ne gîndim că o asemenea reparație ar fi costat întreprinderea circa 500 000 lei, iar stagnarea producției respectivei secții ar fi determinat o pierdere de circa 10 milioane lei.

Asemenea exemple nu au fost singulare. La Întreprinderea „Vulcan", acționînd prin forțe proprii, colectivul a reușit ca, în paralel cu repararea utilajelor, să demonteze și apoi să reinstaleze la adăpost, în numai 24 de ore, toate mașinile aflate în halele afectate, producția fiind reluată (de pe data de 5 martie) la capacitate normală. În cadrul recentei vizite de lucru efectuate la întreprinderea „Vulcan", **tovarășul Nicolae Ceaușescu a relevat și unele sarcini prioritare la care acțiunea de autodotare poate aduce o contribuție substanțială.** Astfel, a fost dată indicația **să fie concepute și folosite sisteme**

Marin NEDELCU

prim secretar al Comitetului sectorului 6 al municipiului București al P.C.R.

(Continuare în pag 10)

RITMURI ACCELERATE

pe șantierele construcțiilor de locuințe

CAPITALA ȚĂRII este un vast șantier. Din centrul său civic pînă la noile cartiere, mii și mii de oameni lucrează zi și noapte la înălțarea a noi blocuri, la vindecarea rănilor provocate de cutremur. A început refacerea unor construcții, ca și consolidarea celor a căror rezistență a fost zdruncinată de cutremur. Măsurile ample stabilite de partid își găsesc astfel pe deplin materializarea. În scurt timp, așa cum a hotărît conducerea de partid, vor fi înălțate blocuri trainice, rezistente, care să redea Bucureștiului acea frumusețe arhitecturală pe care o admiră deopotrivă localnicii, cît și toți vizitatorii din țară sau din străinătate. Constructorii bucureșteni, cărora li s-au alăturat numeroși alții din diferite zone ale țării, mobilizați de comuniști, își etalează toate cunoștințele, experiența și măiestria profesională, pentru ca încă în acest sfîrșit de trimestru locuitorii Capitalei să primească un mare număr de locuințe: angajamentul lor este de 5 300 apartamente în loc de 3 000, cît prevede planul, la nivelul întregului an. *Centrala de construcții-montaj a Consiliului popular al municipiului București urmează să dea în folosință pînă la sfîrșitul anului un număr de peste 35 000 de apartamente noi. La acestea se adaugă alte 5 000 de apartamente, stabilite suplimentar de conducerea partidului, care vor fi realizate de către unități specializate ale Ministerului Construcțiilor Industriale.*

ORGANIZAREA TEMEINICĂ A ACTIVITĂȚII LA FIECARE ȘANTIER Ritmul alert de lucru, impune ca pe fiecare șantier și punct de lucru activitatea să fie cît mai bine și temeinic organizată. Aceasta presupune între altele : asigurarea din vreme a întregii documentații tehnice, precum și a utilajelor care să permită aplicarea de tehnologii moderne ; aprovizionarea ritmică cu materiale ; organizarea de brigăzi și echipe în acord global, de meserii diferite ; asistență tehnică permanentă la fiecare schimb de lucru etc. Ce a întreprins Centrala de construcții a municipiului București pentru ca, printr-o mai bună organizare a activității unităților sale, să asigure darea în funcțiune a unui număr sporit de apartamente înainte de vreme ?

Realizarea unui număr mare de apartamente a făcut necesară **schimbări de fond în structura organizatorică a centralei,** în desfășurarea întregii activități, nu numai în ce privește sectorul său de construcții-montaj, ci și în cel de producție industrială. Acestea se concretizează în următoarele măsuri :

● în locul celor cinci întreprinderi de construcții, care au existat pînă în primele zile ale lunii martie, au fost organizate un număr de opt grupuri de șantiere, corespunzătoare, ca amplasare, fiecărui sector al Capitalei. În acest fel s-a realizat nu numai o **apropiere a activității centralei de cerințele producției, ale beneficiarilor, ci și o mai bună cuprindere a lucrărilor în teritoriu.** Dacă înainte, o întreprindere de construcții era simultan solicitată în trei sau chiar patru sectoare ale Bucureștiului, prin noua formulă organizatorică se realizează o mai corectă dozare a a eforturilor constructorilor în funcție de necesități.

● ample măsuri au fost stabilite în legătură cu aprovizionarea ritmică a grupurilor de șantiere, dotarea lor cu mijloace tehnice necesare, precum și cu personal calificat corespunzător,

Recenta Consfătuire de lucru de la C.C. al P.C.R. consacrată problemelor legate de reconstrucția, sistematizarea și modernizarea Capitalei a pus în fața arhitecților și inginerilor constructori problema trecerii rapide la reconstruirea unor importante zone ale Bucureștiului, precum și la accelerarea activității generale de sistematizare și dezvoltare a Capitalei noastre. S-a indicat să se treacă la edificarea în Capitală a unui nou centru politic-odministrativ al țării, la reconstrucția unora dintre principalele artere ale Bucureștiului, precum și la realizarea unui număr de importante edificii social-culturale și monumente de artă.

Noile construcții vor fi realizate pe baza unei concepții noi, diferită de cea practicată în decursul ultimilor ani, care să împletească principiile de estetică și construcție moderne cu elementele arhitecturii tradiționale românești.

● au fost organizate echipe complexe care efectuează lucrări de sprijinire și consolidare a imobilelor avariate. Pînă la data de 18 martie a.c., din totalul celor 364 de blocuri de locuințe la care acționează echipele de intervenție, lucrările de sprijinire și consolidare au fost terminate la un număr de 121 blocuri, urmînd ca pe măsura primirii documentațiilor tehnice să se treacă la executarea lucrărilor și la alte imobile.

O contribuție importantă atît la refacerea imobilelor avariate, cît și la construirea de noi blocuri de locuințe o aduc în prezent și lucrătorii **Întreprinderii de construcții și reparații (I.C.R.A.L.) de pe lîngă sectoarele consiliilor populare ale Capitalei.** În urma concluziilor consiliilor de experți asupra posibilității de a face locuibile unele din imobilele avariate, cît și a soluțiilor de intervenție, lucrătorii acestor întreprinderi, cărora li s-au adăugat numeroase echipe de muncitori calificați sosiți din multe județe ale țării, au trecut efectiv la repararea a 27 000 imobile de înălțime mică, din care, pînă la data de 20 martie a.c., la 1 414 s-au și terminat finisările. Alte echipe au fost repartizate la un număr de 37 blocuri cu multe nivele, pentru consolidarea și re-

Munca temeinic organizată, plină de răspundere și abnegație a constructorilor prezenți pe șantierele Capitalei se materializează zi de zi în repunerea în funcțiune a unui important număr de locuințe și apartamente. Aceasta face ca cei care, vremelnic, și-au părăsit vechile locuințe să revină în casele lor, mulți cetățeni — ale căror apartamente au fost distruse complet — mutîndu-se în case noi, dotate cu toate cele necesare vieții cotidiene.

FOLOSIREA LA CAPACITATE MAXIMĂ A UTILAJELOR Folosirea intensivă a utilajelor din dotare a reprezentat și continuă să reprezinte principala resursă a constructorilor în lupta cu timpul. Și în acest domeniu data de 4 martie reprezintă momentul unei adevărate cotituri. Cîteva exemple sînt semnificative în acest sens (vezi tabelul). Apare evident faptul că pe șantiere s-a trecut la valorificarea tuturor resurselor existente de îmbunătățire substanțială a indicilor de utilizare intensivi și extensivi ai utilajelor de construcții. A fost substanțial sporit coeficientul de schimb la centralele de beton (de la 2 la 2,5), la trailere cu tractor care participă la transportul prefabricatelor (de la 1,7 la 2), la macarale turn (de la 1,92 la minimum 2,3) etc. ; a crescut, totodată, considerabil și coeficientul de utilizare intensivă, pe aceeași unitate de capacitate sau de timp, obținîndu-se o productivitate sensibil mai ridicată.

Generalizarea acestor rezultate bune la toate grupele de utilaje din dotare va fi realizată mult mai operativ dacă va spori eficiența și operativitatea colaborării tuturor factorilor implicați. Astfel, extinderea lucrului în două schimburi de cîte 10 ore la întreg parcul de excavatoare ar putea fi mult mai operativ realizată dacă ar spori corespunzător preocuparea pen-

tru formarea și calificarea unui număr mai mare de conducători auto pentru autobasculante, utilaje ajutătoare în transportul materialului rezultat dintr-o funcționare prelungită a excavatoarelor. Dat fiind că pînă în prezent Întreprinderea specializată de utilaj și transport din București a reușit să asigure școlarizarea doar pentru un număr de circa 400 de conducători auto (care vor încheia pregătirea în luna iunie a.c.), apare necesară o mobilizare mai amplă a tuturor disponibilităților de calificare pentru ca, în cel mai scurt timp, să fie calificați în această meserie încă 500 de cadre absolut necesare pentru creșterea coeficientului de schimburi la utilajele amintite.

Gradul de utilizare a unor mașini și instalații la Centrala de construcții a municipiului București

Utilajul	Coeficientul de schimburi		Indice de utilizare intensivă	
	Înainte de 4 martie a.c.	După 4 martie a.c.	Înainte de 4 martie a.c.	După 4 martie a.c.
Centrale de fabricare a betonului	2.00	2.50	4 600 mc/ hl tobă	5 600 mc/ hl tobă
Macarale turn	1 92	2,30	13 000 t/t capacitate	15 800 t/t capacitate
Trailere cu tractor care transportă prefabricate din beton	1,70	2,00	...	...

TERMENE REDUSE ÎN EXECUȚIE Pentru realizarea rapidă și de calitate ridicată a impresionantului volum de lucrări necesitat de darea în folosință a noilor locuințe, constructorii aplică pe scară largă tehnologii moderne, metode industriale, soluții originale care să permită scurtarea perioadei de execuție. Dacă la construcțiile anului 1976 s-au folosit, de exemplu, doar 2 000 bucăți de cabine spațiale de băi gata montate și finisate, în 1977 vor fi folosite 7 000. În afară de extinderea unor asemenea soluții eficiente, de-acum cunoscute, anul 1977 este și martorul unor „premiere" tehnologice care vor permite creșterea substanțială a productivității muncii pe șantiere : turnarea șapei fluide în locul celei cu bene, vopsirea tîmplăriei încă din fabrică perfecționarea sistemelor de producere, transport și montaj a prefabricatelor.

Tehnologiile moderne cunosc o largă aplicare și în producția industrială (prefabricate, betoane, cărămizi, confecții metalice, agregate de balastieră). Scopul principal al acțiunilor desfășurate pe această linie este scurtarea ciclului de fabricație al acestor materii prime și semifabricate, în condițiile respectării calității prescrise prin normative — concomitent cu sprijinirea utilizării pe toate șantierele a unor metode industriale de înaltă productivitate. La prefabricate, de exemplu, s-a realizat o reducere substanțială a timpilor la operațiile de fasonare, pregătire și punere în operă a betonului în tipare prin introducerea carcaselor gata confecționate, prin finisarea în poligon a elementelor de fațadă etc. De asemenea, la poligoanele de prefabricate din beton din Militari și Vitan, la cele de elemente de planșee și fațade din Bragadiru, a fost mult redusă circulația intensă prin transportarea betonului cu bena direct la tipar, s-a trecut la mecanizarea operației de finisare a suprafeței elementelor din beton ș.a.

Complexul de măsuri luate a stimulat activitatea constructorilor în a găsi și alte resurse pentru scurtarea termenelor de execuție a lucrărilor. În urma unor analize complete a posibilităților la fiecare șantier și punct de lucru au fost concretizate, pe această bază, angajamente mobilizatoare. Grupul de șantiere nr. 1 din Bulevardul 1 Mai, de pildă, trebuie să realizeze în acest an 711 apartamente. Analizînd posibilitățile de care dispune, colectivul respectiv s-a angajat să dea în folosință cu o lună mai devreme 120 de apartamente. Firește, în acest scop au fost luate măsuri tehnico-organizatorice, principalele preocupări fiind orientate spre utilizarea rațională a forței de muncă prin organizarea de schimburi de 10 și 12 ore pentru diferite meserii, redistribuirea în funcție de nevoi a mijloacelor mecanizate, aprovizionarea ritmică a fiecărui punct de lucru și șantier etc.

Un angajament similar și-au luat și constructorii Grupului de șantiere nr. 5. Astfel, lucrătorii de la lotul Dristor, care au de executat în acest an 800 de apartamente, s-au angajat ca jumătate din acestea să le predea cu 2 luni mai devreme, iar restul cu o lună.

Preocupări în scopul scurtării perioadei de dare în folosință a construcțiilor de locuințe există și la celelalte grupuri de șantiere. Bunăoară, constructorii care acționează pe șantierele din șoseaua Colentina, Mihai Bravu, Lacul Tei, și care au de realizat în acest an 1 200 apartamente, s-au angajat să reducă termenele cu 15—30 de zile, în funcție de mărimea și complexitatea lucrărilor. La rîndul lor, constructorii Grupului de șantiere nr. 7, care își desfășoară activitatea în zona Bulevardului Armatei Poporului, s-au angajat să realizeze noile blocuri cu cel puțin o lună mai devreme.

ÎNTR-UN unanim efort, constructor și cetățean reclădesc case și blocuri, pun noi temelii mai trainice acestor bunuri imobile, creează condiții corespunzătoare de locuit cetățenilor patriei.

V. BOESCU
B. PĂDURE

ÎNNOIREA ȘI MODERNIZAREA PRODUCȚIEI

(Urmare din pag. 8)

de ridicare și transport perfecționate, care să înlocuiască podurile rulante care îngreunează nejustificat acoperișurile halelor și diminuează rezistența structurilor de construcție. Triplul avantaj al acestei măsuri se va regăsi în construirea unor hale care nu mai necesită structuri de rezistență și acoperișuri așa de grele, în dimensionarea corespunzătoare a înălțimii acestora și în reducerea fondurilor de investiții pe care le reclamă ridicarea unor asemenea obiective.

Trebuie subliniat faptul că reacția promptă, rezultatele obținute în repararea prin forțe proprii — în foarte scurt timp — a mașinilor și utilajelor au fost rodul bogatei experiențe acumulate în întreprinderile respective în domeniul autoutilării, care va fi considerabil amplificată în programele prevăzute pentru anul 1977. Pînă la 31 decembrie a.c. în întreprinderile sectorului vor fi realizate prin autoutilare un număr de circa 450 mașini și utilaje, ceea ce va duce la sporuri însemnate ale productivității muncii, la reducerea importurilor cu circa 7 milioane lei-valută. La întreprinderea „Electromagnetica", din programul de autoutilare al anului 1977, prevederile aferente trimestrului I a.c. sînt îndeplinite și depășite. Se află într-un stadiu corespunzător de execuție linia automatizată de fabricat lame pentru centrale telefonice (economii valutare de 1 milion lei), boxa universală pentru testarea centralelor telefonice, linia automată de zincare, a căror definitivare, alături de alte astfel de utilaje, va contribui la ridicarea cu circa 20% a sporului productivității muncii prevăzut pentru acest an. În fine, la „Tricodava", poate fi reținut, printre altele, faptul că, pentru a crește operativitatea și livrarea unor cantități suplimentare de produse de o deosebită însemnătate, de calitate ridicată, colectivul de specialiști va finaliza, cu 6 luni mai devreme, realizarea prin autodotare a unei instalații de sortare și transport a produselor finite.

STIMULAREA în continuare a creativității tehnice de masă, depășirea operativă a obstacolelor care mai apar în materializarea rapidă a noului trebuie să reprezinte în toate unitățile economice o prioritate de necontestat, o acțiune permanentă, fermă pentru ridicarea calității produselor, pentru creșterea eficienței activității productive și satisfacerea în măsură sporită a cerințelor beneficiarilor interni și externi.

În pregătirea Congresului consiliilor de conducere ale unităţilor agricole

● semnificaţii ● rezultate ● obiective

Înfăptuirea consecventă A PROGRAMULUI DE DEZVOLTARE A LEGUMICULTURII

LEGUMICULTURA constituie una dintre subramurile de bază ale agriculturii. Ţinînd seama de necesităţile crescînde de asemenea produse, atît pentru satisfacerea tot mai deplină a cerinţelor populaţiei cît şi ale industriei prelucrătoare, ca şi de eficienţa ridicată a acestor producţii, putînd constitui un factor important al consolidării şi dezvoltării economice a unităţilor agricole cooperatiste sau de stat, problemele sale preocupă toţi factorii din agricultură.

Puternicul seism din 4 martie a produs însemnate pagube şi în legumicultură, materializate atît în pierderi de producţie propriu-zisă din sere, cît şi în pierderi de producţie la răsaduri, în solarii calde şi reci, precum şi în răsadniţe. Înlăturarea lor, astfel încît programul unitar de dezvoltare a producţiei legumicole să nu sufere nici o întîrziere, nici o abatere, a constituit şi constituie o preocupare permanentă. Prin concentrarea — începută în urmă cu mai multi ani — a producţiei de răsaduri şi trecerea la tehnologii industriale s-au creat premise asigurării necesarului de legume în condiţii de maximă eficienţă. Subliniem acest lucru deoarece, după reevaluările efectuate, s-a stabilit că există deplina siguranţă a acoperirii integrale a necesarului de legume şi în acest an.

LEGUMICULTURA asigură 35 de sortimente din produsele de bază ale alimentaţiei omului, din care 5—6 de utilizare cotidiană ; necesarul anual de legume pentru consum — sub formă proaspătă, congelată, semiindustrializată şi industrializată — este de circa 130—140 kg/locuitor.

În vederea satisfacerii necesităţilor cotidiene, permanente, piaţa produselor legumicole trebuie să fie în mod continuu bine aprovizionată, de la aşa-numitele trufandale şi pînă la sortimentele tradiţionale, de bază. Aceasta cu atît mai mult cu cît, date fiind noile coordonate ale civilizaţiei, precum şi ale creşterii relative şi absolute a populaţiei urbane nu mai este posibilă depozitarea şi păstrarea individuală a unor produse de larg consum cartofi, ceapă, varză, murături etc. şi nici producerea individuală a celor de mai mic consum, tot de utilizare zilnică : verdeţuri, produse cu rol condimentar etc. Sporirea şi diversificarea producţiei legumelor de cîmp apare, aşadar, şi ca un imperativ categoric al traducerii în viaţă a politicii partidului nostru de ridicare a nivelului de trai al oamenilor muncii, care preocupă factorii responsabili din diferite sectoare şi nivele ale agriculturii.

CONCENTRAREA şi specializarea producţiei agricole constituie una din premisele primordiale şi, în acelaşi timp, una din consecinţele logice şi legice ale procesului de intensificare. Practica producţiei ţărilor avansate, ca şi rezultatele cercetării ştiinţifice, evidenţiază faptul că promovarea progresului tehnic, generalizarea tehnologiilor cu pregnante caractere industriale, în condiţiile utilizării maximale a bazei tehnico-materiale şi în conjunctura creşterii eficienţei economice — trăsături esenţiale ale realizării reproducţiei lărgite în ansamblul unei legumicolturi intensive — sînt condiţionate de concentrarea şi specializarea producţiei. Pe de altă parte, intensificarea şi dezvoltarea bazei tehnico-materiale a agriculturii în general şi a legumiculturii în special, impulsionează concentrarea şi specializarea producţiei.

Situaţia acoperirii necesarului de legume pe judeţe în 1975 şi 1980 (%)

În dezvoltarea legumiculturii ţării noastre procesul de concentrare şi specializare nu s-a desfăşurat întotdeauna în ritmul cerut de intensificarea producţiei şi de promovarea progresului tehnic ; putem afirma că n-au fost întotdeauna folosite, în măsura posibilităţilor create de marea întreprindere socialistă şi de dezvoltarea bazei tehnico-materiale, premisele concentrării şi specializării legumiculturii. Avem în vedere faptul că, deşi au existat unităţi de profil, de pildă, I.A.S. Dunărea-Brăila, I.A.S. Pecica-Arad etc., concentrarea şi specializarea producţiei legumicole a constituit mult timp un fenomen izolat, colateral în ansamblul procesului general de consolidare economico-organizatorică a unităţilor agricole socialiste. Dispersarea suprafeţelor cultivate cu legume de cîmp constituie, oarecum, un fenomen generalizat — fiecare unitate şi chiar fermă cu grădina ei ! — în cadrul tendinţei „îmbinării ramurilor de producţie". Astfel, în 1969, în cooperativele agricole de producţie se cultivau 123 mii ha cu legume de cîmp de către 3 850 unităţi, din care 74% cu suprafeţe cuprinse între 5—30 ha, 16% — 31—75 ha, 6% — 76—100 ha şi numai 4% aveau suprafeţe de peste 100 hectare.

Procesul de concentrare şi specializare a producţiei legumicole a cunoscut o amploare crescîndă începînd cu anul 1970, etapă ce se caracterizează prin elaborarea unor programe de dezvoltare a legumiculturii pe perioade mai îndelungate, pe culturi, programe care au la bază studii tehnico-economice şi organizatorice. Evoluţia procesului de concentrare a suprafeţelor legumicole în ţara noastră este redată elocvent în tabelul de mai jos.

Paralel cu acţiunea de concentrare şi specializare a proucţiei legumelor în sectorul socialist, a fost necesară orientarea gospodăriilor populaţiei în sensul concentrării şi specializării producţiei de legume în funcţie de cerinţele pieţii interne cît şi pentru export. Astfel, a fost posibilă o zonare şi specializare a producătorilor în cultivarea, în princi-

Concentrarea producției de legume în perioada 1970—1975

Suprafața cultivată	Numărul unităților cultivatoare 1970	1975
pînă la 10 hectare	1 241	474
11— 30 hectare	1 167	835
31— 50 hectare	408	412
51—100 hectare	532	658
peste 100 hectare	249	387
Total unități cultivatoare	3 597	2 766

pal, a tomatelor pentru export în bazinele Poiana Mare — Dolj, Corabia — Izbiceni — Olt, Bolta Doamnei — Prahova, Lavoiu-Tomnatic — Timiș, Curtici-Macea-Dorobanțu — Arad și altele. Pentru aprovizionarea populației au fost specializate gospodăriile populației din zonele preorășenești, cum sînt cele din bazinele Vidra Cretești, Dărăști — Ilfov, Bucov-Bărcănești — Prahova, Scurtești-Săgeta — Buzău, Anadalchioi-Palazu — Constanța și altele.

Odată cu concentrarea culturii legumelor de cîmp s-a impus și un proces de specializare, atît pe seama reducerii numărului de culturi în cadrul unităților, cît și pe seama constituirii de ferme specializate (în unitățile care cultivau peste 100 hectare cu legume de cîmp) sau cel puțin de formațiuni specializate de lucru.

Firește, concentrarea și specializarea producției legumelor de cîmp este un proces complex cu ample implicații, atît în ce privește organizarea ca atare a producției și a muncii în unitățile cultivatoare, cît și în ce privește dezvoltarea bazei tehnico-materiale și intensificarea producției. De aici și necesitatea îmbinării în timp a tehnologiilor cu pregnante caractere industriale în strictă corelare cu modernizarea formelor de valorificare a produselor realizate. Avem în vedere că, dacă concentrarea și specializarea contribuie la obținerea unor cantități mai mari de produse, calitativ superioare, asigurarea producției în conveer continuu (legume - verdețuri, mazăre, fasole verde, spanac etc.) impune în unele cazuri trecerea la forme și sisteme adecvate de prezentare, depozitare și valorificare, respectiv de modernizare a transportului, a comercializării — premise în afara cărora orice creștere a producției nu se va reflecta în mod corespunzător asupra îmbunătățirii aprovizionării populației. Evoluția concentrării suprafețelor de legume, în total și pe ferme specializate, în perioada 1971—1976 și în perspectiva 1977—1980, în sectorul cooperatist al agriculturii noastre — sector cu cea mai mare pondere în ce privește producția legumicolă — este redată în graficul nr. 1.

Pentru subliniera intensității procesului de specializare a producției legumelor de cîmp, datele și concluziile care se desprind din analiza graficului nr. 1 trebuie completate cu următoarele considerente : față de 1971, în 1976 numărul unităților care cultivau numai 3—4 sortimente de legume era cu 23% mai mare : în 1980, în condițiile sporirii numărului fermelor legumicole, ponderea celor ce vor cultiva numai 3—4 sortimente va fi cu peste 45% mai mare.

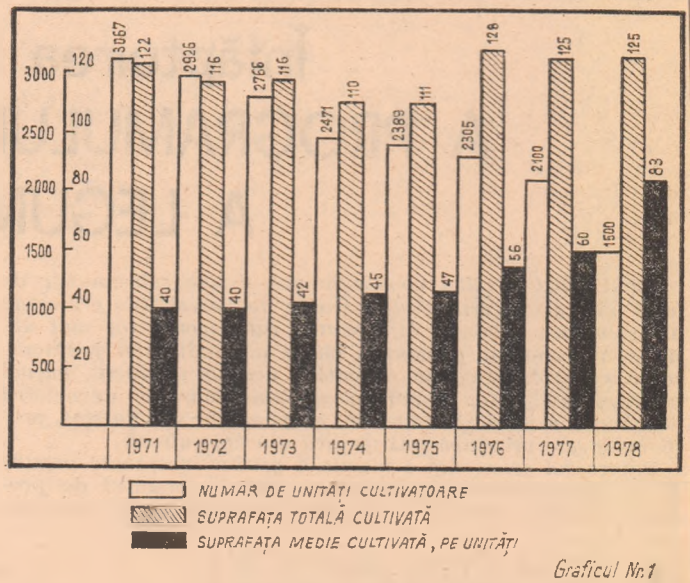

Graficul Nr. 1

Evoluția concentrării suprafețelor de legume în unitățile agricole cooperatiste cultivatoare

UN IMPORTANT pas înainte în desfășurarea procesului de concentrare și specializare a producției legumicole s-a făcut prin crearea *fermelor de stat* din sistemul Întreprinderilor pentru producerea și industrializarea legumelor și fructelor (în subordinea Centralei pentru legume-fructe). Avînd ca sarcini primordiale realizarea unor producții cît mai ridicate în condițiile pedo-climatice specifice, promovarea și generalizarea celor mai noi cuceriri științifice, obținerea unei eficiențe superioare, fermele de stat din sistemul I.P.I.L.F. au fost orientate, de la început, spre organizarea producției legumicole pe principiile concentrării și ale specializării (graficul nr. 2). Analiza economică evidențiază că, din totalul suprafețelor cultivate în 1976 în aceste ferme, 6,5% se aflau în ferme sub 300 hectare, 13,3% în ferme de 301—800 hectare, 44,9% în ferme de 801—1 300 hectare și 35,2% în ferme de peste 1 300 hectare. Semnificativă este situația culturii tomatelor : din cele 6 023 hectare total cultuvate, 8,1% erau în ferme de sub 300 hectare, 11,1% în ferme de 301—800 hectare, 45,7% în ferme de 801—1 300 hectare și 35,0% în ferme cu suprafețe de peste 1 300 hectare. Caracteristici asemănătoare prezintă și concentrarea culturilor de mazăre și fasole verde, castraveți și ardei, precum și specializarea unităților în cultura acestor sortimente. Experiența a subliniat că, în atari condiții, este pe deplin posibilă nu numai extinderea mecanizării pînă foarte aproape de gradul mecanizării complexe, integrale, ci și producerea și folosirea industrială a răsadului, combaterea integrată a bolilor și dăunătorilor, irigarea și fertilizarea după cele mai noi și moderne procedee, ca și valorificarea directă pentru semiindustrializare, industrializare și pentru consum sub formă proaspătă. În ce privește eficiența economică, analiza evidențiază faptul că, în grupa unităților și, respectiv, a suprafețelor cultivate între 800 și 1 300 hectare se înregistrează atît producțiile cele mai ridicate, obținîndu-se în final indicatorul cel mai favorabil pentru cheltuieli la 1 000 lei producție marfă.

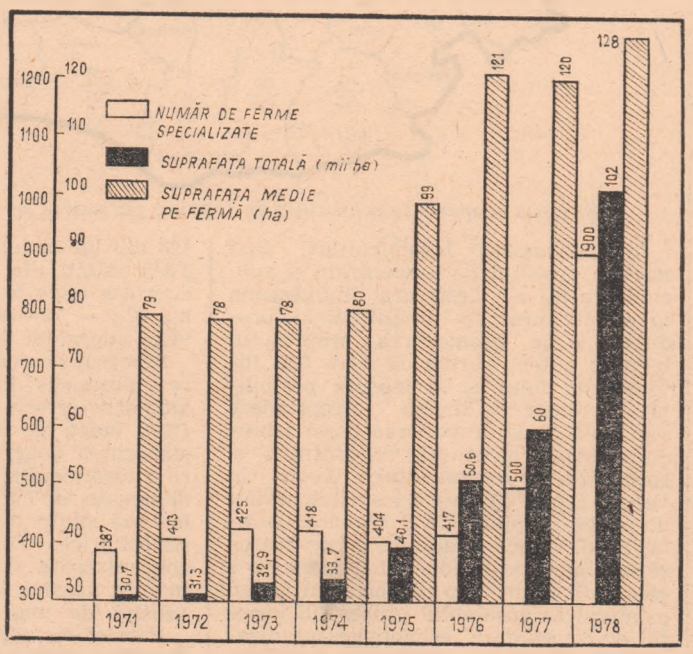

Graficul Nr. 2

Evoluția concentrării suprafețelor de legume în ferme specializate

CREȘTEREA continuă și diversificarea producției de legume în scopul sporirii eficitivulenței economice constituie obiectivul primordial al dezvoltării acestui însemnat sector al economiei noastre naționale în perioadele cincinalului 1976—1980, precum și în perspectivă.

În condițiile menținerii suprafețelor cultivate aproximativ în limitele actua-

prof. dr. Ion CEAUȘESCU
drd. Gheorghe BUZATU

(Continuare în pag. 15)

CALITATEA PRODUSELOR ȘI SERVICIILOR — componentă de bază a dezvoltării economico-sociale

ÎN CONDIȚIILE creșterii în ritmuri înalte a producției materiale, problemele **ridicării susținute a calității producției ocupă un loc esențial în economie.** Pentru amploarea dimensiunilor acestui proces este semnificativă, de exemplu, prevederea înscrisă în planul pe acest an potrivit căreia valoarea produselor noi și reproiectate introduse în fabricație curentă în perioada 1976—1980 va reprezenta, în anul 1980, 45% din valoarea producției marfă realizată în ramurile prelucrătoare ale industriei republicane.

Sînt numeroase și de o deosebită însemnătate și acuitate considerentele care impun imperativul ridicării susținute a calității produselor — și alături de aceasta a calității serviciilor — în procesul de dezvoltare și creștere a economiei naționale. Pornind de la condițiile tehnice asigurate, **necesitățile economici, exigențele sporirii accentuate a productivității muncii și desfășurării ireproșabile a procesului de producție** ridică problema realizării unor mașini și utilaje la nivelul celor mai înalți parametri tehnici și calitativi la nivelul celor mai înalte performanțe mondiale. Pe de altă parte, **în spiritul grijii față de satisfacerea cît mai bună a cerințelor oamenilor muncii,** produsele destinate consumului precum și serviciile trebuie asigurate în cele mai bune condiții calitative. **O producție de calitate este sinonimă cu o producție de o ridicată valoare de întrebuințare,** ce satisface cu un randament superior, un timp mai îndelungat o anumită sau anumite utilități, cu o producție ce se asigură în condiții de economicitate crescută, cu consumuri materiale judicios elaborate și respectate, prevenind și înlăturînd risipa de orice fel. Și prin toate acestea ea **este sinonimă cu o producție ce valorifică superior resursele materiale ale țării, forța de muncă, adică întreaga muncă socială,** determinînd sporirea eficienței activității și răspunzînd astfel, pe multiple planuri, unui imperativ de prim ordin al întregii noastre dezvoltări.

Pe fondul amplului și complexului proces de formare a omului nou în spiritul eticii noi, socialiste, activitatea de ridicare a calității produselor și serviciilor se înscrie ca o sarcină curentă pentru fiecare lucrător din economie, reprezentînd o formă nemijlocită de manifestare și materializare a capacității de creație, a disciplinei și a atitudinii socialiste față de muncă. Legat de aceasta, tovarășul **Nicolae Ceaușescu** arăta că ridicarea calității producției, și desigur și a serviciilor, **„trebuie considerată drept una din problemele centrale ale activității zilnice a tuturor celor ce lucrează în domeniul economic, a tuturor organizațiilor de partid și organizațiilor obștești...".**

Această activitate atît de însemnată pentru creșterea avuției naționale, pentru satisfacerea în condiții superioare a cerințelor vieții materiale și spirituale ale poporului nostru își află în prevederile **proiectului legii calității produselor și serviciilor** — dat cu cîteva zile în urmă publicității — un amplu, riguros și unitar cadru legal de desfășurare. Reflectînd accentul pus de partidul și statul nostru pe creșterea calității produselor și serviciilor, proiectul de lege menționat evidențiază condițiile create de stat și cadrul de acțiune în acest scop, subliniindu-se pe această bază **obligația permanentă** a ministerelor, organelor centrale și locale, a centralelor industriale și întreprinderilor, a unităților de proiectări și inginerie tehnologică, a tuturor colectivelor de oameni ai muncii pentru perfecționarea calității produselor. Un loc important ocupă precizarea condițiilor de bază și documentațiile tehnice normative care definesc calitatea produselor industriale, înlăturîndu-se astfel orice echivoc în aprecierea calității ; modul în care trebuie acționat pe principalele sectoare industriale pentru asigurarea calității produselor, precizîndu-se deopotrivă locul și rolul, atribuțiile controlului tehnic, ale organelor respective, ale colectivelor de oameni ai muncii pe toate treptele, în toate momentele producției, în acest proces. Se evidențiază, totodată, în funcție de natura lor, activitatea de organizare și control a calității serviciilor, precizîndu-se în final, pe toate treptele, atît pentru calitatea producției cît și a serviciilor, răspunderea materială pentru încălcarea normelor de calitate, precum și sancțiunile prevăzute în acest scop.

După cum se vede, avem de-a face cu un document legislativ ce abordează problema perfecționării calității producției și serviciilor în întreaga ei complexitate ; cu un document ce previne înțelegerea asigurării, calității numai ca o atribuție a compartimentelor tehnice sau de control din unitățile din economie, exercitată în faza finală a activității, cum se mai întîmplă uneori. Cu un document care precizează astfel înțelegerea acesteia ca o atribuție nemijlocită — **pe tot parcursul activității** — a tuturor colectivelor de oameni ai muncii, urmărind în orice moment și pe toate planurile prevenirea abaterilor de la calitatea prevăzută, cunoașterea cu exactitate a unor eventuale neajunsuri produse și luarea operativă de măsuri pentru înlăturarea acestora.

Fără îndoială că analiza mai detaliată a prevederilor acestui amplu și complex proiect de lege relevă pentru producție și organizarea acestei activități cît și pentru servicii, importante aspecte ale procesului de perfecționare a ridicării calității producției. Legat de aceasta ni se pare deosebit de însemnată obligația ministerelor a organelor centrale și locale, a tuturor unităților de a asigura fabricarea și livrarea de produse cu parametri calitativi ridicați, la nivelul celor mai bune performanțe realizate în țară și pe plan mondial, **„în condițiile reducerii continue a consumurilor de materii prime, materiale, combustibil și energie, înlocuirii materiilor prime și materialelor deficitare, creșterii permanente a productivității muncii"** (cap. I, art. 4). Este o stipulație care exprimă, pe de o parte, circumscrierea, alături de unitățile producătoare, a ministerelor și organelor centrale și locale în răspunderea directă, nemijlocită față de desfășurarea activității atît de complexe — asigurarea cu utilaje, cu S.D.V.-uri corespunzătoare etc. — menite să asigure o înaltă calitate a producției. Iar pe de altă parte, această stipulație exprimă obligativitatea asigurării de către factorii răspunzători a unei producții de cea mai bună calitate, în condiții de eficiență sporită, cît și a unei eficiențe sporite în condițiile realizării unei producții de cea mai bună calitate — toate acestea fiind explicitate pe larg în capitolele și secțiunile proiectului de lege. Sînt aspecte care răspund unor imperioase cerințe organizatorice și economice ale dezvoltării noastre. Este suficient să ne gîndim de exemplu la situațiile încă întîlnite în unitățile industriale, cînd depășirile de consumuri specifice, ca urmare a unei activități necorespunzătoare, sînt „justificate" prin realizarea unei producții de calitate dar... care nu prezintă o compunere materială modificată față de prevederile documentației sau cînd se realizează economii de materii prime în dauna calității produselor, situații ce se impun eliminate cu desăvîrșire.

Firește că în favoarea împletirii necesare și posibile dintre calitate și eficiență acționează cu putere și o altă prevedere expresă a proiectului care are în vedere interzicerea **aprobării de către unitățile economice, a derogărilor de la documentația tehnologică și constructivă omologată, precum și de la prevederile standardelor, normelor tehnice, caietelor de sarcini și contracte.** Ni se pare, de asemenea, important de semnalat, în contextul pregătirii și organizării corespunzătoare a producției, obligativitatea acordării asistenței tehnice în toate schimburile, fapt care, cu siguranță, va crea condiții pentru ca creșterea coeficientului de schimburi să fie însoțită de o sporire mai accentuată a producției, uniformizîndu-se realizarea cantitativă și îndeosebi calitativă a rezultatelor din schimburile II și III la nivelul celor din schimbul I.

Ca o concluzie definitorie ce decurge din prevederile proiectului de lege în dezbatere se poate releva creșterea contribuției și a răspunderilor ce revin pe toate verigile din economie și în toate sectoarele acesteia în domeniul ridicării calității produselor și serviciilor, problemă de mare însemnătate pentru întreaga noastră dezvoltare economico-socială.

P. DAN

O importantă resursă de intensificare a dezvoltării
ACCELERAREA VITEZEI DE ROTAȚIE A FONDURILOR

● Creșterea vitezei de rotație a fondurilor = eficiență ridicată ● Corelație optimă între producție și fonduri ● Reglarea operativă a aprovizionării în funcție de producția contractată ● Rol sporit controlului preventiv în gestionarea patrimoniului.

O ÎNSEMNĂTATE deosebită în actuala etapă pe care o parcurge țara noastră, angajată cu toate forțele în procesul de lichidare a urmărilor cutremurului, o prezintă gospodărirea cu înaltă răspundere a resurselor materiale și financiare de care dispune. Aceasta presupune, printre altele, creșterea continuă a vitezei de rotație a mijloacelor circulante, ca o condiție esențială pentru realizarea unei producții mereu sporite cu fonduri cît mai reduse.

Nivelul fondurilor folosite de întreprinderi depinde în mod direct de volumul și structura stocurilor, de viteza și ritmicitatea cu care acestea trec dintr-o fază în alta, de modul de organizare a proceselor de aprovizionare, producție și desfacere. Buna gospodărire a valorilor materiale necesită încadrarea stocurilor, la nivelul întreprinderilor, în limitele stabilite prin normele de stoc, după criterii cît mai științifice, care să corespundă condițiilor reale din întreprinderi, pentru a se evita insuficiența acestora, cu influențe negative asupra realizării planului, dar în același timp să înlăture și posibilitatea stocării și deci retragerii din circuit a unor materiale necesare economiei.

În ultimii ani, la o serie de materiale și produse s-au realizat diminuări ale normelor de stoc la consumatori și producători, la aceasta contribuind crearea și extinderea continuă a capacităților de producție — care au dat posibilitatea unor aprovizionări ritmice în loturi mai mici —, perfecționarea sistemului de aprovizionare cu materiale de uz general prin bazele județene, coordonarea mai corespunzătoare a planurilor de aprovizionare cu cerințele producției etc. Întreprinderilor le revine însă sarcina de a **revizui** în continuare **normele de stoc pentru materiile prime și materialele din producția internă în vederea reducerii lor**, pe seama îmbunătățirii organizării producției, aprovizionării tehnico-materiale și transporturilor, precum și normativele mijloacelor circulante pentru producția neterminată și semifabricate în scopul micșorării lor prin scurtarea ciclurilor de fabricație, îmbunătățirea proceselor tehnologice, reducerea costurilor de producție, mai buna organizare a cooperării între întreprinderi ca și prin optimizarea loturilor de fabricație. Aceste măsuri — menite să îmbunătățească corelația dintre producție și fonduri prin eliminarea acelor factori care determină folosirea unor fonduri prea mari în procesele de producție — vor trebui să **asigure accelerarea vitezei de rotație planificate în industrie în anul în curs cu 5,4 zile.**

ANALIZELE de bilanț privind activitatea economică și financiară pe anul 1976 au scos în evidență faptul că în întreprinderi s-au format stocuri supranormative importante, care au dus implicit la încetinirea vitezei de rotație a fondurilor și la atragerea în circuitul economic a unor fonduri suplimentare prin credite bancare cu dobîndă majorată. La această situație a contribuit nerealizarea în totalitate a planului de producție pe sortimente, ca și insuficienta operativitate în adaptarea planului de aprovizionare la necesitățile producției contractate, pentru desfășurarea ritmică a producției și pentru respectarea termenelor de livrare a produselor contractate. Decalajul ce există între perioada de întocmire a planurilor de aprovizionare și cea de cunoaștere a producției contractate pe sortimente — pe baza cererilor beneficiarilor interni și externi — determină uneori nevoia de a modifica aprovizionările stabilite inițial.

Reglarea aprovizionării în funcție de producția contractată constituie o cerință economică obligatorie, care trebuie înțeleasă atît de întreprinderile beneficiare, cît și de cele furnizoare pentru că ea este impusă în primul rînd de punerea în aplicare a indicațiilor privitoare la folosirea rațională a mijloacelor materiale. Aceasta este și în interesul propriu al părților contractante, deoarece fiecare întreprindere fiind în același timp furnizor și cumpărător, contribuie la continuitatea plăților în economie, prin grija generală de a se evita stocarea unor valori materiale în circuitul economic. Imobilizările create prin livrarea unor produse care nu mai sînt necesare beneficiarilor diminuează capacitatea de plată a acestora, cu repercusiuni asupra situației financiare a altor întreprinderi cu care acestea sînt în relații economice și financiare.

Legea contractelor prevede posibilitatea modificării sau renunțării din partea beneficiarilor la unele contracte, în anumite condiții, astfel că acest mecanism se impune să funcționeze cu mai multă eficiență.

Și în anul 1976 s-au întreprins numeroase acțiuni și s-au luat măsuri care au dus la lichidarea stocurilor supranormative, dar în același timp s-au format altele. Așa, spre exemplu, la un număr de 295 întreprinderi cu pondere, în a 2-a jumătate a anului 1976 s-au lichidat imobilizări de 1,8 miliarde lei, dar s-au format altele, în sumă de 1,9 miliarde lei. În aceste condiții sarcina principală în etapa actuală trebuie să constea în **orientarea și îndreptarea întregului efort spre prevenirea eficientă a apariției stocurilor supranormative și disponibile.** În această direcție un rol deosebit trebuie să-l aibă și **controlul financiar preventiv din întreprinderi, care are îndatorirea să influențeze deciziile cu privire la angajarea patrimonială.** Așa cum rezultă și din documentele de partid, **aparatului de control financiar îi revine înalta îndatorire de a acționa cu fermitate și hotărîre în întreaga lui activitate pentru a contribui la instaurarea unui climat de ordine și disciplină în gospodărirea mijloacelor materiale și bănești.** Controlul financiar preventiv trebuie să devină în orice unitate productivă o autoritate care să oprească la timp operațiile ce duc la folosirea fondurilor pentru achiziționarea de materiale peste necesitățile curente ale producției.

În scopul prevenirii creșterii stocurilor supranormative de materii și materiale și determinării întreprinderilor de a lua măsuri pentru lichidarea imobilizărilor existente în astfel de stocuri, unitățile Băncii Naționale, accentuînd caracterul preventiv al controlului prin credite, au aplicat cu fermitate măsura prevăzută de Legea finanțelor de a nu plăti din credite aprovizionările cu stocuri de natura celor care existau deja peste normativ în întreprinderile cumpărătoare. În 1976, printre unitățile la care s-au respins la plată documente de decontare care priveau aprovizionări peste necesar, figurau „Autobuzul" și „Electronica" din București, Întreprinderea de confecții — Rîmnicu Sărat etc.

A GOSPODĂRIREA rațională a resurselor materiale, **o contribuție deosebită trebuie să o aibă bazele specializate ale ministerelor și bazele județene de aprovizionare tehno-materială, prin preluarea stocurilor devenite disponibile în întreprinderi ca urmare a modificărilor sortimentale intervenite în planul de producție al întreprinderilor industriale, a economisirii materialelor** etc. Pe lîngă faptul că bazele au posibilități sporite de redistribuire a stocurilor devenite disponibile, prezența lor de baze constituie și un mijloc de a se asigura cuprinderea centralizată a stocurilor existente în economie și dimensionarea rațională a nevoilor de aprovizionare pe anul următor, de la intern și import.

Viteza de rotație a fondurilor este influențată direct de **realizarea în flux continuu a producției, înțelegînd prin aceasta realizarea fiecărei comenzi lansate în fabricație în timpul tehnologic stabilit procesului de producție respectiv.** Aceasta presupune o bună organizare a munciii și aprovizionarea în timp util în diferite faze de producție. În special, efecte negative deosebite are producția sistată și abandonată, care în multe cazuri atrage fonduri suplimentare determinate de imobilizările create de materialelor necesare. Prelungirea perioadei de fabricație este lăsată în această stare perioade îndelungate.

În egală măsură, **la creșterea gradului de folosire a fondurilor contribuie și realizarea numai de produse contractate la intern și export.** Acest fapt prezintă, pe de o parte, garanția defacerii mijloacelor circulante, înglobate în produsele fabricate, iar pe de altă parte, adevărește utilitatea socială a muncii consumate. Practica ocupării forței de muncă și capacităților de producție cu fabricarea de produse pe stoc, în speranța că vor fi desfăcute, are ca efect imediat formarea de imobilizări de fonduri și înrăutățirea situației financiare a întreprinderii. Această practică este însă contrară și intereselor societății, putînd duce la implicații în satisfacerea cererilor de materii și materiale ale altor unități, mai ales atunci cînd acestea sînt procurate din import și sînt destinate unei producții pentru export.

Avînd în vedere că în unele întreprinderi existau stocuri importante de produse fără desfacere, fie că au fost fabricate fără să aibă la bază contracte, fie că nu au fost respectate termenele de livrare, în cuvîntarea la plenara C.C. al P.C.R. din 2—3 noiembrie 1976 tovarășul **Nicolae Ceaușescu** a subliniat **necesitatea de a se respecta cu strictețe toate clauzele contractuale atît de către furnizori, cît și de către beneficiari.** Răspunderi în această direcție revin tuturor cadrelor tehnice și administrative din întreprinderi, care trebuie să asigure controlul permanent asupra produselor lansate în fabricație, pentru că procesul de fabricație să se deruleze conform programului, iar eventualele defecțiuni apărute să fie înlăturate pe parcurs.

Problema creșterii vitezei de rotație a fondurilor nu trebuie abordată **numai din punctul de vedere al nivelului stocurilor, ci și al timpului în care mijloacele circulante, în totalitatea lor, trec prin sfera producției și a circulației.** Este vorba de procese de mișcare în circuite complete, care se repetă, de la mijloace bănești la stocuri pentru producție, producția în curs de fabricație, produse finite în magazie, documentele în curs de încasare etc. Este vorba de succesiunea formelor funcționale ale mijloacelor circulante prin care se asigură continuitatea proceselor de reproducție în condiții de eficiență. De aceea, prezintă importanță deosebită și timpul în care se încasează livrările, ca și mișcarea celorlalte active din patrimoniul întreprinderii. Înțelegerea în acest sens a vitezei de rotație a mijloacelor circulante obligă factorii de răspundere din întreprinderi să analizeze activitatea economică și financiară în ansamblu, precum și consecințele fiecărui act economic din punctul de vedere al fondurilor pe care le angajează și a perioadei de angajare.

INTENSIFICAREA preocupărilor pentru accelerarea vitezei de rotație a fondurilor capătă în etapa actuală noi dimensiuni. Dată fiind importanța problemei, și ținînd seamă de indicațiile conducerii de partid și de stat pentru reducerea nivelului stocurilor și imobilizărilor de fonduri de orice fel, se impune ca acțiunile de lichidare la întreprinderi a imobilizărilor de valori materiale să aibă un caracter de **continuitate,** să fie urmărite în mod **sistematic** de ministere, centrale și întreprinderi. Pentru realizarea unor astfel de acțiuni este nevoie de un sistem informațional corespunzător pentru a se cunoaște în orice moment disponibilitățile de stocuri, precum și nevoile de materiale ale întreprinderilor, care să permită redistribuirea operativă a stocurilor de materiale supranormative sau de prisos.

Pe primul plan trebuie să rămînă, însă, problema **prevenirii formării imobilizărilor de stocuri.** Pe această linie, numai cunoașterea cauzelor esențiale care au dus sau pot provoca o dinamică necorespunzătoare a stocurilor poate determina măsuri concrete de prevenire a formării lor în viitor. Eliminarea deficiențelor existente, care de cele mai multe ori constituie erori subiective, este în puterea factorilor de răspundere din întreprinderi, centrale și ministere. Un rol deosebit în acest domeniu îl are controlul bancar, care trebuie să exercite o influență activă asupra mișcării valorilor materiale, pentru mai buna gospodărire a acestora. Vor trebui găsite noi forme de întărire a laturii preventive a acestui control la întreprinderile cu imobilizări, în special în perioada de contractare, pentru a se împiedica încă din această fază aprovizionarea cu materiale peste nevoile producției contractate.

Alex. OPREA
vicepreședinte al Băncii Naționale

Dezvoltarea legumiculturii

(Urmare din pag. 12)

le, traducerea în viață a acestui obiectiv este posibilă numai prin materializarea consecventă a unui program susținut de intensificare, fundamentat pe promovarea progresului tehnic și generalizarea tehnologiilor cu pregnante caracteristici industriale. Ținînd seama de sporul demografic natural, precum și de continuarea procesului de urbanizare, care vor conduce la diminuarea suprafeței cultivate pentru fiecare locuitor, cu circa 9%, producția legumelor de cîmp trebuie să crească cu mai bine de 45% în medie pe hectarul cultivat, pentru unele produse chiar cu peste 100%. Acest considerent, prin el însuși, este de natură să evidențieze adevărata amploare a procesului de intensificare.

În perioada cincinalului 1976—1980 și în perspectivă, baza tehnico-materială a legumiculturii va cunoaște o amplă și susținută dezvoltare, atît cantitativă cît și calitativă. Nu insistăm asupra coordonatelor cifrice ale acestei dezvoltări. Arătăm însă că, din punct de vedere al dotărilor, vor fi posibile irigarea tuturor suprafețelor cultivate cu legume de cîmp, extinderea culturilor duble și intercalate, mecanizarea complexă și integrală pentru principalele sortimente, producerea industrială a răsadurilor, combaterea integrată a dăunătorilor și fertilizarea complexă, nivelarea și modelarea terenurilor. Odată cu aceasta se va putea asigura și generalizarea tehnologiilor noi, moderne, intensive, fundamentate pe ultimele cuceriri ale științei și tehnicii, precum și pe utilizarea materialului biologic selecționat, de mare randament, în cadrul unui program unitar de dezvoltare a legumiculturii în ansamblul său și a fiecărei specii în parte.

Firește, toate acestea presupun crearea unui cadru organizatoric adecvat; experiența a demonstrat că, în etapa actuală, acest cadru trebuie să fie **ferma,** întemeiată pe concentrarea și specializarea producției legumicole, încadrată într-un ansamblu integrat de producție. Aplicarea legii privind dezvoltarea legumiculturii și valorificarea legumelor și a fructelor, precum și a legii retribuției în agricultură, creează cadrul legal promovării fermelor de producție legumicolă.

Pentru realizarea unei eficiențe cît mai ridicate trebuie să se asigure folosirea maximală a bazei tehnico-materiale, a investițiilor ce se vor efectua și repartizarea teritorială rațională a producției legumicole, lucru posibil numai în conjunctura concentrării și a specializării producției. Pornind de la aceste considerente, odată cu repartizarea teritorială a sarcinilor de plan pentru anul 1977 s-a asigurat și programul de perspectivă, astfel ca fiecare unitate să aibă perspectiva dezvoltării sale pe linia intensificării, a concentrării și specializării producției legumicole, iar fiecare județ să-și acopere cît mai complet necesarul pentru consumul intern (vezi harta).

Sub aspectul construcțiilor, ca și a perspectivei concentrării și specializării producției de legume se impune să se dezvolte unele sectoare proprii de construcții productive și gospodărești pe măsura tehnologiilor industriale utilizate nemijlocit în legumicultura de tip nou. Pe temeiul analizei urmărilor seismului în acest domeniu, se impune concluzia proiectării acestor construcții din materiale ușoare și rezistente în același timp, cu respectarea strictă a funcționalității lor. Proiectele unitare ale noilor complexe legumicole vor trebui să țină seama de acest importantjasnr să țină seama de acest imperativ creîndu-se astfel premisele sporirii eficacității acestora.

„Sintem ferm hotărîți să nu schimbăm cu nimic nici programul de dezvoltare, nici programul de ridicare a nivelului de trai al poporului, care va începe să fie aplicat în acest an".

NICOLAE CEAUȘESCU

În centrul preocupărilor partidului: ridicarea nivelului de trai al poporului

Perspective pe care le deschide îndeplinirea integrală a programelor privind PRODUCȚIA ȘI APROVIZIONAREA POPULAȚIEI CU BUNURI DE CONSUM

PRINTRE CELE 763 de întreprinderi afectate de cutremur în întreaga economie, multe sînt din industria ușoară sau alimentară — iar în multe unități agricole de stat și cooperatiste procesul de producție a fost perturbat serios de catastrofa abătută în această primăvară asupra țării. În ciuda marilor dificultăți create în producție, prin acțiunea unită a întregului popor, prin organizarea eficientă a eforturilor conform indicațiilor date de secretarul general al partidului, prin programele de măsuri stabilite, trendul dezvoltării economiei românești își va menține neschimbată traiectoria.

Fără a deține încă date statistice complete, această certitudine o capeți urmărind modul în care au acționat și acționează colectivele de oameni ai muncii din întreaga țară, modul surprinzător în care multe întreprinderi din industria ușoară și alimentară trec de la starea de avarie la realizarea de producții suplimentare. Este cazul întreprinderilor textile din Buzău și București, al Întreprinderii de frigidere — Găești, al întreprinderilor de morărit și panificație, de prelucrare a laptelui d București și multe altele. Este o expresie deosebit de concl dentă, un test al forței de mobilizare a economiei socialis românești, al cărei organism „pulsează" cu vigoare în pofi traumatismelor de moment suferite. Exemplar este și modul care Institutul de proiectări pentru industria ușoară s-a org nizat pentru acordarea ajutorului întreprinderilor avariate d ramură. Constituind comisii formate din ingineri, arhitecți tehnicieni care s-au deplasat de urgență în unități, s-a reuș ca în numai cîteva zile să se efectueze 128 intervenții care a salvat hale, secții sau ateliere de producție.

Economia noastră socialistă, care a fost supusă la nenumărat încercări în decursul anilor, și-a dovedit din plin robusta țea prin felul cum a știut să le depășească, să folosească toat resorturile ce-i sînt proprii și să-și păstreze înaltul dinamism care stă la baza asigurării progresului civilizației socialiste.

Coordonate fundamentale în ridicarea calității vieții

CONTINUÎND cu fermitate înfăptuirea amplului program de ridicare a nivelului de trai al întregii națiuni vom asista în anii actualului cincinal la profunde modificări în structura și nivelul consumului populației, modificări cu influențe decisive asupra calității vieții în ansamblul ei. Atenția și grija deosebită acordată de conducerea partidului, realizării acestor mutații în producția și aprovizionarea populației cu bunuri de consum și servicii se exprimă în modul cel mai elocvent prin obiectivele programelor elaborate din inițiativa și sub directa îndrumare a secretarului general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu.

Astfel, Programul privind producția și desfacerea către populație a bunurilor de consum în perioada 1976—1980, aprobat în ședința comună a C.C. al P.C.R. și Consiliului Suprem al Dezvoltării Economice și Sociale a României din iulie 1976, prevede, ca obiective prioritare, pentru actualul cincinal: creșterea producției de alimente cu valoare nutritivă ridicată, stimularea creației tehnice originale și ridicarea parametrilor calitativi în producția de mărfuri din grupa textile-încălțăminte,

• Valoarea absolută a unui procent al desfacerilor de mărfuri cu amănuntul va fi în 1980 egală cu 1 409 milioane lei, față de 936 milioane lei în 1975 și 271 milioane în 1960.

• Creșterea cu 47,5% a desfacerilor de mărfuri în actualul cincinal semnifică, printre altele, oferirea pentru populație a aproape 3 milioane, 1,1 milioane mașini de spălat, aproape 2,5 milioane garnituri de mobilă de cameră și 1,5 milioane garnituri de mobilă de bucătărie, aproape o jumătate de milion aspiratoare de praf.

• Spațiile comerciale ce se vor construi în actualul icncinal vor fi cu 35% mai mari decît în cincinalul precedent, realizindu-se astfel un spor al suprafeței comerciale de 2 milioane metri pătrați.

• Extinderea formelor moderne de comerț — autoservirea, alegerea liberă a mărfi, casele de comenzi — vor contribui la mai buna servire a consumatorilor, la o circulație mai rapidă a mărfurilor.

accelerarea procesului de înnoire în producția bunurilor de folosință îndelungată cu accent pe articolele de uz casnic și gospodăresc destinate ușurării muncii femeilor, creșterea și diversificarea producției de articole pentru copii, precum și realizarea unei game cît mai largi de produse pentru necesitățile social-culturale ale populației. Toate acestea se vor face în condițiile în care volumul total al desfacerilor de mărfuri către populație va crește cu 47,5% în anul 1980 față de anul 1975.

Modificările de structură ale consumului trebuie văzute și prin prisma dezvoltării prestărilor de servicii. Programul elaborat în acest sens pentru perioada 1976—1980 prevede ca pe fondul unei creșteri a volumului de activitate cu 61—68,6%, să se asigure lărgirea gamei prestațiilor către populație, îndeosebi a serviciilor casnice-gospodărești, a spălătoriilor și curățătoriilor chimice, a reparațiilor bunurilor electrotehnice, autoturismelor, creșterea numărul de băi populare, în mod deosebit în mediul rural, construcții de noi brutării la sate. Oglindind profundele mutații intervenite, în orientările populației cu privire la modul de satisfacere a nevoilor sale de consum, se poate remarca faptul că serviciile — formă superioară de satisfacere a trebuințelor — se înscriu în structura consumului populației românești, începînd din anul 1974, cu o pondere de peste 20%.

Caracteristic pentru actualul cincinal, pentru programele amintite este atenția acordată calității, creșterii continue a ponderii mărfurilor de calitate superioară atît la produsele alimentare cît și la bunurile industriale de consum. În acest cadru, au fost prevăzuți, prin plan, indicatori cu privire la îmbună-

ățirea structurii sortimentale (spre exemplu la preparatele și conservele de carne, la conserve de pește) îmbunătățirea calității produselor zaharoase, sporirea consumului de preparate din fructe, etc.

Cincinalul revoluției tehnico-științifice va avea efecte importante și în ceea ce privește modernizarea consumului de mărfuri nealimentare, fenomen care se va manifesta cu o deo-

Efectele multiple ale dezvoltării economice asupra ridicării nivelului de trai

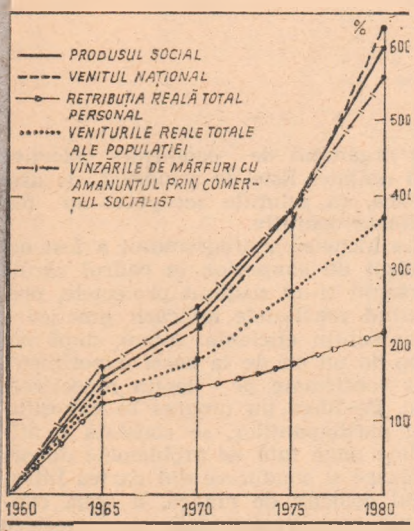

Graficul evidențiază rolul deosebit atribuit în actualul cincinal creșterii eficienței producției, care să permită o dinamică — și aceasta susținută — a rea venitului național, amplificîndu-se astfel posibilitățile de creștere a nivelului de trai al populației. Devansînd dinamica — și ceasta susținută — a retribuției reale, creșterea din ultimii ani a veniturilor totale reale ale populației concentrează atît efectul sporirii accelerate a fondurilor sociale de consum, cît și al creării de noi locuri de muncă în economie, în special în activități neagricole. Corespunzător creșterii veniturilor populației, aprovizionarea cu bunuri de consum va cunoaște o substanțială creștere cantitativă și diversificare, corespunzător unui consum modern structurat.

sebită intensitate. Astfel, se va lărgi aprovizionarea populației cu articole superioare de îmbrăcăminte și încălțăminte, mai confortabile și ușor de întreținut, cu produse menite să ușureze munca femeilor în gospodărie ca de pildă : țesături tratate care să elimine operațiunile de fierbere, apretare, călcare etc. Mecanizarea și automatizarea muncii casnice și gospodărești se înscrie ca un element caracteristic modernizării consumului populației. Se are în vedere în această privință crearea de noi variante constructive pentru 20 de aparate electrocasnice din cele fabricate în prezent (pentru prepararea hranei ; mașini de spălat cu programare automată, roboți casnici, precum și a altor aparate destinate asigurării confortului și ușurării muncii în gospodărie). Industria noastră urmează să asimileze în acest cincinal tipuri perfecționate de casetofoane, radioreceptoare stereofonice, pickupuri etc.

Semnificațiile unor modificări profunde în nivelul și structura consumului

SCHIMBĂRILE intervenite în ierarhia nevoilor, în modul de satisfacere a trebuințelor și căile de realizare a consumului populației își pun amprenta și pe structura vînzărilor de mărfuri, care vor continua să cunoască în viitorii ani modificări semnificative.

Urmărirea evoluției structurii vînzărilor de mărfuri cu amănuntul — pe baza datelor înscrise în tabel — scoate în evidență creșterile importante de peste 5 ori în numai două decenii, pe care le va înregistra consumul populației din țara noastră la principalele grupe de mărfuri.

Un prim aspect ce se impune atenției îl constituie echilibrul constant ce se realizează între fondurile destinate consumului alimentar și celui nealimentar, reflectînd existența în permanență a unor condiții corespunzătoare de satisfacere a cerinței populației.

Deși grupa mărfurilor alimentare continuă să dețină încă o pondere importantă în volumul vînzărilor către populație, analiza fenomenului trebuie făcută în condițiile concrete extrem de complexe ce caracterizează evoluția economiei românești. Ponderea încă ridicată a vînzărilor de mărfuri alimentare este rezultatul unor mutații de adîncă semnificație petrecute în so-

Creșterea vînzărilor la principalele grupe de produse agro-alimentare și textile-încălțăminte

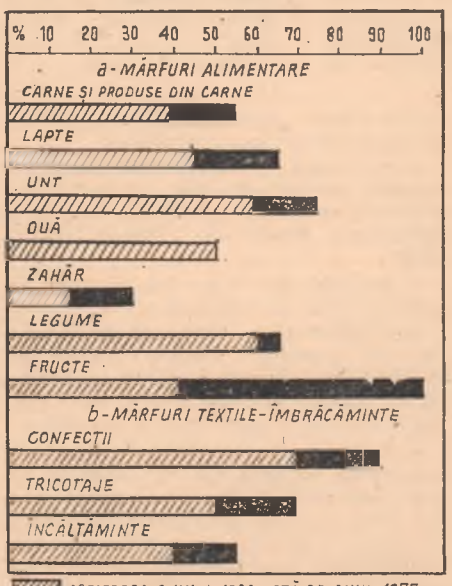

cietatea noastră, în ultimele două decenii, cînd a avut loc un intens proces de reducere a consumului din producția proprie sau așa-zisului „autoconsum" cunoscut în trecut la marea masă rurală. Creșterea continuă a veniturilor populației rurale, concomitent cu reducerea greutății specifice a retribuției în natură, ridicarea nivelului de civilizație, a făcut ca o serie de produse să nu mai pătrundă direct în consumul populației, ci un număr tot mai mare de produse ca nivel și diversitate, inclusiv cele alimentare, să fie solicitate prin rețele comerciale specializate.

Concentrarea populației în centre puternice, construcția de locuințe în cadrul unor ansambluri compacte, asigurarea dotărilor comerciale, de servicii tehnico-edilitare, de transport și comunicații au determinat și vor determina în continuare mutații importante, atît în structura consumului, cît și în modul de realizare a acestui consum, volumul cererii urmînd să înregistreze sporuri deosebite în special la mărfurile ali-

Dinamica vînzărilor de mărfuri către populație pe principalele grupe de mărfuri în perioada 1960-1980

	1960	1965	1970	1975	1980
T o t a l	100,00	163,09	233,16	351,07	502,92
din care					
- mărfuri alimentare	100,00	176,15	244,96	364,53	520,83
- alimentația publică	100,00	181,38	296,73	469,45	700,62
- mărfuri nealimentare	100,00	151,60	213,88	320,41	454,54

mentare, unde ponderea autoconsumului atingea la unele categorii de populație în trecut peste 70% din consum.

În sfîrșit, un alt element care mai trebuie avut în vedere pentru aprecierea evoluției consumului de mărfuri alimentare îl constituie însăși tendința de îmbunătățire continuă a alimentației populației, prin creșterea ponderii în consum a produselor de origine animală, fructe, legume și alte produse de calitate superioară. În mediul rural, fenomenul îmbracă aspecte mai complexe, interferîndu-se cu cel de reducere intensă a autoconsumului de care s-a vorbit anterior.

Pornind de la premisa că în anul 1980 peste 70% din forța de muncă va lucra în sectoarele neagricole, că concomitent cu dezvoltarea actualelor orașe este prevăzută transformarea treptată în orașe agricole sau agroindustriale a unui număr de cca 120 de centre comunale și că accentuarea procesului de modernizare a consumului va afecta și consumul alimentar, programul privind producția și desfacerea către populație a bunurilor de consum, prevede pentru perioada 1976—1980, o creștere intensă pentru vînzările de mărfuri alimentare (48,1%), făcînd ca ponderea acestei grupe să se mențină în continuare însemnată.

Creșterea deosebit de intensă a vînzărilor în **alimentație publică** apare cu o tendință de perspectivă cu ample implicații asupra consumului populației din țara noastră, fiind pe de o parte rezultatul deplasării treptate a consumului alimentar în afara gospodăriei, de ușurare a muncii casnice, de dezvoltare a rețelei, de îmbunătățire a structurii sale ca și datorită dezvoltării vertiginoase a turismului.

Deplasarea consumului alimentar în afara gospodăriei a impus dezvoltarea unei rețele puternice de cantine res-

conf. dr. Dumitru PATRICHE

(Continuare în pag. 32)

LĂRGIREA PARTICIPĂRII LA DECIZII — TRĂSĂTURĂ CARACTERISTICĂ A SUPERIORITĂȚII ORÎNDUIRII SOCIALISTE

Valențele deciziilor colective în problemele — cheie ale întreprinderii

ÎN CADRUL orînduirii noastre socialiste a prins rădăcini adînci, la toate nivelurile și în toate domeniile vieții economico-sociale și politice, conducerea colectivă. Ea nu constituie doar o expresie extrem de concludentă, „pe viu" a adîncirii democrației noastre socialiste, ci reprezintă un proces extrem de complex de amplificare pe planuri multiple (al conștiinței, profesionale și social-politice, al motivației, al relațiilor umane, al rolului și locului în societate, al unor resorturi ale mecanismelor economice și social-politice etc.) a consecințelor ce decurg din lărgirea participării la deciziile economice și sociale, a creșterii gradului de implicare și responsabilitate.

Preocuparea permanentă a conducerii de partid și de stat pentru ridicarea nivelului calitativ al pregătirii și perfecționării pregătirii cadrelor de conducere și a specialiștilor, a întregului colectiv de lucrători din unitățile economice constituie o componentă de bază a aplicării în concret a conducerii colective, care condiționează în fapt dimensiunile și esența calitativă a participării, proces care se reflectă la rîndul său pe multiple planuri social-umane și economice, privind ridicarea gradului de conștiință, de participare și responsabilitate, a pregătirii profesionale, lărgirea orizontului de cultură generală, tehnică și economică, angrenarea mai puternică a membrilor societății în viața și mecanismele economice și sociale și în procesele decizionale.

FORMAREA și perfecționarea colectivelor de conducere marchează noi dimensiuni în etapa actuală, cînd acestea trebuie să dovedească o pregătire multilaterală, solicitată de exigențele tot mai mari ale dezvoltării rapide și multilaterale a țării, ale creșterii gradului de participare la decizii și a calității acestora. În acest sens, în cadrul Academiei „Ștefan Gheorghiu" s-au experimentat o serie de programe de perfecționare a colectivelor de conducere, fie direct în cadrul unor unități, fie împreună cu cele ale mai multor întreprinderi din cadrul unui județ.

Rezultate deosebit de semnificative a dat cursul organizat la Întreprinderea de utilaj petrolier și reparații-Teleajen (Ploiești). Programul respectiv a fost realizat, la sediul întreprinderii, de către Catedra de organizare a unităților socialiste, împreună cu Centrul de perfecționare a cadrelor de conducere din economie și administrația de stat și cu participarea direcției de resort din Ministerul Minelor, Petrolului și Geologiei. Au participat 26 de cadre — membri ai consiliului oamenilor muncii, șefi ai principalelor compartimente de concepție și execuție.

Iată cîteva elemente de noutate ce au caracterizat acest program:

— structura, tematica și economia acestuia au fost definite pe baza unei analize-diagnostic elaborate de către specialiștii Academiei „Ștefan Gheorghiu";

— formele de instruire au fost, în general, activ-participative;

— programul a avut un pronunțat caracter practic. Temele incluse au exemplificat situația concretă a unității, iar fiecare cursant a avut de rezolvat o problemă prioritară a acesteia;

— lucrările de absolvire (ale căror teme s-au stabilit de la început) au fost elaborate concomitent cu derularea cursului, sub îndrumarea cadrelor didactice. Temele respective au fost concepute și s-au realizat potrivit concepției sistemice de abordare a întreprinderii, antrenîndu-se în soluționarea lor și alte cadre de specialitate ale unității, precum și din alte întreprinderi — ceea ce a facilitat un schimb de experiență pe plan mai larg. Corelarea echipelor de lucru s-a realizat permanent prin grija șefului de proiect (numit de întreprindere) și cu ocazia lucrărilor periodice sau operative ale organului de conducere colectivă din unitate. Este de remarcat, de asemenea, că soluțiile acceptate au fost aplicate operativ.

La încheierea programului a fost organizat un simpozion în cadrul căruia cursanții și-au susținut proiectele, prezentînd rezultatele aplicării practice a unor soluții eficiente. Acum, după mai bine de un an de la acest experiment, sînt confirmate pe deplin obiectivele sale. Pe lîngă un progres în cunoștințele participanților, se constată o atitudine nouă față de problemele de organizare și conducere din partea întregului colectiv de muncă, o nouă conștiință socio-profesională și o creștere a gradului de responsabilitate. Au fost declanșate inițiative; se poate spune că spiritul participativ, constructiv a cuprins întreaga masă de lucrători, care au o atitudine mai responsabilă față de deciziile ce se iau la diferite niveluri.

Cu toate că în cadrul programului s-au elaborat numai 12 proiecte (în colectiv), acestea au declanșat o reacție în lanț asupra unei mai atente studieri și rezolvări și a altor probleme specifice, așa încît astăzi, mai toate acțiunile poartă amprenta unei abordări științifice și colective, antrenînd un mare număr de lucrători.

Eficiența soluțiilor din cele 12 proiecte este dimensionată prin următoarele cifre antecalculate pe un an: producție suplimentară — 52,5 milioane de lei (din care aproape jumătate pe seama utilizării superioare a capacităților și creșterii productivității muncii); economii — peste 2,8 milioane de lei. Implementarea propunerilor făcute prin aceste decizii colective a contribuit într-o măsură esențială la îmbunătățirea rezultatelor obținute de I.U.P.R.-Teleajen, în comparație cu anul premergător programului de perfecționare: creșterea producției globale cu 25,15% și marfă cu 22,50%, a productivității muncii cu 14,07%, reducerea cheltuielilor cu 14,50 lei la o mie de lei producție.

Alături de aceste rezultate economice direct măsurabile, nu pot fi neglijate importantele consecințe pe planuri mai largi, al adîncirii conducerii colective, al creșterii participării la decizii, al gradului sporit de responsabilitate profesională și politică, al amplificării conducerii colective cu toate ramificațiile sale social-politice și economice.

Programul menționat a făcut dovada că această formă de perfecționare

colectivelor de conducere este necesă nu numai pentru obiective existente, dar mai ales pentru cele noi, situație în care se pune chiar problema asigurării rezervei de cadre de conducere.

Nu putem trece însă cu vederea necesitatea periodicizării unor astfel de recuperări, în funcție de elementele noi ce vor interveni în baza, dar și în problematica organizării și conducerii unităților respective. Apreciem că un ciclu de 3—5 ani ar putea aduce reale avantaje, menținînd elasticitatea, dinamismul și adaptabilitatea impuse de evoluția mediului economico-social, de exigențele creșterii gradului de participare și responsabilitate al oamenilor muncii în viața economico-socială și politică a unităților în care lucrează, dar și pe planuri mai largi, ale mecanismelor social-politice ale orînduirii noastre.

Nicolae OPREA
Academia „Ștefan Gheorghiu"

Perfecționarea cadrelor și cerințele conducerii colective

ADÎNCIREA democrației în conducere, implicarea participării oamenilor muncii la decizii, creșterea responsabilității lor presupun nu numai forme instituționale adecvate și o prezență activă dinamică a membrilor organelor de conducere colectivă în procesul decizional, ci și pregătirea corespunzătoare a tuturor acestor cadre pentru a putea să crească competența și calitatea contribuțiilor lor în organele de conducere colectivă. Este vorba de a crea toate condițiile necesare unei exercitări efective și eficiente a conducerii colective. Dezvoltarea economico-socială impetuoasă a țării presupune și necesitatea ridicării continue a nivelului de cunoștințe în domeniul conducerii și organizării al membrilor acestor organe, în vederea unei cît mai eficiente exercitări a conducerii colective, creșterii capacității de antrenare a maselor la soluționarea problemelor prioritare ale unităților.

ÎN ORGANIZAREA și desfășurarea programelor celei de-a doua etape de perfecționare a pregătirii cadrelor de conducere din economie și administrația de stat (1976—1980), în concordanță cu necesitatea îmbunătățirii continue a conducerii colective, principalele orientări au fost stabilite printr-o Hotărîre a Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R., din luna martie 1976. Aceste orientări vizează, printre altele :

- asigurarea unei legături strînse a procesului de perfecționare cu cerințele îmbunătățirii continue a muncii de conducere desfășurate de participanți și finalizarea cu eficiență sporită, la nivelul unităților unde aceștia lucrează, a ansamblului de cunoștințe și capacități dobîndite în cadrul programelor ;
- acordarea unei ponderi prioritare programelor cu caracter specific, reprezentînd componente ale științei conducerii, în scopul dezvoltării cunoștințelor și a capacităților de aplicare a lor în practică ; **particularizarea** în acest fel a procesului de perfecționare, potrivit stadiului comenzii sociale și cerințelor față de cadrele de conducere ;
- **deplasarea treptată la organul teritorial, la marea unitate, a unor activități de perfecționare în comun a cadrelor din echipa respectivă de conducere.**

Rezultă deci, ca o direcție prioritară, mutarea centrului de greutate al programelor de perfecționare către problemele concrete ale activității economico-sociale, către rezolvarea lor eficientă în unitățile economice.

În acest context se înscrie și acțiunea începută recent, în cadrul Combinatului siderurgic Galați, pe care Academia „Ștefan Gheorghiu" (prin Centrul de perfecționare a pregătirii cadrelor de conducere din economie și administrația de stat) și Școala interjudețeană de partid au organizat-o împreună cu comitetul de partid și consiliul oamenilor muncii din combinat, sub directa îndrumare a Comitetului județean Galați al P.C.R.

Este vorba despre un **program experimental de perfecționare a pregătirii colectivului de conducere** de la C.S.G., program al cărui obiectiv îl constituie creșterea capacității membrilor conducerii colective a acestei unități, a altor specialiști de a rezolva optim sarcinile ce revin combinatului în cincinalul revoluției tehnico-științifice, potrivit orientărilor stabilite în Programul P.C.R., în Directivele Congresului al XI-lea al partidului — precum și hotărîrile privind îmbunătățirea activității de conducere în cadrul C.S.G.

Cunoștințele însușite și aptitudinile dobîndite în cadrul programului vor permite participanților : **să contribuie la creșterea eficienței economice generale a unității și a fiecărui subsistem component ; să stabilească corect prioritățile în activitatea de conducere ; să planifice, organizeze, controleze și îndrume în mod corespunzător activitatea unității ; să-și îmbunătățească stilul de muncă în colectiv.**

Este de remarcat că modul în care s-a stabilit structura participanților la program urmărește **pregătirea deopotrivă a membrilor organului de conducere colectivă, cît și a numeroși alți lucrători de la diferite eșaloane — muncitori, maiștri, cadre tehnice și economice** — care, pentru a fi cît mai eficient antrenați la procesul de decizie în cadrul instituției democratice a consiliului și adunării generale a oamenilor muncii, au datoria de a-și dezvolta nu numai inițiativa și responsabilitatea, ci și — ca fundament al acestora — **capacitatea de a interveni în cunoștință de cauză pentru rezolvarea problemelor principale ale vieții întreprinderii.**

Astfel, în totalul de circa 250 de persoane cuprinse în program sînt incluși — pe lîngă membrii numiți, cei de drept și cei aleși ai consiliului oamenilor muncii — cadre de conducere cu funcții reprezentative, lucrătorii ce fac parte din rezerva de cadre și membrii comisiilor pe probleme ale C.O.M.

Programul urmează să se desfășoare în două etape (de cîte trei săptămîni) — una în acest an și cealaltă în 1980. În două convocări de cîte o săptămînă vor avea loc cursuri de informare generală în domeniul conducerii, a treia săptămînă fiind rezervată parcurgerii unor module specifice care vor oferi instrumentarul adecvat problematicii de conducere și organizare ce prezintă interes pentru participanți.

Conținutul și succesiunea tematicii (abordată din punctul de vedere al conducerii generale, definindu-se domeniile și modalitățile în care aceasta își exercită atributele pentru întreaga activitate) se stabilesc de către conducerea de partid și administrativă a combinatului, în funcție de necesitățile concrete ale unității, ale conducerii colective. O astfel de ancorare în realitățile întreprinderii va fi asigurată, de asemenea, prin participarea cadrelor de instruire la ședința oamenilor muncii (în care vor primi aceleași informații ca și ceilalți membri ai organelor de conducere colectivă), ca și prin formele instuirii — printre care, alături de prelegeri, vor fi utilizate dezbateri, aplicații practice, studii de caz, analize, relative, la situații efective existente. Totodată, participanții la prima etapă vor elabora circa 100 de proiecte individuale sau colective pentru rezolvarea eficientă a unor probleme de conducere și organizare, de importanță, prioritară pentru îmbunătățirea continuă a activității combinatului ; aceste lucrări vor fi prezentate în cadrul unui simpozion, către sfîrșitul anului.

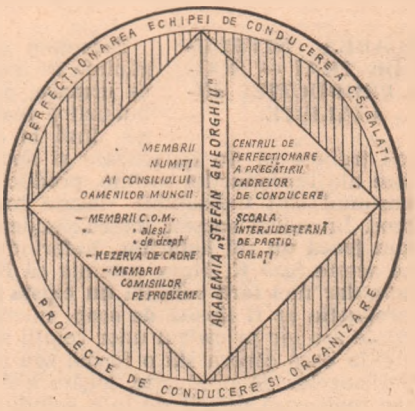

prof. Mihail DUMITRESCU
Academia „Ștefan Gheorghiu"

În ajutorul candidaților la examenul de admitere în învățământul economic superior

CREȘTEREA NIVELULUI DE TRAI — SCOPUL SUPREM AL POLITICII PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN

Pentru a veni în ajutorul candidaților la examenul de admitere de la facultățile economice, „Revista economică", în colaborare cu Catedra de economie politică de la Academia de Studii Economice, publică, în mod regulat, consultații pe anumite **teme selecționate** din „Programa de economie politică pentru admiterea în învățământul superior în anul 1977".

ÎN SOCIALISM, existența proprietății obștești asupra mijloacelor de producție, dezvoltarea planificată a economiei naționale, aplicarea consecventă a principiilor eticii și echității socialiste, asigură îmbunătățirea sistematică a condițiilor de trai ale poporului, creșterea nivelului de civilizație și bunăstare, a calității vieții oamenilor muncii.

Realizările obținute de țara noastră în acest domeniu demonstrează că **„scopul întregii noastre activități economico-sociale, țelul suprem al politicii partidului nostru, esența misiunii sale istorice, de transformare revoluționară a societății și de făurire a noii orînduiri este ridicarea nivelului de trai material și spiritual al întregului popor, în concordanță cu necesitățile fiziologice științific determinate și cu cerințele spirituale generate de progresul neîntrerupt al cunoașterii umane"[1]).**

RIDICAREA NIVELULUI DE TRAI — SCOPUL PRODUCȚIEI SOCIALISTE

Existența societății omenești presupune în mod necesar consumul, și ca urmare, producția neîntreruptă a bunurilor materiale. Pentru a ajunge însă la consumator, produsele muncii trebuie să fie repartizate și apoi destinate schimbului. Ca faze ale reproducției sociale, producția, repartiția, schimbul și consumul sînt indisolubil legate între ele, influențîndu-se reciproc. În cadrul acestor interdependențe, **corelația producție-consum joacă un rol hotărîtor.** Referindu-se la legătura directă dintre aceste faze K. Marx sublinia că **fără producție nu există consum, dar nici fără consum nu există producție, căci în acest caz producția ar fi lipsită de scop.** Întrucît producția bunurilor materiale are loc în cadrul unor relații sociale istorice determinate, la baza cărora stă o formă sau alta de proprietate asupra mijloacelor de producție, legătura dintre producție și consum se realizează diferit de la o orînduire socială la alta.

În orînduirea **capitalistă,** de pildă, unde producătorii bunurilor materiale nu sînt și proprietari ai mijloacelor de producție **scopul nemijlocit al producției este obținerea de cît mai multă plusvaloare prin exploatarea oamenilor muncii.** Ca urmare a intereselor diametral opuse între proprietari și producători, între producție și consum există o contradicție **antagonistă.** În felul acesta, **tendinței de dezvoltare a producției i se opune rămînerea în urmă a consumului.**

În **socialism,** unde producătorii de bunuri materiale și spirituale sînt, în același timp și proprietarii mijloacelor de producție, interesele de **producător** și **consumator** se împletesc permanent cu cele de **proprietar.** Drept urmare, însușirea produselor muncii corespunde caracterului social al producției iar scopul nemijlocit al întregii activități economico-sociale este **ridicarea continuă a nivelului de trai material și spiritual al întregului popor.**

Prin nivel de trai se înțelege gradul de satisfacere a nevoilor materiale și spirituale ale populației unei țări, ale unor clase sociale sau persoane în condițiile date de producție și în condițiile protejării mediului ambiant.

Nivelul de trai este o **categorie economică,** cu un conținut **istoric** și de **clasă.** Caracterizarea lui presupune luarea în considerație a gradului de dezvoltare a forțelor de producție și a caracterului relațiilor de producție existente în societate.

Gradul de satisfacere a nevoilor membrilor societății este determinat de mărimea și structura avuției naționale, de dinamica și nivelul produsului social și venitului național pe locuitor, de creșterea productivității muncii sociale, de calitate diversitatea bunurilor de consum create și a serviciilor tate etc.

Pentru caracterizarea nivelului de trai se folosește un si de indicatori ; printre cei mai importanți pot fi menționați

1. **Indicatorii veniturilor reale ale populației :** retri reală*) ; veniturile reale ale țărănimii, provenind din mun C.A.P. și gospodăriile personale**) ; cheltuielile pentru fina rea acțiunilor social-culturale pe care societatea le face pe satisfacerea în mod gratuit a unor necesități de bunuri și vicii, veniturile reale totale ale populației.***)

2. **Indicatorii nivelului consumului de bunuri materiale servicii pe locuitor :** consumul mediu al unor produse alimen și nealimentare pe locuitor (zahăr, lapte, carne. stofă, mo etc.) ; numărul de elevi și studenți la 10 000 de locuitori ; su fața comercială ce revine la 1 000 de locuitori ; numărul lo torilor ce revin la un medic ; suprafața locuibilă pe o fam numărul spectatorilor la teatre și cinematografe la 1 00 locuitori etc.

3. **Indicatorii rezultatelor consumului de bunuri și serv** durata medie a vieții ; accesibilitatea populației la asist medicală ; starea de sănătate a populației ; nivelul de instr generală a populației prin diferite forme de învățămînt etc.

4. **Indicatorii privind condițiile de muncă, de odihnă și voltare multilaterală a membrilor societății :** gradul de ocu într-o activitate economico-socială utilă ; condițiile de odihn recreere a oamenilor muncii (durata concediilor, numărul z lor lucrătoare) ; dimensiunile timpului liber și modul lui utilizare în vederea dezvoltării multilaterale a membrilor so tății etc.

5. **Indicatorii stării generale a mediului natural :** gradul poluare a aerului, solului și apei.

Evoluția principalilor indicatori ai nivelului de trai

1950 = 100

Indicatori	1955	1960	1965	1970	1975
Veniturile reale totale ale populației	146	182	249	326	477
Retribuția reală - total personal	125	185	226	271	325
Vînzări de mărfuri cu amănuntul prin comerțul socialist	200	290	479	726	11 ori
Cheltuielile pentru acțiuni social-culturale de la bugetul statului	190	385	607	988	15 ori
Dinamica populației ocupate - total	112	114	116	118	121

Sursa: Anuarul statistic al Republicii Socialiste România, 1976, Direcția Centrală de Statistică, pag.45, 68.

latorită dezvoltării în ritm intens a producției industriale și ole, a celorlalte activități economice, venitul național pe tor a crescut în perioada 1950—1975 de aproape 8 ori, asi-ndu-se pe această bază creșterea continuă a nivelului de trai rial și spiritual al întregului popor.

voluția principalilor indicatori ai nivelului de trai demon-ază că în societatea socialistă pe măsura dezvoltării continue rțelor de producție se creează și condițiile pentru creșterea matică a bunăstării generale a poporului. Iată cum se pre-ă această evoluție în anii construcției socialiste în țara noas-(tabelul nr. 1).

IDUL DE CONSUM IVIDUAL ȘI FON-L DE CONSUM SO-CIAL

Ca urmare a distribuirii și redistribuirii venitului național se formează veniturile finale ale statului, cooperativelor și oamenilor muncii care sînt folosite pentru consum și nulare. De aceea, potrivit destinației lor, veniturile finale se bează în două mari categorii : **fondul de consum** și **fondul cumulare** (dezvoltare). Fondul de consum este partea din itul național destinată **consumului neproductiv** al societății, că folosirii de către populație a diferitelor bunuri și servicii scopul satisfacerii nevoilor ei de trai. În raport cu modul de sfacere a necesităților membrilor societății, consumul nepro-tiv se împarte în **consum individual** și **consum social.** Cel ividual se referă la utilizarea de către populație a bunurilor nentare, nealimentare și a serviciilor, iar cel social la satis-rea unor necesități generale ale membrilor societății.

Sursa consumului neproductiv o constituie fondul de consum, cele două componente ale sale : **fondul de consum individual ondul de consum social.**

Fondul de consum individual se repartizează oamenilor ncii direct, sub forma retribuțiilor și a veniturilor membri-cooperatori, în conformitate cu cantitatea, calitatea și impor-ța socială a muncii prestate.

Fondul de consum social revine membrilor societății sub ma unor servicii și produse gratuite sau cu plată redusă, ncretizîndu-se în alocații de stat pentru copii, burse pentru vi și studenți, pensii, trimiteri la odihnă și tratament etc., și cheltuieli pentru funcționarea instituțiilor de învățămînt, de tură, a celor sanitare și de asistență socială.

Căile concrete prin care se realizează creșterea sistematică a năstării generale a întregului popor sînt : majorarea retri-iei personalului în întreprinderi și instituții, sporirea veni-ilor țărănimii cooperatiste, creșterea cheltuielilor social-cul-ale ale statului.

Principala cale de ridicare a nivelului de trai este creșterea ribuției nominale a oamenilor muncii. Aceasta, întrucît, prin-iile echității socialiste care stau la baza retribuției, cer ca rare om al muncii să fie retribuit în funcție de contribuția care o aduce la locul său de muncă, la dezvoltarea social-eco-nică a țării. În acest sens, se are în vedere atît realizarea i apropieri între retribuțiile diferitelor categorii de lucrători, și menținerea unei diferențieri corespunzătoare cu caracter nulator. Astfel, raportul dintre retribuția maximă și minimă ersonalului din unitățile de stat, este de aproximativ 6 la 1. Creșterea retribuției oamenilor muncii depinde de felul cum e gospodărită avuția națională, de modul cum se acționează tru dezvoltarea și perfecționarea proprietății socialiste — gura sursă a progresului economic-social, a întăririi indepen-ței și suveranității naționale, a ridicării nivelului de trai terial și spiritual al întregului nostru popor.

Creșterea retribuției reale și a veniturilor reale în condițiile nținerii indicelui general al prețurilor și tarifelor în limitele nificate, a determinat ridicarea puterii de cumpărare a popu-ei. Dezvoltarea impetuoasă a economiei a permis punerea la poziția populației a unui volum sporit de bunuri și servicii. Ridicarea nivelului de trai s-a realizat și ca urmare a sporirii tinue a **cheltuielilor social-culturale** prin intermediul cărora ul pune la dispoziția populației în mod gratuit bunuri și servicii. S-au creat astfel, premisele satisfacerii în tot mai bune condiții, pentru toți cetățenii, a necesităților de învățămînt, de ocrotire a sănătății, de odihnă, cultură etc.

O influență favorabilă asupra nivelului de trai au și **investițiile social-culturale ale statului,** destinate construcției de locuințe, de școli, creșe, grădinițe, spitale, instituții de cultură și artă etc. În perioada 1971—1975, s-au realizat din fondurile și cu sprijinul statului, 512 000 apartamente și aproximativ 240 000 case în regie proprie, din fondurile populației. S-a lărgit și îmbunătățit rețeaua instituțiilor social-culturale și de ocrotire a sănătății publice. S-a generalizat învățămîntul de 10 ani ; s-a extins învățămîntul liceal de specialitate — în principal cel industrial și agricol — precum și învățămîntul superior. Trăsătura definitorie a rețelei de învățămînt stabilită de Congresul al XI-lea al P.C.R. este legarea tot mai strînsă a învățămîntului de nevoile reale ale producției. La sfîrșitul anului 1975 peste 68 la sută din numărul copiilor au fost înscriși în grădinițe, ponderea elevilor și a studenților în totalul populației fiind de 20 la sută; fiecare al 5-lea locuitor al țării este cuprins într-o formă de învățămînt. Drept rezultat al acestor măsuri, de ansamblu, veniturile reale totale ale populației au sporit față de 1970 cu 46 la sută, respectiv cu 74 miliarde lei.

Volumul serviciilor prestate populației prin unitățile socialiste a fost în anul 1975, cu 68,6 la sută mai mare decît în 1970. Un ritm de dezvoltare mai rapid au înregistrat, mai ales, prestările de servicii privind nevoile populației de îmbrăcăminte, serviciile de gospodărire comunală, și cele legate de activitatea turistică.

Pe măsura creșterii nevoilor, s-au produs modificări esențiale în structura consumului populației, atît la orașe, cît și la sate. A sporit ponderea consumului bunurilor de folosință îndelungată și a serviciilor cu caracter social-cultural, concomitent cu diversificarea și îmbunătățirea calității tuturor bunurilor și serviciilor destinate populației. În structura consumului alimentar, a crescut ponderea alimentelor cu valoare nutritivă ridicată. Populația a primit pentru consum în cursul cincinalului 1971—1975 cu aproape 1 300 000 tone carne mai mult decît în perioada 1966—1970, cu 27 270 000 hectolitri de lapte, cu aproape 500 000 tone zahăr, cu circa 140 000 tone ulei, cu peste 6 miliarde ouă, legume cu aproape 2 300 000 tone. În aceeași perioadă, s-au vîndut cu peste 500 000 mai multe televizoare, peste 300 000 frigidere, 425 000 bucăți aparate de radio și alte produse industriale.

Ca urmare a continuării ferme a politicii de industrializare, de dezvoltare puternică a forțelor de producție pe întreg teritoriul țării, de creștere a produsului social și venitului național, în actualul cincinal se va înfăptui un vast program de ridicare a nivelului de trai, material și cultural al poporului. În anul 1980, se prevede ca retribuția medie nominală să crească cu 33 la sută față de 1975. Retribuția reală va spori cu 18—22 la sută, iar veniturile reale ale țărănimii pe o persoană activă cu 20—29 la sută. Prin creșterea mai rapidă a veniturilor reale ale țărănimii, se va asigura apropierea între veniturile țărănimii și retribuția reală a oamenilor muncii de la orașe.

Cheltuielile social-culturale ale statului vor crește cu 50 la sută, ajungînd în anul 1980, la peste 11 000 lei pe o familie.

Caracteristic este faptul că în această perioadă cheltuielile social-culturale de la bugetul statului cresc mai repede decît venitul național. Pe această bază se va accentua procesul de împletire a principiului repartiției socialiste după muncă cu principiul repartiției comuniste de satisfacere deplină a necesităților raționale de viață ale oamenilor.

Toate acestea vor determina pînă în 1990 o creștere a ponderii fondurilor sociale de consum la 30—32 la sută în totalul veniturilor populației.

Potrivit prevederilor planului național unic de dezvoltare economico-socială, în anul 1980, veniturile totale reale ale populației vor crește cu 35—40 la sută față de 1975.

În acest cincinal, se va trece treptat la săptămîna de lucru redusă, începîndu-se cu sectoarele unde lucrează un număr mai mare de femei. Trecerea la reducerea săptămînii de lucru impune **creșterea mai susținută a productivității muncii, prin extinderea mecanizării și automatizării producției, prin organizarea mai bună a muncii.** Aceasta nu va afecta **veniturile oamenilor muncii** — acestea urmînd să fie **menținute la nivelul prevăzut în plan** — asigurîndu-se, totodată, **creșterea producției.**

Succesele obținute pînă în prezent și obiectivele prevăzute în documentele Congresului al XI-lea, demonstrează cu putere faptul că țelul suprem al politicii P.C.R. este făurirea bunăstării și fericirii celor ce muncesc, ridicarea nivelului de civilizație a întregului popor, asigurarea condițiilor pentru dezvoltarea liberă a omului, pentru manifestarea plenară a personalității sale, a capacităților și aptitudinilor lui, în slujba progresului general al societății, al patriei.

G. CONSTANTIN
C. POPESCU

Nicolae Ceaușescu „Raport la cel de al XI-lea Congres al R.", în volumul „Congresul al XI-lea al Partidului Comunist ân", Editura politică, București, 1975, pag. 55—56.

) Volumul de bunuri materiale și servicii care pot fi obținute baza retribuției nominale.

*) Cantitatea de bunuri și servicii folosite de către o persoană ră ce lucrează în agricultură, pentru satisfacerea nevoilor de um.

**) Totalitatea bunurilor materiale și serviciilor pe care popu-le obține în schimbul veniturilor provenite din muncă și în gratuit.

1907 — 1977: dimensiuni economico-sociale ale problemei agrare în România

INFLUENȚA RĂSCOALEI DIN 1907 ASUPRA EVOLUȚIEI ULTERIOARE A PROBLEMEI AGRARE ÎN ROMÂNIA

MAREA RIDICARE la luptă a țărănimii din 1907 a răscolit profund conștiința publică românească, a prilejuit luări de poziție în epocă, bine cunoscute și frecvent evocate, precum și periodice și amplificate reveniri ulterioare, care au reprezentat, în chip firesc, faze de aprofundare a semnificației evenimentului. În ansamblu, prezența vie în memoria afectivă și în conștiința urmașilor constituie cel mai trainic monument pentru răsculații din 1907 care — așa cum se constată tot mai bine din perspectiva timpului ce ne desparte de dramaticul eveniment social — au înălțat cu sacrificiul lor **o treaptă pe drumul devenirii noastre istorice,** al progresului social, spre orizontul de azi al țării și al satului românesc. **Răscoala din 1907,** în corelație dinamică cu alte cauze, a constituit **un factor de impulsionare a procesului inevitabil, obiectiv, de modernizare a structurilor social-economice românești, a unor mutații politice**, trasînd o urmă adîncă în istoria modernă și contemporană a României și atestînd, în același timp, clar **rolul creator de istorie al maselor largi populare.**

Marele nostru istoric, Nicolae Iorga, declara în Parlament, la scurtă vreme după înăbușirea răscoalelor, că „nu pier mii și mii de oameni într-o țară, fără ca sîngele acesta vărsat să nu fie fecund, ...fără ca din el măcar să răsară semănătura unui viitor mai fericit". [1]) Iar cu alt prilej apropiat sublinia : „Căci viitorul României nu se poate răzima — după cum nu se poate răzima viitorul nici unei țări — decît pe mulțămirea celei mai mari părți dintre locuitorii pămîntului național, pe conștiința care unește pe cea mai mare parte dintre locuitorii acestui pămînt".

Dintr-o astfel de perspectivă ne propunem să examinăm, pe baza rezultatelor obținute de istoriografia marxistă românească, urmările adînci exercitate de răscoala din 1907 asupra evoluției ulterioare a problemei agrare în România, precum și asupra unor aspecte ale vieții social-politice.

CRÎNCENA REPRESIUNE, în cursul căreia au fost uciși peste 11 000 de țărani, iar cîteva sate au fost „pacificate" cu tunul, nu putea, evident, să constituie în nici un chip o „soluție" a problemei agrare. Rămînea acută necesitatea unor schimbări în structurile economice, sociale și politice ale țării, care generaseră, prin inechitatea și aspectele anacronice pe care le conțineau, marea răzvrătire a celor ce erau în bună parte, cum spunea N. D. Cocea, „plugari ai țarinilor altora".

Ca atare, după lanțul de represiuni animate de ură de clasă, după ce în Parlament s-a pus problema despăgubirii proprietarilor „păgubiți de răscoale", fapt ce a indignat opinia publică (țăranii „păgubiseră" cu viața), au trebuit să se ia și unele măsuri menite să contribuie la liniștirea maselor țărănești, acordîndu-li-se unele concesii care să evite, pe viitor, noi răscoale.

Pe această linie, au fost elaborate și puse în aplicare, între 1907—1912, o serie de legiuiri agrare, dintre care cinci mai importante. Aceste legi prevedeau, pe de o parte, înlăturarea unor forme de exploatare mai apăsătoare pentru țărani, forme ce contribuiseră nemijlocit la declanșarea răscoalei, iar pe de altă parte stimularea procesului de dezvoltare a burgheziei sătești, a chiaburimii, menită să consolideze sprijinul social al regimului în mediul rural.

Prin **legea învoielilor agricole** din 23 decembrie 1907, care venea s-o înlocuiască pe cea din 1893, se prevedea, între altele, că erau interzise formele combinate de arendă, aceasta putîndu-se face sau numai în bani sau numai în dijmă de-a valma (în produse) ; dijma la tarla, precum și plocoanele și alte suprasarcini (rușfeturi) erau interzise ; se fixau **prețuri regionale maxime** pentru arendă, dijmă și pășune pentru țăranii învoiți și **prețuri minime** de plată în bani pentru țăranii învoiți să lucreze moșiile cu inventarul lor și pentru muncitorii agricoli, încercîndu-se astfel o limitare a arbitrariului proprietarilor și arendașilor ; se constituiau izlazuri comunale prin vînzarea „de bunăvoie" de către moșieri a terenurilor trebuitoare, dar l nu prevedea sancțiuni împotriva moșierilor ce ar fi refuza vîndă teren pentru izlaz, ceea ce a permis multora dintr s-o eludeze.

În martie 1908 a fost votată **legea pentru înființarea C Rurale.** Aceasta era o societate pe acțiuni care avea dreptu cumpere moșiile scoase în vînzare, să le parceleze și să le vi țăranilor în loturi de cîte 5 ha. Se înțelege că pentru a cump țăranul trebuia să dispună de mijloace, fapt ce favoriza elen tele burgheziei sătești ; pe de altă parte, după cum a ar experiența aplicării, Casa Rurală a cumpărat puține moșii (cături de apă într-un ocean", cum spunea N. D. Cocea con tîndu-i activitatea), din a căror întindere a vîndut can șeptime, mai ales țăranilor înstăriți, iar restul l-a arendat condiții de dijmă.

În aprilie 1908 s-a adoptat **legea pentru „mărginirea drep lui de a lua în arendă moșii",** cunoscută, destul de improp mai ales sub numele de legea „împotriva trusturilor aren șești". Prin ea se interzicea luarea în arendă sau în exploat a unei suprafețe de pămînt mai mari de 4 000 ha cultivab Aceeași lege conținea însă și dispoziții care permiteau ocoli acestor prevederi, fapt ce a favorizat, pe diverse căi, contin rea activității trusturilor arendășești, cel puțin pînă la pri război mondial.

A patra lege din aceeași serie, adoptată, ca și precedent în timpul guvernării liberale dintre 13 martie 1907 — 28 cembrie 1910, **acorda obștilor de arendare** (înființate print lege din 9 februarie 1904) **dreptul exclusiv de a lua în arei moșiile statului, ale unor instituții publice și județelor.** Con țiile de luare în arendă favorizau însă elementele avute de sate, „așa-zisa burghezime a satelor" (cum scria un autor c temporan), care folosea firma „obștei" pentru propria ei îm gătire și pentru exploatarea celorlalți țărani asociați în ob

A cincea dintre legi, adoptată de astădată sub o guvern conservatoare, nu putea fi mai bună sau mai largă în concep Votată la 12 martie 1912, ea prevedea **trecerea în proprieta statului a moșiilor stăpînite de persoane juridice cu caracter utilitate publică.** Aceste moșii urmau să fie parcelate și vîndu țăranilor : trei sferturi din suprafața lor în loturi de cîte 5 iar un sfert în loturi mari de 15, 20 și 25 ha. Intenția de fav rizare a elementelor avute apare evident, întrucît cumpărar unui lot, fie el și „mic" (de 5 ha), nu era la îndemîna oric Guvernul lui P. P. Carp, unul dintre apărătorii cei mai intra sigenți ai marii proprietăți moșierești, avea în vedere și un scop : sacrificînd din pămînturile instituțiilor publice și, nevoie, și din ale statului — să fie salvată integritatea latifu diilor particulare ale marii moșierimi.

Legile agrare dintre 1907—1912 au lărgit întru cîtva cad dezvoltării capitalismului la sate, au accelerat procesul de di rențiere a țărănimii. Ele erau însă doar paleative ce nu rez vau în chip real problema agrară, nu satisfăceau setea de p mînt a maselor nevoiașe, lăsînd aproape intactă marea propri tate moșierească. Ele dovedeau că clasele dominante, dar în sp cial moșierimea — care s-a opus chiar și cadrului limitat aplicare a acestor legi — n-au învățat aproape nimic din exp rienta lui 1907, că mai ales pe moșierime „salvele de tunuri n- trezit-o, lumina incendiilor nu i-a deschis ochii". (N. D. Coce

Paralel cu **legile agrare** au fost adoptate și **legi de întări a aparatului represiv în mediul rural** (dublarea jandarmeri sporirea numărului plășilor și, implicit, a aparatului administr tiv aferent), aceștia fiind, în concepția cercurilor guvernan cei doi contraforți care trebuiau să consolideze regimul.

Paralel cu accentuarea dezvoltării capitaliste a țării din ceastă perioadă avea loc și fortificarea mișcării muncitorești lucru de care strategii politicii burgheze vor trebui să țină t mai mult seama. Încă în plină răscoală, la 22 martie 1907 jurnalul cabinetului primului ministru se consemna : „Un per

înlăturat. Trebuie să evităm contactul dintre țărănime și tarii de la orașe". [3])

perienta anului 1907 a impus cu o forță sporită **necesitatea ii comune** a proletariatului și țărănimii, „a deschis noi ături în orientarea mișcării muncitorești spre înțelegerea astfel de necesități". [4])

evoluția problemei agrare anul 1913 a adus elemente noi. rea țărănească din anii 1908—1912 a fost caracterizată nu i „de nemulțumirile profunde, de deznădejdea surdă a țăii" (cum se exprimau unii contemporani) față de precarisoluțiilor adoptate pînă atunci, de faptul că situația ei nu istra schimbări radicale, ci și, în ciuda sîngeroasei repre- de **un nou spirit de luptă** care, deși nu se ridicase la coin anul răscoalei, se manifesta continuu, mocnea ca jera- sub cenușă, demonstrînd că premisele unui „nou 1907" nuau să existe. Și ele erau cu atît mai de temut cu cît loc în condițiile unei mișcări muncitorești mult mai puce.

oate acestea au făcut ca problema agrară să intre într-o nouă, determinînd partidul liberal, exponentul burgheziei, ună problema unor transformări de structură. În septembrie el a propus **o reformă agrară**, constînd în exproprierea ală cu răscumpărare a moșiilor și, strîns legat de ea, **o mă electorală** prin introducerea „colegiului unic" al știuor de carte (pas important spre introducerea votului unial). Oricum, privilegiul electoral al marii moșierimi urma ispară, iar odată cu dispariția acestui „dig de apărare" a i proprietăți moșierești aceasta avea să sufere dacă nu o ințare totală, în orice caz însemnate reduceri.

xplicînd necesitatea reformelor, **Vintilă Brătianu**, unul dinruntașii partidului liberal, scria în 1913 : „Uitarea învățăelor ce ar fi trebuit să tragem din revolta de la sate din se agravează prin faptul că în viitor trebuie să ținem seași de masele muncitoare de la orașe, mai lesne de aprins e revoltat... Grevele, mișcarea sindicalistă sînt probe evie ale acestei mișcări". Și tot el avertiza clasele dominante, ăror exponent era : „Revolta neorganizată din 1907 poate o organizare la orașe și deci să ia în viitor nu un caracter evoltă, ci de revoluție". [5])

Reformele propuse de liberali erau concepute, în bună mă, ca niște supape de siguranță împotriva eventualelor exii sociale. Dezbaterea lor în Parlament în prima jumătate ului 1914 a dat naștere unei ascuțite confruntări politice ursul căreia s-a putut constata că moșierimea și partidul ervator (și, cu anumite nuanțe, și cel „conservator-demo-") se opuneau unor transformări serioase în structura relar agrare și în sistemul electoral, preconizînd soluții care, ct sau ocolit, tindeau la apărarea integrității marii proprieși moșierești. Această orbire politică, caracteristică claselor ale retrograde, pecetluia definitiv soarta moșierimii și a cuului politic conservator, în toate variantele lui.

zbucnirea primului război mondial a dus la suspendarea ramului de reforme, pe care însișiși inițiatorii lui îl concea atunci la o scară mai limitată decît i-a obligat ulterior sul evenimentelor și pe care intenționau să-l pună în apliîntr-un termen mai îndelungat. Nu era însă decît un scurt z. Odată cu evoluția întregii țări, problema agrară intră și după sfîrșitul primului război mondial și formarea statului onal unitar, într-o nouă etapă a dezvoltării sale istorice. ile mutații petrecute în lume și în țară au adus-o din nou rim plan, ca problema social-economică „cea mai arzătoare ru asigurarea mersului înainte ale României".[6])

in 1917, cînd Parlamentul de la Iași a înscris în Constiprincipiul expropierii „pentru cauza de utilitate națională", în 1921, cînd s-au adoptat legile definitive de reformă a, suflul lui 1907 — puternic influențat de ambianța generevoluționară — s-a făcut în permanență simțit. „Revolu— arăta un deputat în mai 1917 — apare și azi ,ca și ieri, ului român ca singurul mijloc posibil pentru el de a rea marele proces secular dintre el și proprietarii de moșii".[7]) rităților locale informau centrul că țăranii amenințau să-și singuri dreptate dacă nu li se va da pămîntul promis în

balanța factorilor ce au determinat burghezia să efectueforma agrară din 1921 (și legat de ea, reforma electorală), fără de necesitățile economice obiective cu o pondere înată, o anumită greutate a avut deci teama de „un nou ', de unirea mișcării țărănești pentru pămînt cu mișcarea uționară a clasei muncitoare, consolidată prin unificare ară națională, afirmată energic prin seria de lupte ce au inat cu greva generală din 1920 și ridicarea pe o treaptă rioară prin crearea în mai 1921, a Partidului Comunist în.

ele două reforme, agrară și electorală, cu toate insuficienlor în concepție și aplicare, au permis burgheziei să lărgească simțitor cadrul dezvoltării capitaliste a agriculturii și a economiei în general.

A crescut gradul de activizare politică a maselor țărănești, a sporit rolul economic și politic al burgheziei sătești. În ce privește moșierimea, mersul implacabil al istoriei și-a luat sarcina s-o „sancționeze" : slăbirea simțitoare a pozițiilor sale economice prin reforma agrară, în urma căreia marea proprietate a scăzut cu 6 milioane ha (deci cu circa două treimi), s-a îmbinat și cu slăbirea considerabilă a pozițiilor ei politice, exprimată, îndeosebi, prin dispariția partidului conservator de pe scena vieții politice românești. Cu toată această slăbire, marea proprietate moșierească n-a fost desființată, iar problema agrară n-a fost rezolvată.

O altă perioadă în care influența lui 1907 se face din nou simțită și amintirea lui mai des evocată începe odată cu marea criză agrară mondială ce debutează în 1928 și durează pînă la declanșarea celui de al doilea război mondial. Împletindu-se, pentru intervalul 1929—1933, cu criza industrială, ea duce la prăbușirea prețurilor produselor agricole, la ruina a numeroși țărani muncitori. Puterea de cumpărare scade, impozitele și împrumuturile la bănci și cămătari nu mai pot fi decît cu greu și parțial achitate. Țăranii opun o rezistență dîrză oricăror încercări de a-i constrînge la plată prin executări silite. Se dezvoltă astfel, în anii 1929—1933, o puternică mișcare țărănească ce amenință din nou cu o răscoală generalizată, cu un nou 1907. „Acțiunile de masă țărănești se arată în documentele Congresului al V-lea al P.C.R. din 1931 — devin un fapt atît de general și de des, încît burghezia română, tot mai mult alarmată, constată apropierea fantomei răscoalei din 1907"[8]). Nicolae Iorga nota la 13 mai 1930 în Memoriile sale că „lumea se teme de revoluție", iar un raport oficial din 7 februarie 1931, subliniind că agitațiile țărănimii din Bucovina se întețeau, anunța chiar că „în martie va avea loc un nou 1907"[9]).

Numai suspendarea executărilor silite pentru datorii și adoptarea grabnică a legislației de conversiune a datoriilor agricole a împiedicat ca frămîntările țărănești să evolueze spre o răscoală generală, permițînd cercurilor dominante să evite încă odată contopirea luptei țărănimii cu bătăliile de clasă proletare din anii 1929—1933.

Congresul al V-lea al P.C.R., stabilind că România se găsea în perioada desăvîrșirii revoluției burghezo-democratice, prelua și ridica pe o treaptă superioară revendicarea — formulată uneori de răsculații din 1907, dar spre care ei aspiraseră vădit — de a se desființa marea proprietate moșierească, ce constituia una din principalele frîne în calea evoluției mai rapide a economiei și societății românești. Realizarea acestei revendicări va deveni posibilă abia după Eliberarea țării de sub dominația fascistă, prin reforma agrară democratică din martie 1945.

Ea însăși nu era decît o etapă intermediară pe drumul spre soluționarea defintivă a problemei agrare în România. Această soluționare este opera socialismului și s-a înfăptuit în cursul și ca urmare a transformării revoluționare a relațiilor de producție din agricultură prin cooperativizarea ei socialistă, efectuată, ca și celelalte procese revoluționare din anii construcției socialiste, sub conducerea încercată a Partidului Comunist Român „Dintr-o țară cu un pronunțat caracter agrar, cu o industrie slab dezvoltată și o agricultură înapoiată, România — după cum se arată în Programul P.C.R. — a devenit în mai puțin de 25 de ani o țară industrial-agrară, cu o industrie puternică, în plină dezvoltare — organizată pe baza cuceririlor științei și tehnicii moderne, întemeiată pe proprietatea socialistă a întregului popor și cu o agricultură socialistă de stat și cooperatistă în plin proces de modernizare". Cooperativizarea agriculturii a echivalat, ca însemnătate și urmări, cu o profundă revoluție agrară.

conf. dr. V. BOZGA

---

1. N. Iorga, „Discursuri parlamentare", vol. I, p. 45.
2. N. Iorga, „Pagini alese", vol. 2, Editura pentru literatură, 1965, p. 332.
3. „Răscoala țăranilor din 1907. Documente și mărturii pentru istoria României", vol. III, București, 1949, p. 74.
4. Damian Hurezeanu, „Cauze și obiective ale răscoalei", în „Era socialistă", nr. 2, 1977, p. 38.
5. V. Brătianu, „Crize de stat 1901—1907—1913", p. 21, 28.
6. Nicolae Ceaușescu, „România pe drumul desăvîrșirii construcției socialiste", vol. 1, Editura politică, 1966, p. 356.
7. Cf. „Relații agrare și mișcări țărănești în România, 1908—1921", p. 208.
8. „Documente din istoria Partidului Comunist din România. 1929—1933", vol. III, E.S.P.S.P., 1955, p. 355.
9. Arhiva Istorică Centrală, fond Min. de Interne, dosar 175/1931, fila 5.

ŞCOLI ● CURENTE ● ECONOMIŞTI

INDEPENDENŢA NAŢIONALĂ — ŢELUL ARDENT AL GÎNDIRII ÎNAINTAŞILOR PROMOTORI AI INDUSTRIALIZĂRII ŢĂRII (I)

IN CONDIŢIILE îngemănării cerinţelor de progres economic şi social al României cu cerinţele de progres naţional, ideea asigurării şi consolidării independenţei ţării — forţă motrice a naţiunii noastre de-a lungul frămîntatei sale istorii — a inspirat puternic teoriile promotorilor dezvoltării industriei în România celei de a doua jumătăţi a secolului trecut, ţară întîrziată de vicisitudinile istoriei din drumul evoluţiei sale firești. Încă de la primele sale începuturi **mişcarea muncitorească, a proletariatului şi-a spus cu hotărîre cuvîntul faţă de problemele dezvoltării ţării, ea văzînd cu limpezime în dezvoltarea industriei condiţia vitală a propăşirii economice, sociale şi naţionale a României.** În acelaşi timp complexul proces de dezvoltare a industriei într-o organică simbioză cu neatîrnarea naţională a fost abordat şi în cercetările unor **reprezentanţi ai burgheziei naţionale a timpului, mai ales industriale,** problemă asupra căreia ne vom opri în continuare.

Ţinînd seama de anumite împrejurări concret istorice, în acea vreme unii reprezentanţi ai burgheziei naţionale, industriale, se ridicau la nivelul înţelegerii cerinţelor obiective ale dezvoltării ţării, situîndu-se pe poziţii care — în acea perioadă — coincideau, în mare parte, cu interesele naţiunii, putînd astfel să emită teorii îndeplinind în epocă o funcţie socială progresistă. Unele dintre aceste concepte se referă la analiza **necesităţii şi posibilităţilor** de dezvoltare a industriei naţionale şi la formularea unor **căi şi soluţii** pentru înfăptuirea industrializării.

Ca dealtfel întreaga gîndire referitoare la dezvoltarea industriei noastre şi teoriile reprezentanţilor burgheziei industriale s-au afirmat în lupta cu ideile şi tezele moşierimii conservatoare, ce susţineau orientarea exclusiv sau precumpănitor agrară a economiei, care era opusă progresului ţării. Complexul proces de dezvoltare a industriei a fost cercetat şi interpretat pornind de la analiza realităţilor economico-sociale româneşti de epocă, de la tezele economiei politice clasice burgheze, de la evidenţierea cerinţelor de progres ale timpului şi a experienţei dobîndite de popoarele mai avansate ale lumii în evoluţia lor. El a fost privit ca un factor vital pentru progresul forţelor de producţie, desigur, în lumina intereselor dezvoltării capitaliste a economiei, cu limitele ei inerente.

Constituind un ţel de importanţă covîrşitoare pentru destinele patriei, o cauză scumpă întregului nostru popor, ideea asigurării şi consolidării independenţei ţării, privită în simbioza ei economico-politică, prin dezvoltarea industriei naţionale este puternic reflectată în toate componentele gîndirii amintite. Invocarea ei se face cu deosebită căldură sub impactul spiritualităţii şi patriotismului celor mai multe dintre personalităţile ce au dat conţinut teoriilor respective despre dezvoltarea triei. Este vorba de oameni de mu rală şi prestigioasă ţinută profesiona ştiinţifică, aşa cum au fost D. P. M G. Bariţiu, B. P. Haşdeu, Al. Xe L. Kóváry şi alţii, de figuri politice tre cele mai proeminente ale vremi P. S. Aurelian şi mai ales Mihail Ko ceanu. *)

Să ne oprim, mai intîi, asupra **idei privind necesitatea dezvoltării triale a ţării, avansate nu numai ca rinţă a asigurării şi consolidării ind denţei României, ci şi ca un impera tal al însăşi păstrării fiinţei noastr ţionale,** al existenţei noastre ca pop sine stătător.

În acest cadru, gînditorii amintiţi denţiază **rolul determinant al factoru conomic pentru progresul societăţii,** vînd că gradul de cultură şi civilizaţi oricărui popor, bunăstarea sa gen forţa politică şi militară a statelor, tea şi coeziunea lor politică şi naţi sînt dependente de gradul dezvoltări nomice, de baza materială pe ca înalţă propăşirea sa.

Iar în anii de după 1850, perioadă largi cuceriri ale revoluţiei industrial dezvoltare a schimburilor comerciale consolidare a unei anumite diviziuni diale a muncii, rolul primordial în d tarea economică, în asigurarea pr sului general al ţării revenea oricum, voltării industriale. Şi, se poate spun gînditorii români în discuţie au dem trat convingător aceasta.

Puţin după mijlocul secolului trecu un leit-motiv al tuturor raţionamentel milare Dionisie Pop Marţian îşi exp pe deplin motivat, îngrijorarea că „În de astăzi... existenţa unui popor sterp industrie este precară". Pornind de elemente definitorii ale teoriei v muncă şi schimbului de echivalente, vînd, pe această bază, că bogăţia naţiuni constă în primul rînd în ţa sa de a produce bunuri materiale, ditorii amintiţi susţin, unanim, că dat lipsei mijloacelor necesare o econ

FIŞE

● *În cartea lor,* Modelarea fenomenelor de piaţă, *purtînd subtitlul „Metode privind măsurarea şi previziunea cererii", apărută în Editura politică, Bucureşti — 1977, 192 p., Eliza V. Nasta şi Floarea Vasilescu şi-au propus să aducă o contribuţie la elucidarea şi sistematizarea diferitelor probleme teoretice şi practice legate de metodele de studiere a pieţei în condiţiile socialismului, de vehiculare şi distribuire a produselor, cunoaşterea structurilor caracteristice ale cumpărătorilor şi a cererii lor detaliate. Se încearcă o cuantificare, o modelare a modificărilor structurii cererii, a tendinţelor dezvoltării consumului şi a modului cum îşi cheltuiesc consumatorii veniturile lor. Aceasta, în vederea estimaţiilor pentru determinarea modului de comportare, a puterii de cumpărare a consumatorilor în perspectivă, pentru evaluarea măsurii în care piaţa absoarbe diferite produse pe care le oferă sectorul producător de mijloace de consum. Se fac unele consideraţii teoretice asupra relaţiilor dintre plan şi piaţă în socialism. Autoarele reevaluează unele metode clasice de studiere a pieţei. Cuprins : 1. Piaţa ; 2. Consideraţii asupra principiilor abordării cantitative a cererii ; 3. Măsurarea cererii.*

O lucrare despre economia mondială

● *Colectivul de cercetare al secţiei de economie mondială a Universităţii de ştiinţe economice Karl Marx din Budapesta, publică în limba engleză principalele elaborate ale sale în ultimele două decenii. În volumul* Theoretical Problems, Current Structural Changes in the World Economy *(Probleme teoretice, schimbări structurale curente în economia mondială), sub redacţia prof. dr. József Nyilas (Budapesta, Akademiai Kiado, 336 p.), se încearcă o fundamentare şi o analiză detaliată a conceptului de economie mondială. După autori, dată fiind intensa diviziune a muncii între ţări, există un sistem al economiei mondiale, cu caracteristici proprii. Ar exista 1) legi care se afi în economiile naţionale, dar capătă aspecte specifice în laţiile economice internaţion 2) legi autonome ale econo mondiale cu manifestări pr în economiile capitaliste sau cialiste ; 3) legi economice a nome ale economiei mondiale un întreg. Un rol deosebit accentuarea interrelaţiilor tre ţări îl joacă progresul nic şi ştiinţific. Cartea cuprin I. Economia mondială şi pri palii ei factori, de József Nyil II. Geneza şi dezvoltarea eco miei mondiale, de János Be deczki ; III. Modificări rev ţionare postbelice în forţele p dutive, de József Nyilas ; Schimbări structurale în eco mia mondială, de Mihály Sin*

Dispar în capitalism stimulentele pentru investiţii ?

● *În ce priveşte ideea p cipală că, datorită creş populaţiei active, a număr*

ŞCOLI ● CURENTE ● ECONOMIŞTI

agricolă împiedică însăşi practi- nei agriculturi cu bune rezultate, rea acesteia, că **într-o ţară exclu- colă munca este brută şi ca atare gistrează o productivitate socială** o capacitate diminuată de a pro- velul de trai este mizer, urmările riilor şi calamităţilor naturale sînt e fără putinţă de înlăturat, ţara racă şi fără putere. Ea se pune după cum arăta Xenopol „de bună robia străinului".

eleva pe larg că economia emina- agricolă, săracă, slab dezvoltată, duse naturale sau de primă prelu- ierde în schimburile comerciale fi- ţările industrializate, care, rapace tăpîni, dacă nu practică cucerirea te ţări cu asaltul armelor „trămit industria şi comerţul" urmărind rea economică şi implicit politică. popoarele fără industrie sînt pie- de foame, sînt sleite de acelea posed şi le face să plătească ceea ce ele nu pot produce" [1]) astfel Mihail Kogălniceanu. ţiile unei asemenea pierderi sînt e de Pop Marţian, care cu prilejul nalize a importului nostru din anul eleva că acesta era constituit în ai mare parte din produse a căror e primă „am vîndut-o noi cu un eftin străinilor şi astăzi le cumpă- refăcute de ei cu un preţ de 10–20 mai mare".

erindu-se le consecinţele dezastru- ale unei stări „curat" agricole asu- aţiunii — despotism înăuntru, „popo- ea" agricolă fiind totdeauna cea pusă, umilire în afară, ş.a. Haşdeu că naţiunile de fabricanţi devin stă- naţiunilor de plugari 2) Dealtfel, um sublinia Xenopol printr-o judi- demonstraţie, într-o ţară împăcată area ei agrară neputinţa dezvoltării omice este determinată de lipsa al, lipsa capitalului de slaba dezvol- economică şi de pierderile din co- exterior, acestea din urmă fiind ndul lor generate de slaba dezvol- tare economică, ş.a.m.d. Tocmai aceasta este — releva gînditorul amintit — „Viţiul întregii noastre dezvoltări, pericolul care ameninţă chiar viaţa şi existenţa noastră". Deoarece depindem într-un „grad exorbitant" de popoarele străine, noi fiind „îmbrăcaţi din cap pînă în picioare de popoarele străine, mîncăm din blide străine... mobilăm casele noastre cu obiecte străine, acoperim străşinile noastre cu tinichea străină, privim din geamuri străine... încît nu ştim zău ce mai rămîne din întreaga noastră viaţă, mai ales dacă luăm în considerere înstrăinarea limbii, a creşterii şi a obiceiurilor" 3).

În această situaţie singura posibilitate de a ieşi din starea de „robi ai străinătăţii" sau de a o preveni, singura posibilitate de a ne afirma în rîndul ţărilor independente şi de a progresa era concepută de gînditorii de care ne ocupăm ca fiind **dezvoltarea întregii economii, a agriculturii, transportului, comerţului pe baza dezvoltării industriei.** Motivaţiile economice sînt riguros şi multilateral dezvoltate de Xenopol, Marţian, Aurelian ş.a. Edificarea unei industrii naţionale permite rafinarea muncii, adică creşterea gradului ei de complexitate, şi ca atare producerea într-o unitate de timp a unei valori incomparabil mai mari decît cea obţinută de munca brută dintr-o agricultură slab înzestrată tehnic, asigură sporirea randamentului şi a productivităţii, generînd progresul agriculturii, al tuturor celorlalte ramuri, influenţînd în acest sens întreaga economie, determină creşterea capacităţii productive a ţării şi deci a avuţiei şi bogăţiei ei, împiedică scurgerea în afară a bogăţiilor naturale ale ţării şi a muncii poporului.

Promovînd aceeaşi teză după care industria naţională constituie „cel mai puternic ram al avuţiei ţerei" numai prin dezvoltarea industrială poporul nostru putînd să-şi menţină fiinţa naţională şi să-şi cîştige independenţa economică, întărindu-şi astfel pe cea politică, Mihail Kogălniceanu cerea cu hotărîre în dezbaterile adunării legislative a României ca „Să facem fabrici... căci numai aşa ne vom pune în poziţiunea de a ne apăra ţara şi existenţa noastră naţională".

În concepţia gînditorilor amintiţi necesitatea dezvoltăriii industriei este legată de independenţă, de întărirea naţiunii şi propăşirea neamului nu numai prin argumente economice, ci, în strînsă legătură cu acestea, prin numeroase argumente sociale şi spirituale. În această lumină D. P. Marţian scria că industria prin forţa sa productivă şi prin imprimarea acesteia asupra dezvoltării întregii economii asigură creşterea" excedentului fără de care nu poate fi înaintare în societate, nici în cele materiale (şi) cu atît mai puţin în ale spiritului". „Pentru ce bunul trai este răspîndit... în ţările civilizate (cu o industrie dezvoltată, n.n.) ?" se întreba retoric M. Kogălniceanu, Xenopol — ca şi Bariţiu, de altfel — subliniid şi el că poporul care va avea mai multă industrie, şi ca atare mai multă ştiinţă şi activitate va „predomina de la sine" asupra neştiinţei ca lumina asupra întunericului, emancipîndu-se şi consolidîndu-se continuu, avînd o vitalitate tot mai ridicată.

Dan POPESCU

*) Vezi în lucrări ca D. P. Marţian, Pentru înţelegerea moştenirii din trecut şi a trebuinţelor prezentului, Cauza principală a neputinţei noastre economice şi sociale, P. S. Aurelian, Terra nostra, Cum se poate fonda industria în România, Politica noastră vamală, Prefaţa la Sistemul naţional de economie politică de Fr. List, B. P. Hasdeu, Agricultura şi manufactura, Elenii şi barbarii, Şcoala umanitară, Adam Smith ; M. Kogălniceanu, discursuri, în Monitorul şi Monitorul Officiale al României ; L. Kővary, Statistica Transilvaniei, Industria şi Comerţul nostru, G. Bariţiu, Industria şi comerţul nostru, Despre fabrici cu referinţă către Transilvania, A. D. Xenopol, Tratatul de economie politică al d-lui Ion Strat, recenzie, Starea noastră economică, Studii economice, Ancheta industrială, etc.

[1]) „Monitorul officiale al României" nr. 62, Buc., 16 martie 1874, p. 404.

[2]) Traian, an I 8 noiembrie 1869, p. 319.

[3]) Al. D. Xenopol, Studii economice, Craiova 1882, ediţia II-a p. 4.

neri diplomaţi universitari, a ii femeilor în producţie, a ii salariilor ş.a., ar fi ine- ca nivelul şomajului „nor- să se ridice în mod dura- este cel al anilor '60, arti- prof. Emil-Maria Classen hommage donnée permanen- (Şomajul — dat perma- ?), apărut în LE MONDE a.c.), nu ar avea de ce să menţionat. Teza este uzată firmată.

te de relevat totuşi opinia rului referitoare la dispari- în condiţiile actuale din ţă- capitaliste, a stimulentelor ru investiţii. Iată argu- tarea sa. O eventuală re- are a economiei pe calea erii cererii globale nu ar a avea, în cazul cel mai bun, t un efect minor asupra ării forţei de muncă. Cauza ezida în dispariţia progresivă oncurenţei „care era în tre- şi în cea mai mare parte a rilor, la originea necesităţii aplica noi tehnici de pro- ie pentru a reduce costurile de producţie". Această diminuare a gradului de concurenţă este determinată în mare parte de o perioadă lungă de inflaţie care a provocat distorsiuni în preţuri.

În ciuda creşterii, lumea a treia rămîne săracă

● *Sub titlul* The neglected peasant *(Ţăranul neglijat) THE ECONOMIST din 5 II 1977 comentează cartea lui Michael Lipton* Why poor people stay poor *(De ce lumea săracă rămîne săracă). După comentator, în carte se arată că în ultimii 30 de ani s-a produs o creştere economică fără precedent chiar în ţările lumii a treia. Această creştere a determinat o dezvoltare autentică, activităţi importante legate de sănătate şi instrucţiune fiind în mare măsură extinse. Dar această creştere economică a făcut puţin pentru a ridica nivelul de trai al majorităţii populaţiei lumii. Cea mai mare parte a acestei populaţii disperate, subnutrite şi lipsite de posibilităţi trăieşte în zonele rurale, unde numeroase familii fie nu au pămînt de loc, fie au un acru sau două. Totodată, puternica tendinţă spre urbanizare în dezvoltarea mondială ar fi secătuit sectorul rural de resursele necesare pentru propria dezvoltare. Celor ce depind direct de agricultură — 60 pînă la 80 la sută din populaţia acestor ţări — li se repartizează doar 20 la sută din resursele naţionale şi această cifră mică tinde să se înrăutăţească în subsidii şi credite acordate puţinilor mari fermieri.*

Geografia economică a unor ţări socialiste

● *În Editura Didactică şi Pedagogică a apărut volumul* Geografia economică a ţărilor socialiste, *325 p., de C. Herbst şi I. Leţea. Lucrarea este divizată în trei părţi : ţările socialiste din Europa (U.R.S.S., R.P. Bulgaria, R.S.F. Iugoslavia, R.P. Ungară, R.S. Cehoslovacă, R.P. Polonă,*

FIŞE

R.D. Germană şi R.P.S. Albania); ţările socialiste din Asia (R. P. Chineză, R.P. Mongolă, R.P.D. Coreeană, R.S. Vietnam). Ţările socialiste din America : Republica Cuba. Ţării noastre urmează să i se consacre un volum deosebit. Deşi cunoscută încă din antichitate, geografia regională s-a conturat abia în secolul nostru, avînd două ramuri principale : geografia fizică regională şi geografia economică regională, care se sintetizează în studiile geografice regionale complexe. Este ceea ce îşi propune în realitate lucrarea la care ne referim. Utilizîndu-se o metodologie unitară, materialul se grupează pentru fiecare ţară în cîte 4 capitole: condiţiile naturale şi importanţa lor economică ; populaţia şi oraşele ; economia ; aspecte regionale.

PROGRESUL TEHNIC ACCELERAT ŞI RITMURILE CREŞTERII ECONOMICE (I)

ROLUL revoluţiei ştiinţifice-tehnice contemporane în dezvoltarea forţelor de producţie constituie în prezent o preocupare majoră a teoriei şi practicii economice. Rămînerea în urmă în cuantificarea progresului ştiinţific şi tehnic complică analiza contribuţiei acestui factor la creşterea economică şi face dificilă desprinderea tendinţelor de perspectivă. Este însă cert că procesele inovatoare care au loc în ştiinţa şi tehnica contemporană pe plan mondial exercită o influenţă adîncă asupra tuturor economiilor naţionale în cele mai variate stadii de dezvoltare. Efecte puternice are revoluţia ştiinţifico-tehnică asupra ritmului de creştere a economiei naţionale, determinînd totodată mutaţii în direcţia modernizării structurilor economice.

O pantă ascendentă ondulatorie

ISTORIA nu atestă o uniformitate a progresului tehnic : acesta a cunoscut perioade de avînt şi perioade de stagnare. În secolul al XX-lea ritmul progresului tehnic s-a accelerat considerabil. O expresie manifestă a acestei tendinţe este reducerea intervalelor de timp între invenţie şi inovaţie. Pentru 35 de produse şi procese realizate în ultimele secole s-a constatat că între invenţie şi inovaţie s-a scurs un interval mediu de 13,6 ani ; în ultimele decenii, însă, a predominat o tendinţă de reducere a acestui interval pînă la 3—6 ani.

Între ritmul progresului tehnic şi cel al creşterii economice nu există o sincronizare absolută ; relaţia lor se caracterizează prin decalaje în timp. De regulă, progresul tehnic devansează progresul economic, pregătind elementele materiale ale accelerării creşterii economice. În ultimele două secole. populaţia lumii a crescut de şase ori, produsul mondial brut real de opt ori, distanţa pe care un om poate să o străbată într-o zi — între o sută şi o mie de ori, cantitatea de energie care poate fi eliberată de un kg de materie — de peste 50 milioane de ori, iar sfera şi volumul tehnicii informaţiei — de mai multe miliarde de ori. Deci, elemente care determină sporul produsului mondial brut au crescut de mii sau chiar de milioane de ori mai mult decît produsul mondial brut.

Nu există desigur nici un argument plauzibil pentru încetinirea progresului tehnic sau pentru „îngheţarea" sa temporară sau definitivă. A trasa o curbă logistică în perspectivă cu pretenţia de a reprezenta tendinţa progresului tehnic într-o optică pesimistă, este lipsit de temei deoarece experienţa istorică a umanităţii demonstrează contrariul.

O serie de ipoteze emise în ultimii ani în privinţa progresului tehnic în ultimul pătrar al veacului al XX-lea s-au reflectat în atitudinea prudentă manifestată în această problemă de unii viitorologi occidentali. Roy Amara, preşedintele Institutului pentru studiul viitorului din California, afirma nu demult că există două riscuri majore în aprecierea potenţelor tehnologiei în viitor : a) revenirea la o concepţie neomalthusianistă însoţită de tendinţa de a frîna progresul tehnic sau chiar de a abandona speranţele puse în el ; b) instaurarea unui optimism neo-tehnologic bazat pe ideea că stadiul actual al cunoaşterii permite de a previziona şi controla complet consecinţele sociale ale tehnologiei.[1]) Or, o asemenea, dilemă nu poate apărea decît într-o viziune lipsită de luciditate a potenţelor tehnicii moderne. Şi, în orice caz, ea este lipsită de obiect în condiţiile economiei socialiste planificate, cînd progresul tehnic este dirijat în mod conştient de om.

După opinia noastră, are un grad mai ridicat de plauzibilitate prognoza acelor viitorologi care consideră că „în anii imediat următori, ritmul progresului tehnic este pe cale să crească în mod considerabil peste ritmul mediu din perioada 1932—1972, accelerînd probab toate procesele progresului economic schimbările sociale şi instituţional odată cu aceasta".[2])

Dacă am încerca să trasăm o traiec torie a progresului tehnic, ea s-ar apro pia mai curînd de o curbă de creşter cu ondulaţii în jurul unei pante ascen dente. O problemă complicată este de sigur determinarea cantitativă a pan tei şi a amplitudinii ondulaţiilor, ceea ce necesită însă cercetări speciale adîn cite.

Efecte comparate în timp şi spaţiu

ÎN CONDIŢIILE revoluţiei ştiinţi fico-tehnice contemporane a avut lo o accelerare generală a ritmului creş terii economice în anii de după ce de-al doilea război mondial, în com paraţie cu perioade anterioare. Da fiind că ritmul de creştere al economie socialiste este superior celui al econo miei capitaliste, şi pentru a încerca s demonstrăm efectul revoluţiei ştiinţi fico-tehnice asupra ritmului creşteri fără a include şi efectul sistemului so cial-economic, ne vom opri la începu asupra unor ţări nesocialiste. Compa raţii istorice pe o perioadă lungă pen tru o serie de ţări capitaliste dezvoltat se găsesc în tabelul nr. 1. Cifrele di

Tabelul nr. 1

Ritmuri medii anuale de creştere a P.N.B în unele ţări occidentale în perioada 1870—1970, în %

	1870—1913	1913—1950	1950—197
Belgia	2,7	1,0	4,1
Franţa	1,6	0,7	5,1
R.F.G.	2,9	1,2	6,3
Italia	1,4	1,3	5,5
Olanda	2,2	2,1	4,9
Suedia	3,0	2,2	4,0
Anglia	2,2	1,7	2,7
S.U.A.	4,3	2,9	3,7

Sursa : Angus Maddison, Economic Growt in the West, London, 1964 ; Comptes natio naux des pays de l'O.C.D.E.

el atestă în mod clar accelerarea ritrilor față de cele două perioade din cut, deși cu diferențe uneori aprebile între țări.

După părerea noastră, nu există o ătură univocă între nivelul de dezare al economiei naționale și ritmul șterii economice deoarece acest n este determinat de o multitudine factori și în primul rînd de capacitea țării de a genera și asimila proul tehnic. Orice analiză comparativă ită că într-o serie de țări aflate în cut sub stăpînire colonială se menritmuri scăzute de creștere, chiar uații de stagnare economică, în timp unele țări dezvoltate dau dovadă de amism economic (cazul Japoniei e prea bine cunoscut). Cea mai reită statistică disponibilă a Băncii ndiale, clasificînd țările după mărirea P.N.B. pe locuitor în 1973, ilusează această idee dacă luăm țări de ambele extremități ale scării (vezi belul nr. 2).

Nu există, așadar, temeiuri pentru a ține existența unei fatalități a înce-

belul nr. 2

muri medii anuale comparate ale P.N.B. pe locuitor, exprimat în dolari din 1973

	Volum 1973	P.N.B. pe locuitor — Ritm de creștere (%) 1960—1973	1965—1973
ri dezvoltate			
.A.	6 200	3,1	2,5
cția	6 103	3,0	3,0
dia	5 920	3,0	2,4
nada	5 450	3,7	3,5
.G.	5 320	3,7	4,0
ri în curs dezvoltare			
undi	80	1,3	1,4
anda	70	0,3	3,2
ta Superioară	70	—0,4	—1,1
li	70	1,0	0,5
utan	60	—0,3	—0,2

sa : World Bank Atlas, 1975.

tinirii ritmurilor de creștere în economia mondială pe măsura ridicării nivelului economic, fie și numai pentru că este foarte puțin probabil să aibă loc o epuizare concomitentă a tuturor factorilor creșterii economice. Odată cu ridicarea nivelului economic se schimbă raportul dintre factorii extensivi și cei intensivi ai creșterii economice — începînd de la o anumită treaptă de dezvoltare — în favoarea factorilor intensivi, care sînt mereu activați de progresul științific și tehnic.

Totodată, ar fi absurd de a se absolutiza ideea opusă, și anume că ar exista o tendință constantă de accelerare a creșterii economice sau că nu s-ar putea manifesta în viitor încetiniri ale ritmului creșterii economice în condițiile ridicării nivelului economic. În orice situație, însă, ritmurile efectiv înregistrate ca și perspectivele lor ulterioare vor purta pecetea nu numai a influenței exercitate de progresul tehnic, de revoluția științifico-tehnică, ci și pe aceea a trăsăturilor esențiale, hotărîtoare ale sistemului social-economic în condițiile căruia are loc creșterea.

Socialismul este caracterizat prin ritmuri înalte de creștere economică, între altele, deoarece în țările respective efectele revoluției științifico-tehnice se pot manifesta pe deplin. Dinamica economiei socialiste își găsește o expresie sintetică în evoluția venitului național, pe care datele din tabelul nr. 3 o ilustrează pentru o serie de țări socialiste europene.

În partea a doua a articolului vor fi

Tabelul nr. 3

Dinamica venitului național total și pe locuitor în cîteva țări socialiste din Europa

Țara	Venitul național total 1960=100		1970=100	Venitul național pe locuitor 1960=100		1970=100
	1965	1970	1974	1965	1970	1974
Bulgaria	138	210	134	133	195	131
Cehoslovacia	110	154	123	106	146	120
R. D. Germană	118	153	124	120	155	125
Iugoslavia	139	189	130	132	170	125
Polonia	135	180	147	127	163	142
România	154	224	155	149	203	150
Ungaria	122	170	129	120	164	127
U.R.S.S.	137	199	126	127	176	121

Sursa : Anuarul Statistic al Republicii Socialiste România, 1973, p. 588—589 ; 1976, p. 504.

puse în lumină mutațiile structurale ce se produc în economie sub efectul revoluției din știința și tehnica contemporană, schițîndu-se totodată unele traiectorii în perpectivă care infirmă concepțiile pesimiste despre relația dintre progresul tehnic și ritmurile viitoare ale creșterii economice.

dr. M. HOROVITZ
Institutul de economie socialistă

[1]) Roy Amara, Some observations on the interaction of technology and society, Futures, vol. 7, decembrie 1975.

[2]) Vezi The Economist din 22 ianuarie 1972, p. VI.

STATISTICĂ INTERNAȚIONALĂ

parități regionale în traficul feroviar

POFIDA concurenței sus- îndeosebi din partea mijr de transport rutiere și . traficul feroviar de i continuă să se extindă plan mondial, cît și pe le continente. Datele statglobale arată că, în ultiouă decenii, acesta a spo- 2.3 ori ; se remarcă, tondința de încetinire a ritde creștere de la o pela alta.

ent, atit nivelul de dezaa rețelei feroviare, a traccît și ritmurile de creșacestora diferă de la o geografică la alta, fiind ente și de condițiile georespective (mult mai puorabile în Oceania, de ecît în Europa). Dacă raportăm datele din tabelul alăturat la suprafața teritoriilor respective rezultă, pentru anul 1975, că — față de o medie mondială a traficului de peste 44 mii tone-km/kmp — în Africa indicatorul respectiv reprezentînd ceva mai mult de 3,6 mii tone-km/kmp, în America de Nord — circa 64,2 mii, în America de Sud — peste 4 mii, în Asia — peste 20,7 mii, în Europa — peste 118 mii, în Oceania — peste 3,9 mii, iar în U.R.S.S. — peste 144 mii tone-km/kmp.

Deși traficul feroviar de mărfuri este de cîteva zeci de ori mai redus (raportat la 1 kmp de teritoriu) în Africa, America de Sud sau Oceania decît în Europa ori Uniunea Sovietică, totuși — după cum se observă din

(miliarde tone-km, netto)

Regiunea	1955	1960	1965	1970	1975x	1975/1955 (în %)
Total mondial	2610	3338	4195	5020	5992	230
Din care:						
Africa	47,6	56,5	77,0	100,2	110,1	231
America de Nord	1024	947	1177	1302	1381	135
America de Sud	28,5	31,9	37,9	35,6	72,3	254
Asia	195	386	458	501	575	295
Europa xx	330	397	474	559	583	177
Oceania	13,9	15,1	20,5	28,1	33,4	240
U.R.S.S.	971	1504	1950	2495	3236	333

x Date provizorii. xx Fără U.R.S.S.
Sursa: Monthly Bulletin of Statistics, ianuarie 1976 și 1977.

tabel — ritmurile de creștere a traficului în primele trei zone n-au depășit decît cu puțin media mondială, fapt care reflectă un proces lent de reducere a decalajelor în repartizarea teritorială a acestui gen de trafic. Anul 1975 — care a cunoscut fenomene de generalizare a crizei economice în lumea capitalistă — a înregistrat și o scădere simțitoare a traficului feroviar de mărfuri în S.U.A. și Europa occidentală, ceea ce a determinat o stagnare a nivelului acestuia pe plan mondial.

N. P.

TENDINȚE - CONJUNCTURI

Dinamica prețurilor internaționale ale produselor de bază în luna februarie 1977

TENDINȚA de creștere a prețurilor internaționale pe ansamblul produselor de bază, care a început în ianuarie a.c., a continuat și în luna februarie, dar cu un ritm mai atenuat. Potrivit indicelui agregat al Institutului de economie mondială (I.E.M.) prețurile internaționale ale produselor de bază cuprinse în nomenclatorul de export-import al R. S. România s-au situat în luna februarie a.c. cu 0,64% peste nivelul atins în luna ianuarie a.c.

Prețurile produselor agroalimentare *au crescut pe ansamblu cu 1,96%, ca urmare, în principal, a majorării prețurilor la cafea (+11,4 %), cacao (+10,6 %) și semințe oleaginoase și grăsimi (+5,4%). Prețurile au scăzut la cereale (—0,2%) și carne și produse animaliere (—0,6%). Pe ansamblu prețurile la* combustibili *au înregistrat o creștere slabă (+0,4 %). Prețurile la produsele petroliere au crescut cu 1,2%, în timp ce la cărbuni și cocs au scăzut ușor (—0,4%).*

Prețurile la materii prime *și* semifabricate industriale *au crescut pe ansamblu cu 0,29%. Prețurile au crescut sensibil la fibre animale și vegetale (+5,5%). Contrar tendinței generale de scădere a prețurilor la metale, cotațiile la cositor și plumb au marcat o tendință ascendentă, atingînd cele mai ridicate niveluri cunoscute pînă în prezent.*

INDICELE SINTETIC I.E.M. ÎN ANII 1975-1976 ȘI ÎN LUNILE IANUARIE ȘI FEBRUARIE 1977

Categoria de produse	Anul	Indicii anuali	Ian.	Febr.
INDICE GENERAL	1975	219,2 a)	236,8	228,4 a)
	1976	226,3 a)	215,9	218,3 a)
	1977		234,6 a)	236,1 a)
1. Produse alimentare	1975	203,7	254,9	238,0
	1976	180,8	187,1 a)	185,5
	1977		183,8 a)	187,4 a)
- cereale	1975	216,7	239,0	224,6
	1976	198,3	202,7	210,9
	1977		181,1	180,7
- semințe oleag..prod. derivate. grăsimi anim. și veg.	1975	195,0	261,2	238,6
	1976	168,7	172,2	168,9
	1977		189,2	199,5
- animale, carne și produse animaliere	1975	159,3	146,4 -	148,3
	1976	152,8	166,8 a)	160,1 a)
	1977		156,0 a)	155,1 a)
- zahăr și produse tropicale	1975	314,0	571,0	506,0
	1976	243,5	236,6	233,2
	1977		256,1	269,0
2. Combustibili	1975	343,0	337,7	333,9
	1976	366,7	353,2 a)	358,3 a)
	1977		396,8 a)	398,7 a)
- cărbuni	1975	260,0	270,8	274,8
	1976	266,5	258,0 a)	262,6 a)
	1977		280,7 a)	279,6 a)
- țiței	1975	461,2	450,9	450,9
	1976	496,7	492,0	492,0
	1977		551,8	551,8
- produse petroliere	1975	373,9	356,3	344,4
	1976	408,4	387,3	394,7
	1977		443,5	448,8
3. Materii prime industriale	1975	189,1	201,4 a)	194,7 a)
	1976	202,0 a)	186,6 a)	189,6 a)
	1977		205,9 a)	206,5 a)
- minereuri	1975	178,4 a)	181,3 a)	182,8 a)
	1976	166,1 a)	174,7 a)	176,4 a)
	1977		166,5 a)	165,5 a)
- metale	1975	185,1	203,1	195,5
	1976	194,8	177,8	182,2
	1977		195,7	194,7 a)
- cauciuc	1975	159,8	156,5	164,9
	1976	219,5	182,3	201,8
	1977		232,5	231,9
- lemn și produse din lemn	1975	229,0 a)	253,4	239,5
	1976	222,2 a)	215,3 a)	213,0 a)
	1977		230,8 a)	229,9 a)
- fibre animale și vegetale	1975	162,4	147,3	148,2
	1976	228,4	193,5	195,4
	1977		233,9	246,7
- piei	1975	114,8	72,1	72,2
	1976	169,8	140,4	152,9
	1977		195,7	193,1

a) Date provizorii pentru porci vii, vite, huilă, cocs de furnal, minereu de fier, cromită, minereu de mangan, feromangan, ferosiliciu, oțel comercial, tablă groasă, tablă subțire, sîrmă neagră, țevi din oțel, laminate de cupru, cherestea de răşinoase, celuloză, hîrtie kraftliner.

Secțorul de conjunctură economică internațională și marketing — Institutul de economie mondială

Comerțul exterior al țărilor capitaliste dezvoltate

IMPORTURILE țărilor capitaliste dezvoltate au sporit în 1976 cu aproape 15%, creșterea fiind mai ridicată decît media în S.U.A. (25,7%), Franța (19,5%), și R.F.G. (17,7%) La export cele mai importante creșteri au fost înregistrate de Japonia (20,2%), Canada (18,6%), R.F.G. (13%).

Exporturile țărilor petroliere au sporit anul trecut cu 20%, pentru a atinge 130,7 miliarde dolari (din care 35,6 miliarde Arabia Saudită și 23,4 miliarde Iranul).

Producția mondială de fibre chimice

DUPĂ EVALUĂRILE firmei vest-germane „Enka Glanzstoff", anul trecut — după tendința de scădere din perioada 1974—1975 — producția mondială de fibre chimice a înregistrat un spor de peste 15%, ajungînd la 12,3 mil. tone. O creștere rapidă în tot deceniul 1966—1976 cunoaște producția de fibre sinte care a ajuns să dețină o p dere de peste 70% în t (vezi tabelul).

Dintre țările capitaliste voltate, o creștere mai stanțială a producției de f chimice a avut loc anul tr în țările Europei occiden (cu 20%). Totodată, se ap ciază că dată fiind restrîn rea capacităților de produ a fibrelor celulozice în ță capitaliste dezvoltate și li unor investiții suficiente această subramură în tă în curs de dezvoltare, tendi stagnantă în producția de bre celulozice se va menți

(mil. tone)

Producția mondială de fibre chimice	Anul 1966	1971	
din care :	5894	9325	12
— celulozice	3461	3617	3
— sintetice	2433	5703	8

EVOLUȚII MONETARE

ÎN PRIMA PARTE a intervalului 14—18 martie 1977 **dolarul S.U.A.** a continuat să manifeste, în general, o tendință de ușoară redresare față de restul valutelor occidentale, după care, a cedat din avansul realizat.

Francul elvețian, după ce în prima parte a intervalului a atins un nivel minim de circa 2,5620 franci pentru un dolar, a realizat o redresare importantă la finele săptămînii cotînd circa 2,5500 franci elvețieni pentru un dolar.

Marca vest-germană a avut o evoluție paralelă cu cea a francului elvețian, atingînd un minim circa 2,3970 mărci pentru un dolar pe 16 martie, pentru ca să revină, cotînd la închidere circa 2,3890 mărci pentru un d

Francul belgian și **francul francez** au manifestat o tendință cendentă în raport cu dolarul S.U.A. Situația politică și econo dificilă din Italia a dus la o nouă slăbire a **lirei italiene** pe pi de schimb. Aceasta a atins pentru un moment un nivel de 893,75 lire pentru un dolar, determinînd intervenția pe piața schimb a Băncii Italiei. La sfîrșitul săptămînii, după o redresar lativă, lira italiană cota circa 887 lire pentru un dolar.

Lira sterlină a depășit relativ ușor momentul critic vocat de ultima reducere a dobînzii minime de împr la 11% evoluînd cu ușoare fluctuații în jurul nivelului de 1,7 1,7195 dolari pentru o liră. Există opinia că Banca Angliei a inte nit pentru a frîna redresarea monedei sale peste plafonul de dolari pentru o liră sterlină.

Prețul aurului a continuat să fie supus presiunilor specula realizînd o continuă creștere, ceea ce determină pe unii obse tori să-l situeze la un nivel de circa 160—170 dolari/uncie pîn finele anului. Pe 18 martie 1977 ajungînd la 150,375 dolari/u prețul aurului a atins cel mai ridicat nivel din septembrie 197

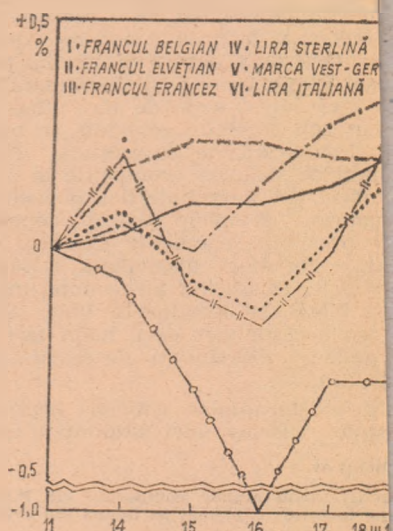

Evoluția cursurilor principalelor v occidentale față de dolarul S.U.A. în rioada 14—18.III.1977, luîndu-se ca cursurile din ziua de 11.III.1977.

Paul DUMITRAȘ
Gheorghe MUNTE

.R.S.S.

SISTEME AUTOMATE DE CONDUCERE LA TOATE NIVELURILE

REVOLUȚIA tehnico-științifică mo-fică radical caracterul muncii oame-lor, care se transformă tot mai mult tr-o muncă de conducere. Acest lu-u a devenit posibil, în primul rînd, atorită introducerii în producție a sis-melor automate de conducere. Ele a-ută pe oameni să dirijeze procese teh-ologice, întreprinderi, ramuri întregi le economiei, iar în perspectivă — în-eaga economie națională.

La începutul anului trecut, în .R.S.S. funcționau 2 742 de sisteme utomate de conducere (S.A.C.), fiind revăzut ca numărul lor să se dubleze n cursul celui de-al zecelea plan cin-inal (1976—1980).

Din miliarde de posibilități

NIMENI nu știe unde, cine și cînd a inventat roata. Inventatorul roții a ost, indiscutabil, primul geniu de pe planeta noastră. În orice ramură a științei principalul este să inventezi „roata", deoarece automobilul este deja o rezultantă a roții. Nu toți savanții descoperă o „roată".

Începutul a pornit de la o simplă foaie de placaj... În anul 1938, administrația unei întreprinderi a cerut matematicianului Leonid Kantorovici să rezolve o problemă concretă de producție : să reducă la minimum consumul de material lemnos. Prin metode vechi problema nu putea fi soluționată : au apărut milioane de ecuații. Trebuia găsită o metodă principial nouă, o „roată". Savantul a descoperit-o. Metoda s-a dovedit a fi universală, cu ajutorul ei a devenit posibil să se împartă într-un mod optim terenurile agricole, să se întocmească un plan optim de transporturi, să se rezolve numeroase alte probleme din practica economică.

În anii celui de-al doilea război mondial, independent de Kantorovici, aceeași „roată" a fost descoperită de T. Koopmans, care a denumit-o „programare liniară". În anul 1975, L. Kantorovici și T. Koopmans au fost distinși cu Premiul Nobel pentru economie.

Încă în anul 1939, în lucrarea sa „Metode matematice de organizare și planificare în producție", L. Kantorovici releva că metoda sa permite soluționarea problemelor economice, chiar și în cazurile cînd alegerea variantei celei mai favorabile trebuie să se facă din milioane și chiar miliarde de posibilități imaginabile. „Pînă în prezent — scria L. Kantorovici — toate aceste probleme tehnico-economice se rezolvau într-un mod destul de întîmplător, după ochi, și, desigur, soluția era ararеori cea mai bună... Acum apare posibilitatea de a se obține pentru asemenea probleme nu soluții întîmplătoare, ci să se ajungă pe cale științifică la varianta optimă".

Importanța numitorului comun

ACEASTA era o teorie. Dar nimic nu este mai practic decît o teorie bună ; în prezent ea aduce economii de sute de milioane de ruble în aproape toate ramurile economiei naționale a Uniunii Sovietice. Este deci vorba de miliarde.

Importanța metodelor economice matematice, relevă L. Kantorovici, crește mult în condițiile creării și introducerii sistemelor automatizate de conducere în proporție de masă.

În numeroase întreprinderi din Uniunea Sovietică sistemele automate de conducere a proceselor tehnologice reprezintă deja un element al producției. Ele reglează funcționarea laminoarelor, a cuptoarelor de ciment și a furnalelor, a altor mari agregate și chiar a uzinelor care lucrează în regim automat.

În cursul celui de-al zecelea cincinal, în U.R.S.S. se realizează introducerea în producție a unor sisteme automatizate, calitativ noi, pe baza calculatoarelor electronice din a treia generație. Electroenergetica va căpăta sisteme de conducere a unor blocuri de termocentrale cu puteri de 800 și 1 000 MW, a unor blocuri puternice la centralele atomoelectrice, a unor generatoare în cadrul centralelor hidroelectrice. În siderurgie se introduc S.A.C.-uri pentru dirijarea secțiilor termice și de convertizoare, a unor agregate la fabricile de țevi, la furnale, precum și a unor întreprinderi întregi. Producția metalelor neferoase se înzestrează cu S.A.C.-uri pentru dirijarea extracției minereurilor, a proceselor din fabricile de îmbogățit minereurile, uzinele de aluminiu etc. Un mare număr de S.A.C.-uri cu diferite destinații se introduc în industriile chimică și petrolieră, precum și în alte sectoare industriale.

În prezent, în Uniunea Sovietică se dezvoltă tendința de creare a unor sisteme integrate de conducere a întreprinderilor. Ele au, de regulă, trei niveluri, și anume : a) sisteme automate de conducere a unor procese tehnologice ; b) coordonarea activității comune a unor agregate sau secții de producție automatizate ; c) conducerea activității economico-gospodărești a întregii întreprinderi.

Așa este organizat, de pildă, sistemul de conducere la fabrica de ciment „Serebriakovski" din regiunea Volgograd. El stabilește compoziția chimică optimă a materiilor prime, schimbă în mod operativ tehnologia pentru producerea diferitelor mărci de ciment, repartizează vagoanele, sortează cererile, ținînd seama de beneficiari și de planul întreprinderii. Toate se realizează de la un tablou central de comandă. Sistemul automat de conducere a întreprinderii a permis ca aceasta să producă suplimentar 400 000 tone de ciment, să reducă considerabil personalul angajat, ceea ce este deosebit de important în condițiile insuficienței forței de muncă în unele regiuni ale țării.

Cibernetizarea producției face parte din direcțiile principale ale progresului tehnico-științific. În condițiile socialismului aceasta înseamnă trecerea la un nivel superior de dirijare a economiei naționale pe baza planificării științifice. S.A.C.-urile sînt de diferite feluri, pentru fiecare întreprindere fiind necesar un sistem propriu. Dar în condițiile unei economii planificate apare posibilitatea, după cum spun matematicienii, să aducem sistemele la un numitor comun. Un astfel de numitor este Sistemul de stat automatizat de culegere și prelucrare a informațiilor pentru planificare și conducere (O.G.A.S.), aflat în curs de realizare în U.R.S.S. În prezent, în cadrul lucrărilor de creare și introducere a unor S.A.C.-uri în întreprinderi, se ține seama de faptul că ele vor fi conectate la O.G.A.S.

Un imperativ al timpurilor noastre

S-A CALCULAT că pentru conducerea optimă a economiei naționale a U.R.S.S. trebuie să se realizeze anual un număr de 10^{16} operații aritmetice. Întregul personal din sfera conducerii poate realiza de zece mii de ori mai puține operații ; dacă informațiile s-ar culege și prelucra prin metode precibernetice, oamenilor nu le-ar mai rămîne timp să gîndească. Evident că așa ceva nu s-a întîmplat : S.A.C.-urile s-au născut ca un imperativ al timpurilor noastre.

Baza de pornire pentru formarea sistemului O.G.A.S. o constituie sistemele departamentale ale ministerelor și altor instituții centrale, precum și sistemele funcționale ale statului, cum sînt cele pentru calculele de plan, statistică, standarde, prelucrarea informațiilor privind prețurile, dirijarea progresului tehnico-științific etc. O.G.A.S. va fi sistemul care va putea rezolva în regim optim sarcinile conducerii pe întreaga economie națională a U.R.S.S.

Planificarea înseamnă în primul rînd proporționalitate. Într-o țară capitalistă nu este posibilă obținerea unui efect asemănător pe planul întregii economii. Încercările de reglare a economiei de către stat, încercările de planificare pe scară națională nu dau rezultatele scontate. De aceea, întreaga viață economică continuă să fie reglată de piață, ceea ce perturbă proporțiile.

Datorită planificării, de mai multe decenii U.R.S.S. își dezvoltă economia în ritmuri stabile, fără crize și recesiuni, în condițiile ocupării depline a populației. Crearea O.G.A.S. reprezintă un exemplu de unire a revoluției tehnico-științifice cu avantajele socialismului.

Ghennadi PISAREVSKI

Mașini de precizie pentru activitate de precizie – produse ale industriei cehoslovace de mecanică de precizie – livrează KOVO

Întreprinderea pentru comerțul exterior KOVO se ocupă în activitatea ei comercială cu exportul și importul de produse ale industriei mecanice de precizie din sectoarele următoare :

- **tehnica de calcul, de birou, de laborator și atomică;**
- **mașini pentru industria poligrafică, tehnica de măsură și de pompat carburanți lichizi ;**
- **aparate de măsură electrice și electronice, utilaje de reglaj ;**
- **piese pentru industria electronică, surse de lumin**
- **instalații pentru telecomunicații.**

Satisfacția beneficiarilor constituie cea mai ma apreciere pentru colectivul I.C.E. KOVO cit și imbold pentru a propaga cit mai bine și în sfertul secol următor, mărcile MADE IN CZECHOSLOVAK și KOVO EXPORT IMPORT.

EXPORT IMPORT KOVO PRAHA CZECHOSLOVAKIA

PZO KOVO, Soudružská 2081, 100 00 PRAHA 1 CSSR

PUBLICOM

Iugoslavia: raport export-import ameliorat

ANUL TRECUT, aplicarea politicii de punătățire a balanței schimburilor merciale externe ale Iugoslaviei a egistrat rezultate pozitive : în con-iile creșterii cu 4,5% a volumului co-rțului exterior (față de 1975), expor-rile s-au majorat cu 20%, iar impor-rile s-au redus cu 4%, ceea ce a per-s reducerea cu circa 30% a deficitu-balanței comerciale. După cum se de din tabelul de mai jos, principa-e ramuri (producătoare de bunuri) economiei naționale iugoslave au ntribuit în mod diferit la realizarea iectivului amintit. Astfel, de pildă, l mai favorabil raport export/import a înregistrat anul trecut la produsele viculturii.

	miliarde dinari	1976% 1975
otal schimburi merciale	209,0	104,5
Din care :		
xporturi	83,0	120
- industrie	74,0	118
- agricultură	7,4	141
- silvicultură	1,6	174
mporturi	126,0	96
- produse industriale	116,7	94
- produse agricole	8,6	150
- produse ale silviculturii	0,7	71

ursa : „Ekonomska politika" 17/1 1977.

Reciclarea deșeurilor — o mare industrie

MAJORAREA sensibilă în ultimii ni a prețului materiilor prime impor-te, în condițiile ponderii reduse (13%) materiilor prime proprii în acoperi-ea necesarului național de materii pri-e, a determinat și în Franța o sporire evidentă a interesului industriei pen-u „reciclarea" deșeurilor de tot felul. e estimează că, în condiții normale, ospodăriile franceze furnizează anual 3 milioane tone de deșeuri menajere ircа 250 kg de persoană), în structura r intrînd : 3,6 mil t hîrtie și carton, 30 000 t sticlă, 440 000 t deșeuri textile, 20 000 t material plastic, 390 000 t fier echi, 35 000 t aluminiu, 20 000 t cu-ru, ca și 3,6 mil. t materii organice ce ot fi transformate în îngrășăminte.

Franța s-au recuperat anul trecut 6 ilioane de tone de fier vechi, din care o parte de la populație

Alături de reducerea importului de materii prime (evaluat acum la 25 miliarde franci pe an) și de prevenirea degradării mediului înconjurător, un avantaj al „reciclării" deșeurilor îl reprezintă economisirea energiei ținînd seama că, de pildă, producerea de hîrtie prin „reciclarea" hîrtiei vechi necesită — potrivit buletinului **France Informations** — de șase ori mai puțină energie decît în cazul procedeului clasic pe bază de celuloză. Un studiu recent aprecia că industria recuperării deșeurilor, cu o cifră de afaceri de 10 miliarde franci pe an, a devenit de pe acum ca importanță a șaptea ramură industrială a Franței.

Necesarul de energie nucleară

ÎN TIMP ce controversele în jurul avantajelor și dezavantajelor, binefacerilor și pericolelor legate de folosirea diferitelor resurse energetice nu contenesc, proiectele naționale de dezvoltare a producției de energie electrică includ într-o proporție crescîndă crearea de centrale atomo-electrice. În țările dezvoltate aceasta are la bază atît costul sporit al resurselor energetice importate și epuizarea treptată a celor autohtone, cît și necesitatea de a înlocui treptat numeroase centrale vechi și/sau prea mici. De exemplu în cazul R.F.G., la care se referă graficul, ponderea energiei nucleare în producția totală de energie electrică ar urma conform prognozelor existente să se apropie de un sfert pînă în 1985, față de mai puțin de 10% în prezent. Aceasta ar necesita construirea în plus a unui număr de centrale nucleare aproape de două ori mai mare decît al celor aflate acum în funcțiune.

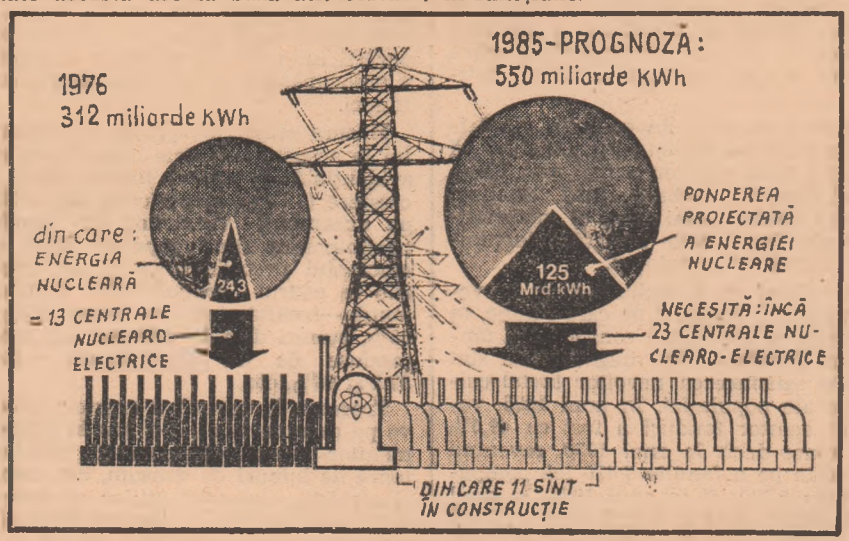

Canal Odra — Dunăre

SUB AUSPICIILE Comisiei polono-cehoslovace de transporturi se elaborează proiectul canalului fluvial Odra (Oder)—Dunăre. Cu o lungime de 316 km, o lățime de 33 m și o adîncime de 2,5 m, canalul va avea o capacitate inițială de trafic de 12 mil. tone încărcătură în 1990. Pornind din Polonia, de pe cursul superior al Odrei (în zona portului Kozle), canalul ar urma să traverseze teritoriul Cehoslovaciei, ajungînd la Dunăre în regiunea Bratislavei. Se apreciază că prin construirea acestui canal va fi ușurat și stimulat traficul de mărfuri îndeosebi dintre țările din nordul Europei și cele din centrul și sud-estul continentului, constituind o a doua magistrală fluvială transeuropeană alături de proiectatul canal Rin—Dunăre.

Rolul vînzătorului

SERVICIILE DE DESFACERE din cadrul întreprinderilor producătoare, firmele specializate în export trebuie să urmărească atent ofensiva publicitară a întreprinderii producătoare în preajma lansării pe piață a unui nou produs, să cunoască caracteristicile și orientările acestei publicități — relevă revista **Entreprise**, referindu-se la rolul „vînzătorului".

În etapa difuzării prospectelor, a depistării clienților potențiali, „vînzătorul" trebuie să facă dovada cunoștințelor și talentului său pentru a cîștiga pe client și a-l familiariza cu ideea cumpărării produsului respectiv.

Este foarte important, de asemenea, ca „vînzătorul" să cunoască „lanțul decizional" din întreprinderea-client (adică ansamblul factorilor interesați, într-un fel sau altul, în achiziționarea produsului). De aceasta depinde strîns succesul etapei următoare — cea a adoptării deciziei de către client.

În faza utilizării produsului de către client, vizitarea factorilor interesați contribuie la menținerea climatului de încredere în întreprinderea producătoare, permițînd totodată „vînzătorului" să cunoască activitatea de service a acesteia. Totodată, participînd în continuare la acțiunile de promovare a produsului de către întreprinderea producătoare, el își aprofundează cunoștințele asupra structurii și cerințelor clientelei.

În concluzie, remarcă revista, „vînzătorul" nu trebuie redus la funcția de „plasator de comenzi", ci să fie un adevărat ambasador al întreprinderii producătoare, participînd activ în toate fazele relațiilor acesteia cu segmentul său de piață.

Producția și aprovizionarea populației cu bunuri de consum

(Urmare din pag. 17)

taurant, microcantine, bufete de incintă și alte asemenea unități. Aceste tipuri de unități vor realiza în anul 1980 un volum de vînzări de peste 4 miliarde lei — volum aproximativ egal cu întregul volum al vînzărilor de alimentație publică înregistrat în anul 1960. Această mutație structurală exprimă și modificările profunde ce au avut loc în stilul de viață, în structura populației. Tendința populației de a-și moderniza continuu consumul, a făcut să se acorde o atenție deosebită sporirii producției și desfacerii la o serie de produse ca preparate și semipreparate tip „Gospodina", produse de patiserie și cofetărie, produse de simigerie etc. Dezvoltarea turismului are, de asemenea, deosebite implicații asupra activității de alimentație publică, punîndu-și amprenta atît asupra fondului de marfă, structură și direcționarea rețelei de unități, cît și pe structura și calitatea serviciilor pe care alimentația publică trebuie să le pună la dispoziția turiștilor.

În ceea ce privește evoluția vînzărilor de *mărfuri nealimentare*, desigur că aparent dinamica lor a fost mai lentă. Acest fenomen trebuie însă analizat într-un context mai larg, el materializînd alte importante mutații intervenite în consumul populației.

În primul rînd, trebuie avut în vedere aportul deosebit pe care-l aduc, în formarea și realizarea consumului, fondurile alocate de la bugetul de stat pentru satisfacerea nevoilor social-culturale ale populației. În anul 1975, volumul acestor fonduri a fost cu 49,5% mai mare decît în anul 1970, revenind în medie pe o familie 7 420 lei, comparativ cu 5 200 lei în anul 1970. În anul 1980, aceste fonduri vor fi de cca 11 000 lei și vor afecta printre altele în mod direct vînzările de medicamente, de carte și carte școlară, precum și vînzările la unele bunuri de folosință îndelungată destinate satisfacerii unor nevoi spirituale sau de confort, toate amplificînd volumul mărfurilor nealimentare ce contribuie la satisfacerea consumului.

În al doilea rînd, trebuie să avem în vedere gama diversă de servicii oferite populației care afectează o structură tot mai largă de mărfuri, începînd cu produsele mărunte de uz casnic și încheind cu o serie de bunuri de folosință îndelungată ca mașini de spălat, aspiratoare, boilere, aparate electrice de curățat și lustruit parchete și multe alte tipuri de aparate electromenajere, etc.

Alături de aceste aspecte de bază, mai trebuie avut în vedere și legătura între consumul alimentar și cel nealimentar, faptul că deplasarea treptată a consumului de alimente în afara gospodăriei are implicații asupra modului și gradului de dotare al familiei cu o serie de utilaje de preparare a hranei și alte obiecte de uz gospodăresc, toate cu o pondere importantă în cumpărările de mărfuri nealimentare. Implicațiile similare prezintă și tendința populației de modernizare continuă a consumului alimentar. Apelarea la produse cu grad ridicat de pregătire, reduce volumul de muncă afectat preparării hranei în gospodărie și implicit a preocupărilor pentru ușurarea acestei munci.

Măsura creșterii efective a consumului la această categorie de mărfuri este evidențiată de ritmul mediu anual de creștere (8,11%) în perioada 1976—1980, pe ansamblul vînzărilor de mărfuri nealimentare fiind superior celui din cincinalul precedent, ca și de creșterile în cadrul grupelor de mărfuri : textile—încălțăminte, — între 55% și 88%, bunuri de folosință îndelungată și produse de uz gospodăresc — între 37,1 și 86%, etc.

Trecerea în revistă a acestor obiective pe care partidul le-a pus în fața oamenilor muncii din ramurile producătoare de bunuri de consum, din comerț și servicii, a semnificațiilor pe care aceste obiective le au pentru îmbunătățirea continuă a nivelului de trai și de civilizație, ilustrează pregnant legitimitatea eforturilor pe care în aceste zile poporul nostru la face pentru continuarea neabătută a unei dezvoltări dinamice economico-sociale, izvorul bunăstării și prosperității fiecărui cetățean, al progresului general al țării. Aceasta constituie logica și resorturile intime ale abnegației și hotărîrii cu care au răspuns chemării partidului toți fiii acestei patrii.

ÎNTREBĂRI — RĂSPUNSURI

GHEORGHE MÎRȚ, Constanța — Menținerea alocației de stat pentru copii, în cuantumul prevăzut pentru mediul urban, deși locuiți în mediul rural, s-a putut realiza numai ca urmare a aplicării unei dispoziții normative derogatorii de la reglementarea cu caracter general. Pentru al doilea copil aveți dreptul la o alocație în cuantum de 120 lei.

Diminuarea retribuției cu 5—10 la sută personalului încadrat la nivelul de bază, conform prevederilor art. 100 lit. c, din Codul Muncii, se face — în toate cazurile — asupra retribuției tarifare lunare de încadrare și nu asupra celei realizate.

SAVU IOVI, Timișoara — Răspunsul primit de la Ministerul Muncii este în conformitate cu legea în vigoare.

MIHAI PĂRHĂUȚANU, Iași — Vă rugăm să ne trimiteți exemplarul în discuție, după care vă vom expedia un altul.

VIOREL C. RAICU, Pitești — În numărul 10 al Suplimentului „R.E." s-a publicat răspunsul la scrisoarea dv.

TRANDAFIR DUMITRESCU, Oțelul Roșu — Avînd o activitate retribuită, de numai 9 luni, urmează să fiți încadrat cu retribuția pentru primul an de activitate pînă la îndeplinirea a 12 luni, perioadă stabilită de la data încadrării după absolvire.

MAYER SERGIU, Timișoara — Dacă economiile de manoperă, ca urmare a introducerii unei soluții tehnologice noi sau a îmbunătățirii celei prevăzute în contractul angajament, depășesc 2 la sută, este necesar să se încheie un act adițional corespunzător.

MARIA PUHA, Rădăuți — Perioada cît ați lucrat în funcția de casier — calculator nu se include în calculul vechimii în funcții economice medii.

Revista ECONOMICA

editată de Consiliul Suprem al Dezvoltă Economice și Sociale. Institutul Cen de Cercetări Economice

Sumarul nr. 12 din 25 martie 1977

— Partidul Comunist Român, centrul vital, forța conducătoare a întregii noastre națiuni **(Nicoară Ionescu)**

— Expresia virtuților umaniste ale poporului și societății românești **(Maria D. Popescu)**

ECONOMIE NAȚIONALĂ

Forța economico-socială a orînduirii noastre socialiste

— Prin mobilizare, organizare și eficiență :producții medii zilnice superioare • În industria materialelor de construcții **(I. Soare)** • În industria de prelucrare a lemnului **(Nicolae Matei)** 5

— Indici înalți de utilizare a capacităților de producție **(B. Vasile)**

— Înnoirea și modernizarea producției — teren fertil de manifestare a creativității **(Marin Nedelcu)**

— Ritmuri accelerate pe șantierele construcțiilor de locuințe **(V. Boescu, B. Pădure)**

— Înfăptuirea consecventă a programului de dezvoltare a legumiculturii **(prof. dr. Ion Ceaușescu, drd. Gheorghe Buzatu)** 1

— Calitatea produselor și serviciilor — componentă de bază a dezvoltării economico-sociale **(P. Dan)** 1

— Accelerarea vitezei de rotație a fondurilor **(Alex. Oprea)** 14

— Perspective pe care le deschide îndeplinirea integrală a programelor privind producția și aprovizionarea populației cu bunuri de consum **(conf. dr. Dumitru Patriche)** 16

CONDUCERE • ORGANIZARE

— Lărgirea participării la decizii — trăsătură caracteristică a superiorității orînduirii socialiste • Valențele deciziilor colective în problemele cheie ale întreprinderii **(Nicolae Oprea)** • Perfecționarea cadrelor și cerințele conducerii colective **(prof. Mihai Dumitrescu)** 18—19

LECȚII

— În ajutorul candidaților la examenul de admitere în învățămîntul economic superior. Creșterea nivelului de trai — scopul suprem al politicii Partidului Comunist Român **(G. Constantin, C. Popescu)** 20

TEORII • IDEI

— Influența răscoalei din 1907 asupra evoluției ulterioare a problemei agrare în România **(conf. dr. V. Bozga)** 22

— Școli • curente • economiști. Independența națională — țelul ardent al gîndirii înaintașilor promotori ai industrializării țării (I) **(Dan Popescu)** 24

ECONOMIE MONDIALĂ

— Progresul tehnic accelerat și ritmurile creșterii economice (I) **(dr. M. Horovitz)** 26

— U.R.S.S. Sisteme automate de conducere la toate nivelurile **(Ghennadi Pisarevski)** 29

Redacția și administrația : Calea Dorobanților nr. 11—25. 71 131 București, telefon 12 13 69.

OVINA" — vă aşteaptă!

entaţi ca, ori de cîte ori rostim cuvintele Ţara de Sus, imaginea ealizeze secvenţele unui neasemuit peisaj turistic, în care patina drată generos într-un decor natural, ne oferă momente de deco- e. La definirea ideii de complet, a acestui peisaj, trebuie însă să :ă unul din edificiile relativ recent construite la Suceava : maga- al „BUCOVINA".

orul edificiu îşi etalează, pe cele 4 nivele ale sale, o diversitate articole şi mărfuri, după cum urmează :

: articole mărunte, artizanat, jucării, magazin alimentar general, lonzuri, produse cosmetice, articole foto-muzică, papetărie, arti- nou-născuţi, mercerie etc.;

: întreaga gamă de articole — confecţii, încălţăminte, lenjerie, ălţăminte — destinate femeilor şi copiilor, plus raioane de galan- rochinărie;

: raioanele produselor pentru bărbaţi, completate cu cele unde turi de orice gen;

I : articole sportive, articole pentru menaj, cele electrocasnice, e- ctrotehnice şi electronice, decoraţiunile interioare şi produsele

V : barul de zi al magazinului.

ra de cea mai reprezentativă unitate de acest gen din judeţ şi na Ţării de Sus, se justifică prin prezenţa unor elemente de ordin şi funcţional : scări rulante, staţie de radioamplificare, centrală e semnalizare a incendiilor etc.; a unor servicii oferite cumpără- nsportul la domiciliu a mărfurilor de folosinţă îndelungată, ateliere nfecţii pentru bărbaţi şi femei, perimetre de expunere a mărfu- rimi deosebite; sisteme de vînzare prin autoservire şi la liberă ale- nstraţii cu aparatura destinată uşurării muncii gospodinelor ; pre- lor mai recente modele de confecţii etc. Toate acestea fac din universal „Bucovina" un adevărat palat al lui „Mercur".

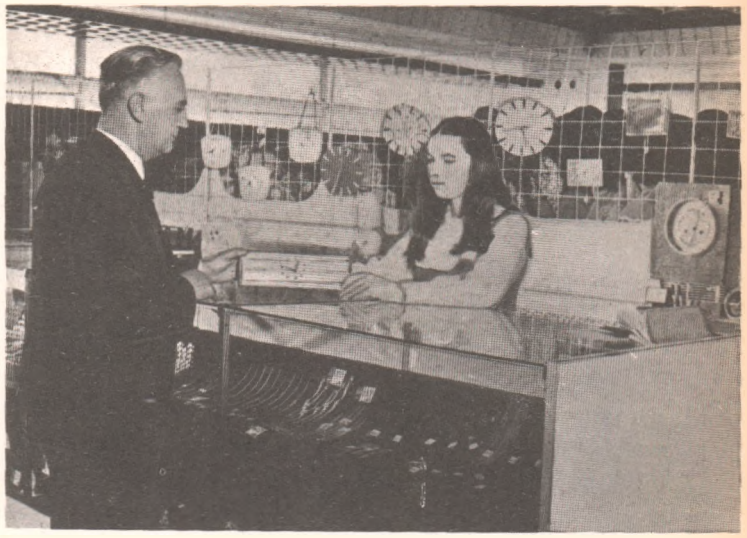

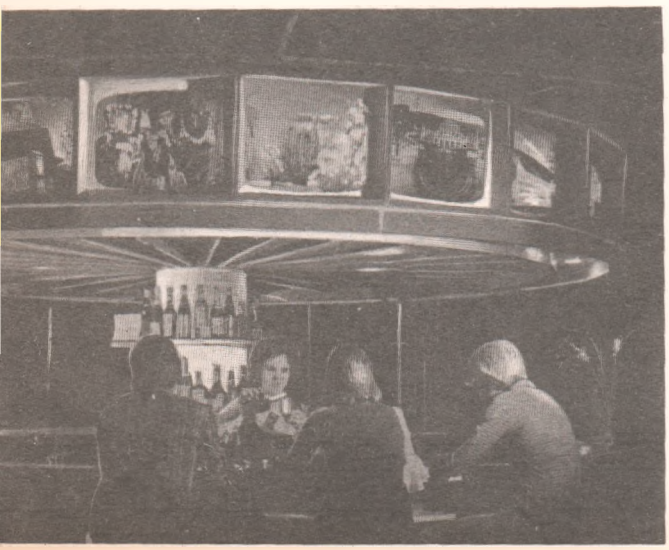

TURIŞTI !

În timpul trecerii dv. prin judeţul Alba, puteţi face popas la hanurile şi motelurile amenajate de U.J.C.C. — ALBA în zone pitoreşti, care dispun de tot confortul necesar pentru recrearea şi odihna dv. Aşezate în preajma şoselelor naţionale, la liziere de păduri sau sub coasta dealurilor, sînt uşor accesibile, dispunînd totodată de parcări auto. U.J.C.C. — Alba s-a îngrijit ca ambianţa locurilor de popas să fie cît mai agreabilă, ca dv. să păstraţi o amintire plăcută despre aceste puncte de agrement.

La intrarea în Aiud, venind dinspre Teiuş, vă întîmpină TERASA CĂPRIOARA, situată la liziera unei păduri, care dispune de căsuţe, mese cu umbrare şi parcare auto. În Aiud, în preajma unor cunoscute monumente istorice, se găseşte crama CETATEA AIUDULUI, ce îşi deschide ospitalieră porţile, unitatea beneficiind şi de un bufet lacto-vegetarian.

Într-o zonă extrem de pitorească, în apropierea municipiului Alba Iulia, se află HANUL SURIANU, care pune la dispoziţia dv. camping, restaurant, bar, precum şi parcare auto. În preajma noilor construcţii din Alba Iulia, zonă ce încîntă ochiul datorită măiestriei arhitecţilor şi constructorilor, se găseşte restaurantul cu vechea denumire de SCHITU (totodată cu o veche tradiţie), în care diversitatea listei de bucate şi măiestria bucătarilor pot satisface gusturile cele mai pretenţioase.

TURIŞTI ! În toate unităţile U.J.C.C. — Alba veţi fi serviţi prompt de un personal cu o înaltă calificare.

NU UITAŢI !

Vizitaţi unităţile U.J.C.C. — Alba.

Eugen-Victor Toader